

Belgisch Instituut voor postdiensten
en telecommunicatie

JAARVERSLAG

20
23

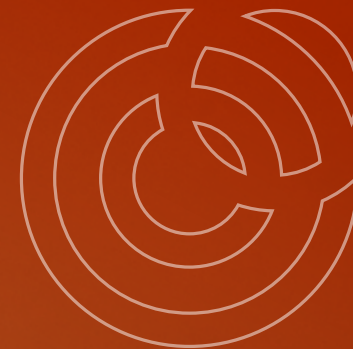
ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

POSTDIENSTEN

SPECTRUMBEHEER

MEDIA IN BRUSSEL

NETWERKVEILIGHEID

VOORWOORD	4		
HOOFDSTUK 1. HET BIPT	9		
1.1. 30 jaar van activiteit	10		
1.2. Onze rol	11		
1.2.1. Onze doelstellingen	11		
1.2.2. Onze bevoegdheden	12		
1.3. Onze organisatie	14		
1.3.1. Ons statuut	14		
1.3.2. Onze structuur	14		
1.4. Onze interventies	15		
1.4.1. Onze expertise	15		
1.4.2. Onze acties voor het grote publiek	22		
1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel	25		
1.5.1. Het BIPT als regulator	26		
1.5.2. Het BIPT als vertegenwoordiger van de Belgische staat	28		
HOOFDSTUK 2. DE UITVOERING VAN ONZE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN IN 2023	31		
2.1. Concurrentie	32		
2.1.1. Marktanalyses	32		
2.1.2. Controle en validering van de referentieaanbiedingen	33		
2.1.3. Tarieven conform de kosten van een efficiënte operator	34		
2.1.4. Andere maatregelen om de concurrentie te bevorderen	35		
2.1.5. Informatie ter ondersteuning van innovatie	35		
2.1.6. Connectiviteit bevorderen	36		
2.1.7. Markttoezicht in de elektronische-communicatiesector	36		
2.1.8. Marktobservatie in de sector van de postdiensten	41		
2.1.9. Een innoverende postdienst ondersteunen	42		
2.2. Gebruikers	43		
2.2.1. Een geïnformeerde consument kan vergelijken en kiezen	43		
2.2.2. Zorgen voor een betrouwbare omgeving	44		
2.2.3. Follow-up van de behoeften en het gedrag van de consumenten	48		
2.2.4. Veilige radio- en telecommunicatie-eindapparatuur	48		
2.2.5. Toezicht op de naleving van de verplichtingen van de operatoren in de elektronische-communicatiesector	50		
2.2.6. Toezicht op de naleving van de verplichtingen door de operatoren in de sector van de postdiensten	52		
2.3. Schaarse middelen	53		
2.3.1. Beheer van het nummeringsplan	53		
2.3.2. Optimaal gebruik van het radiospectrum	53		
2.3.3. Schadelijke storingen vermijden en oplossen	56		
2.4. Efficiënte werking	60		
2.4.1. Een toegankelijke regulator	60		
2.4.2. Bekwame medewerkers	61		
HOOFDSTUK 3. 2023 IN CIJFERS	63		
3.1. Elektronische communicatie	64		
3.1.1. Indicatoren van de elektronische-communicatiemarkt	64		
3.1.2. Kennisgevingen	69		
3.1.3. Netwerken	69		
3.1.4. Vergunningen, examens en certificaten	70		
3.2. Postdiensten	72		
3.2.1. Indicatoren van de postmarkt	72		
3.2.2. Aanbieders van universele postdiensten	73		
3.3. Media	74		
BIJLAGEN	75		
A. Financieel verslag en jaarrekeningen van de fondsen	76		
B. Personeelsformatie van het BIPT op 31 december 2023	78		
C. Verslag over de inbreukprocedures	79		
D. Coördinatie van geschillen	80		
E. Vergunningen, examens en uitgereikte certificaten in 2023	82		
F. Balans van het werkplan 2023	84		
G. Lijst van de in 2023 gepubliceerde documenten	86		

In 2023 vierde het BIPT zijn 30-jarig bestaan. Gedurende deze hele periode hebben de personeelsleden hand in hand gewerkt en hebben zij hun krachten gebundeld om ambitieuze doelen te bereiken. De Raad wil iedereen van harte bedanken voor de dagelijkse inzet en waardevolle bijdrage. Hoewel we na drie decennia regulering reeds een lange weg hebben afgelegd op vlak van de regulering van de elektronische-communicatie- en postdiensten, zijn de uitdagingen die voor ons liggen talrijk en groot. Dit jubileum was dan ook de gelegenheid om de Raad, het personeel van het BIPT en alle belanghebbenden bijeen te brengen. Op 14 november 2023 deelden verschillende deskundigen, na een korte blik in de achteruitkijkspiegel, hun ideeën over de toekomstige rol van het BIPT tijdens een thema-avond getiteld “Regulatory challenges in a new digital era”.

Het BIPT is inderdaad nauw betrokken bij de voorbereiding van de omzetting en de tenuitvoerlegging van de nieuwe Europese digitale regelgeving, en zijn bevoegdheden werden in 2023 in deze richting uitgebreid. In december werd het BIPT samen met het federaal parket aangewezen als de Belgische autoriteit die bevoegd is voor de tenuitvoerlegging van de Terrorist Content Online Act. Op het moment van publicatie van dit verslag is het proces aan de gang om het BIPT als DSC, of coördinator voor digitale diensten in het kader van de Europese Digitale dienstenverordening (Digital Services Act - DSA), aan te wijzen.

De sectoren van de elektronische communicatie en postdiensten hebben ook hun eigen transformatie voortgezet in 2023. In de elektronische-

Het evenement georganiseerd voor het 30-jarig bestaan van het BIPT was de gelegenheid om ideeën uit te wisselen over het thema “Regulatory challenges in a new digital era”.

communicatiesector werd het geschil over de regels van de 5G-veiling definitief beslecht door de Raad van State. Tegelijkertijd werd de uitrol van glasvezel voortgezet, waarbij sommige operatoren joint ventures oprichtten. In termen van omzet liet de elektronische-communicatie- en televisiesector na twee jaar van status quo een lichte groei zien ten opzichte van 2022. Ook de investeringen bleven toenemen, hoewel de stijging aanzienlijk lager was dan het record dat in 2022 werd opgetekend. De tweede editie van de kwalitatieve analyse van het

BIPT toonde aan dat de kwaliteit en dekking van de telecommunicatienetwerken in België goed tot zeer goed zijn, ondanks de lage score van België in de DESI-rangschikking (“Digital economy & Society Index”), wat voornamelijk te wijten is aan de snellere uitrol van 5G en vaste netwerken met zeer hoge capaciteit in andere lidstaten. Laten we ook niet vergeten dat de Europese Commissie in haar mededeling vaak de nadruk legt op glasvezeldekking tot in het huis (FTTH), waarbij statistieken over netwerkdekking met zeer hoge capaciteit (VHCN) in het algemeen worden weggelaten. Met VHCN kunnen de connectiviteitsdoelstellingen voor 2030 echter ook bereikt worden. Met zijn dekkingspercentage van bijna 80% van de huishoudens, met name dankzij de kabel, behoort België op het vlak van VHCN-dekking tot de beste Europese leerlingen. Wat de prijzen betreft, heeft de internationale prijsvergelijkingsstudie voor 2023 bevestigd dat ons land over het algemeen duur is, zowel voor de mobiele diensten als voor vast internet en bundels. Uit de enquête van het BIPT over de marktperceptie in 2023 blijkt dat zowel het prijsniveau als het gebrek aan informatie over tariefstijgingen de Belgische consument bezig houdt. De nationale prijsvergelijking van het BIPT, die gebaseerd is op de tariefvergelijking bestetarief.be, biedt echter positieve perspectieven voor de Belgische consumenten, die aanzienlijke besparingen kunnen verwezenlijken op hun uitgaven voor telecommunicatiediensten, mits zij zich de moeite getroosten om alle beschikbare aanbiedingen te vergelijken.

Ook de postsector heeft zijn transformatie voortgezet. Er is een einde gekomen aan de dubbelcijferige groei

van de bedrijfsvolumes in de afgelopen jaren: het aantal pakketten is sinds 2010 zelfs voor het eerst gedaald en het brievenpostvolume is voor het eerst gedaald tot minder dan 100 brieven per inwoner per jaar. E-commerce is echter goed voor ongeveer 10% van het Belgische BBP, met onlineshoppers die gemiddeld ongeveer 1.400 euro per jaar uitgeven. Om zijn beleid voor dit steeds belangrijker segment richting te helpen geven, heeft het BIPT in 2023 opdracht gegeven tot een studie over de postale aspecten van e-commerce in België. Deze studie heeft aangetoond dat de grote buitenlandse onlinemarktplaatsen een belangrijke rol spelen in de e-commerce in België, en dat Belgische onlinehandelaren nog steeds vooruitgang kunnen boeken op het vlak van professionalisering.

Een van de fundamentele opdrachten van het BIPT is het bevorderen van de concurrentie en het stimuleren van innovatie en investeringen. In de elektronische-communicatiesector heeft het BIPT een raadpleging gepubliceerd over het kostenmodel voor de toegang tot de glasvezelnetwerken van Proximus en zijn dochterondernemingen Fiberklaar en Unifiber. Het BIPT heeft in een mededeling ook de nadere bepalingen gespecificeerd volgens welke een operator toegang kan aanvragen tot de eindgebruikerskabel van een concurrerende operator. Om de uitrol van de voor andere operatoren opengestelde glasvezelnetwerken te versnellen en uit te breiden ten voordele van de eindgebruikers, publiceerde het BIPT ook een mededeling waarin het de voorwaarden verduidelijkt waaraan alle overeenkomsten tussen operatoren met het oog op de uitrol van een FTTH-netwerk moeten voldoen. Ten slotte heeft het BIPT de modemmarkt

opengesteld, waardoor gebruikers niet meer verplicht zijn om de modem van hun operator te kopen wanneer zij een internetabonnement nemen.

Consumentenbescherming en -voorlichting vormen een tweede strategische as die richting geeft aan het optreden van de regulator. Het BIPT zorgt ervoor dat de gebruikers voldoende worden geïnformeerd over

hun rechten en de mogelijkheden waarover zij beschikken. In 2023 heeft het BIPT hen een tool ter beschikking gesteld om de prijzen van de basispostpakketten te vergelijken, ter aanvulling van de website postaalpunt.be. In 2023 werden de telecommunicatieoperatoren onder meer gecontroleerd op hun verplichtingen inzake hun aansluiting op de centrale nummerdatabank die door de nooddiensten

wordt gebruikt, en op de naleving van de Easy Switch-procedure (die het gemakkelijker maakt voor de eindgebruikers om over te schakelen van de ene operator naar de andere). Consumentenbescherming omvat ook het toezicht op de naleving door de operatoren en, waar nodig, het opleggen van sancties.

Het BIPT kan eveneens eisen dat een falende operator passende maatregelen neemt en hem boetes opleggen op het gebied van netwerkbeveiligingsmaatregelen. Deze bevoegdheid werd onlangs bevestigd door het Marktenhof.

Dankzij zijn kennis van de gereguleerde sectoren speelt het BIPT regelmatig een actieve rol bij de voorbereiding en uitvoering van initiatieven die de toekomst van de elektronische communicatie en postdiensten vormgeven. Op het gebied van telecommunicatie heeft het BIPT zich ten volle ingezet om de hervorming van de sociale tarieven af te ronden. Op een heel ander gebied werd de expertise van het BIPT benut bij de oproepen tot het indienen van 6G- en 5G-projecten. Met het engagement van het BIPT voor de omzetting van de NIS2-richtlijn werd ook gebruik gemaakt van de

deskundigheid van het BIPT op het gebied van de beveiliging van de digitale infrastructuur. In de postsector heeft het BIPT een belangrijk advies uitgebracht over de wet van 17 december 2023 houdende diverse bepalingen met het oog op het verbeteren van de werkomstandigheden van de postpakketbezorgers. Vervolgens werkte het mee aan de implementatie van deze wet, en meer specifiek aan de ontwikkeling van het BELparcel-platform.

De duurzaamheid van de postactiviteiten en de milieueffecten van de elektronische-communicatiesector zijn al enkele jaren een van de aandachtspunten van het BIPT. Duurzaamheid vormt vandaag een grote uitdaging voor de operatoren, die positieve resultaten boeken op het gebied van vermindering van energieverbruik en CO₂-uitstoot, recycling en afvalbeheer. In de postsector werd de duurzaamheid van de "last mile delivery" onderzocht in het kader van de nieuwe studie over de postaspecten van e-commerce, die in juni 2023 werd gepubliceerd.

Terwijl in 2023 een bladzijde werd omgeslagen na dertig jaar regulering, werd op het einde van dat jaar een ander hoofdstuk in de geschiedenis van het BIPT

afgesloten met het aflopen van het zesjarige mandaat van de Raad bestaande uit Michel Van Bellinghen, voorzitter, Luc Vanfleteren, Axel Desmedt en Bernardo Herman, leden van de Raad. Na een selectieprocedure werd een nieuwe Raad voor het BIPT samengesteld.

Het jaar 2024 begon dus met de inhuldiging van een nieuwe Raad, bestaande uit Michel Van Bellinghen, voorzitter, en Bernardo Herman, Peggy Valcke en Stefaan Vyverman, leden van de Raad. Het strategisch plan voor de jaren 2024 tot 2026 zal binnenkort worden gepubliceerd, na een raadpleging van vier weken.

De Raad dankt de vorige leden van de Raad en alle personeelsleden van harte voor hun werk in de afgelopen jaren en ziet ernaar uit om met hen de vele toekomstige uitdagingen aan te gaan.

Dit jaarverslag beschrijft de opdrachten die het BIPT heeft verwezenlijkt in het jaar 2023; het is dus opgesteld op 31 december 2023 en houdt bewust geen rekening met de latere ontwikkelingen. De Raadsleden wensen de lezer veel leesplezier met dit verslag en staan klaar om alle vragen te beantwoorden.

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Peggy Valcke
Lid van de Raad

Stefaan Vyverman
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad

2023 in enkele cijfers

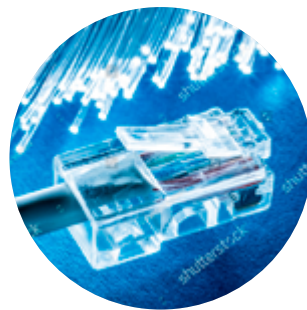

2023

In 2023 heeft het BIPT zijn 30-jarig bestaan gevierd. Het werd opgericht in 1993 om de overheden bij te staan in de organisatie van de openstelling van de telecommunicatiemarkt. Zowel zijn statuut als zijn opdrachten zijn geëvolueerd in de loop der tijd. Vandaag staat het BIPT nog maar eens aan het begin van een nieuw tijdperk: het maakt zich klaar voor de uitdagingen van de regulering van het digitale landschap.

78%

Eind 2023 bedroeg de dekking van vaste netwerken met snelheden van 1 Gbps in ons land 78%, wat boven het Europese gemiddelde ligt. Deze resultaten verbeteren snel, gezien de versnelde ontwikkeling van glasvezel.

7

Het BIPT heeft geïnvesteerd in de modernisering van zijn radiospectrummonitoringnetwerk door de mast van het monitoringstation in Ophain te vervangen. De zeven vaste controlestations van het BIPT zijn uitgerust met de modernste apparatuur om het spectrum voortdurend te monitoren teneinde het risico van storingen te beperken en snel in te grijpen in geval van interferentie.

100

Op de postmarkt is het aantal briefzendingen in een jaar tijd met 7,9% gedaald en ligt het nu onder de 100 zendingen per inwoner per jaar. Voor het eerst sinds 2010 is het aantal expres- en pakketzendingen niet gestegen en zelfs licht gedaald (-0,6%) op een jaar tijd. Bekeken per capita wordt er inmiddels gemiddeld ongeveer om de 11 dagen een pakket verzonden.

Het jaarverslag in een oogopslag

HOOFDSTUK 1 HET BIPT

In 2023 vierde het BIPT 30 jaar van activiteit. Hoewel we na drie decennia regulering van de elektronische-communicatie- en postdienstsectoren reeds een lange weg hebben afgelegd, zijn de uitdagingen die voor ons liggen talrijk en groot.

Het BIPT vervult verschillende functies in zijn oorspronkelijke bevoegdheidsdomeinen; het is ook nauw betrokken bij de omzetting of uitvoering van de nieuwe Europese digitale regelgeving. Het BIPT wendt zijn bevoegdheden niet enkel aan op nationaal vlak, maar zorgt ook voor de vrijwaring van de belangen van de Belgische post- en telecommunicatiesector door diverse internationale engagementen aan te gaan.

HOOFDSTUK 2 De uitvoering van onze strategische doelstellingen in 2023

Het BIPT bouwt de strategische doelstellingen en hun uitvoering op rond vier strategische assen, zijnde concurrentie, gebruikers, schaarse middelen en efficiënte werking. Dit hoofdstuk laat zien hoe de vier strategische assen vertaald werden binnen de projecten van het werkplan van 2023 en de dagelijkse werking van het BIPT.

HOOFDSTUK 3 2023 in cijfers

Dit hoofdstuk geeft de grote tendensen weer die het BIPT observeerde op de media-, post- en elektronische-communicatiemarkten. Het BIPT volgt van nabij de evolutie van de gereguleerde markten en publiceert hieromtrent gedetailleerde informatie: het postaal observatorium geeft de tendensen op de postmarkt weer, terwijl de status van de elektronische-communicatie- en televisiemarkt wordt onderzocht in een jaarlijkse studie die het BIPT in de vorm van een mededeling publiceert.

BIJLAGEN Aanvullende informatie

Het jaarverslag dient naast een financieel verslag en de jaarrekeningen van de universele-dienstoffonden tevens een overzicht van de opgestarte inbreukprocedures te bevatten. Deze en andere nuttige informatie, zoals de personeelsformatie van het BIPT bevinden zich in de bijlage. De bijlagen bevatten eveneens aanvullende informatie over de activiteiten van het BIPT die in 2023 gerealiseerd zijn.

1

HOOFDSTUK 1

HET BIPT

1.1 Onze 30 jaar van activiteit

Het BIPT is de federale regulator die bevoegd is voor de elektronische-communicatiemarkt, de postmarkt, het elektromagnetische radiofrequentiespectrum alsook de audiovisuele mediadiensten en de videoplatformdiensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1.1. Onze 30 jaar van activiteit

Zowel de post- als de telecommunicatiesector kennen een lange geschiedenis van staatsmonopolies. In het kader van het streven naar een Europese interne markt kwam daar verandering in. In 1987 publiceerde de Europese Commissie het Groenboek over de ontwikkeling van de gemeenschappelijke markt voor telecommunicatiedienst en apparatuur.

Met de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven kreeg de RTT meer autonomie om zich voor te bereiden op het door Europa ingezette vrijmakingsproces en werd het BIPT opgericht om de overheid bij te staan bij de organisatie van de openstelling van de telecommunicatiemarkt.

Na verloop van tijd evolueerde het BIPT van een parastatale onder administratief toezicht van de Minister, naar een autonome instantie met een eigen rechtspersoonlijkheid. In 2003 veranderde niet enkel het statuut maar ook de bevoegdheden van het BIPT. De Europese wetgevende initiatieven voerden naast de vrijmaking namelijk ook nieuwe regulering in die erop gericht was om marktfalen te voorkomen of te corrigeren. Daarnaast moet het BIPT ook waken over de bescherming van de belangen van gebruikers, de veiligheid van de netwerken, enz.

In 2023 vierde het BIPT zijn 30-jarig bestaan. Dat jubileum vormde het uitgelezen moment om de balans op te maken, maar ook om te reflecteren over de toekomstige rol van het BIPT, want als er één constante is in de geschiedenis van het BIPT, is het de voortdurende evolutie van zijn opdrachten. Op 14 november 2023, in Autoworld Brussel, stonden het BIPT en zijn belanghebbenden (stakeholders) onder het thema “Regulatory challenges in a new digital era” stil bij het pad dat het BIPT reeds heeft afgelegd. Niet zozeer om het reeds door de markten en de regelgever afgelegde traject te beschouwen maar eerder om hun ideeën te delen over de uitdagingen die zich aanbieden:

- Jan Eeckhout, professor Economie aan de Universiteit Pompeu Fabra in Barcelona, lichtte treffend het belang van de concurrentie toe, wat de spil vormt van zijn werk “De Winstparadox”. Hoe de toenemende marktmacht van een handvol

bedrijven onder meer leidt tot het fnuiken van innovatie en, op termijn, het inkrimpen van economische en sociale groei werd omstandig geanalyseerd;

- Renate Nikolay, Deputy Director-General van DG Connect van de Europese Commissie, gaf een kritische kijk op de positie van de Europese Unie in de mondiale digitale race en riep regulatoren, nationale overheden en Europese instanties op om samen te werken opdat Europa stand zou houden in deze wedloop;
- Artificiële intelligentie (AI) heeft een centrale rol ingenomen in de digitale toekomst. Nathalie Smuha onderzoekt de juridische en ethische implicaties van AI aan de KU Leuven en de Universiteit van New York. Zij preciseerde hoe AI in Europa zal gereguleerd worden;
- Bruno Dumas, professor aan de faculteit Informatica van UNamur, verschafte de toehoorders een inzicht in de algoritmes achter AI.

Hun presentaties, de videoboodschappen van diverse belanghebbenden en enkele sfeerbeelden zijn op [deze site](#) terug te vinden.

1.2. Onze rol

1.2.1. Onze doelstellingen

In de verschillende bevoegdheidsdomeinen (elektronische-communicatiemarkt, postmarkt, elektromagnetisch spectrum van de radiofrequenties en veiligheid van de netwerken), moet het BIPT een reeks doelstellingen concretiseren die grotendeels rechtstreeks voortvloeien uit de Europese en Belgische regelgevingskaders.

Om deze doelstellingen te realiseren stelt het BIPT elke drie jaar een strategisch plan op. Met een Raad die opnieuw moest worden samengesteld, lagen de werkzaamheden in 2023 in het verlengde van het [plan voor 2020-2022](#). Hierin waren de strategische assen uitgetekend en de prioritaire werkgebieden van het BIPT gedefinieerd om zo bij te dragen aan het behoorlijk bestuur van de organisatie. Dat plan, opgesteld na overleg met de stakeholders, bouwde eveneens voort op de ervaring van het BIPT en bood diens antwoord op de evoluties in zijn operationele omgeving.

Opdrachten. De elektronische communicatie, de postdiensten en de media in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de voornaamste werkgebieden. De activiteiten van het BIPT zijn ingegeven door zes opdrachten:

- een gezonde concurrentie bevorderen en de toegang tot de markt vrijwaren;
- bijdragen tot de ontwikkeling van een interne markt

van efficiënte netwerken en sterk presterende diensten;

- waken over de belangen van de gebruikers rekening houdende met sociale inclusie, met een hoog niveau van bescherming, met duidelijke informatie en met transparantie;
- de schaarse middelen beheren, zoals de radiofrequenties en de nummervorraden;
- de veiligheid van de netwerken waarborgen;
- de connectiviteit met en de toegang tot hogecapaciteitsnetwerken bevorderen.

Waarden. Het BIPT kwijt zich van zijn taken in overeenstemming met de volgende waarden:

- **onafhankelijkheid:** het BIPT stelt zich objectief, onpartijdig en consistent op, zonder

belangenvermenging, vooringenomenheid of ongepaste beïnvloeding. Het BIPT werkt samen met de bevoegde ministers, het federale parlement, de ondernemingen uit de sectoren die het reguleert, alsook met de andere overheidsinstanties en stakeholders. Deze contacten zijn wenselijk, dikwijls zelfs noodzakelijk, om een werking te garanderen die enerzijds is aangepast aan de ontwikkelingen in de maatschappij en de gereguleerde markten, maar anderzijds ook stabiel en voorspelbaar is. Het BIPT moet er dan ook voor zorgen dat het zijn onafhankelijkheid kan verdedigen en behouden. In dat opzicht vormen het specifieke statuut en de financiële autonomie de beste garanties;

- **betrouwbaarheid:** als expertisecentrum wenst het BIPT, wanneer het een standpunt inneemt,

1.2. Onze rol

een betrouwbare en bekwame partner te belichamen voor alle stakeholders. Die betrouwbaarheid wordt intern ondersteund door het professionalisme, het teamwerk en de wendbaarheid van het BIPT;

- **transparantie:** dit maakt onderdeel uit van de controle op het optreden van het BIPT. Transparantie wordt bereikt via de interne en externe openstelling en zichtbaarheid enerzijds en dialoog en toegankelijkheid anderzijds. Zo worden besluiten naar behoren gemotiveerd en worden ze vaak onderworpen aan een voorafgaande raadpleging

Visie. In zijn visietekst vat het BIPT als volgt samen wat het wil realiseren en vrijwaren op het vlak van elektronische communicatie, media en postdiensten: een betrouwbare en competitieve communicatieomgeving voor iedereen

1.2.2. Onze bevoegdheden

Het BIPT oefent diverse functies uit. Zo is het:

- **regulator van de elektronische-communicatiemarkt:** het voert de bij wet vastgelegde opdrachten uit en houdt toezicht op de naleving van de wetgeving op het stuk van elektronische communicatie;
- **regulator van de postmarkt:** het voert de bij wet vastgelegde opdrachten uit en houdt toezicht op de naleving van de wetgeving inzake postdiensten;
- **beheerder van het elektromagnetische spectrum van de radiofrequenties:** het BIPT beheert het radiofrequentiespectrum en de nummeringsruimte om een zo doeltreffend mogelijk gebruik te garanderen. Het vervult ook de rol van “etherpolitie” om een einde te maken aan schadelijke storingen;
- **regulator van de audiovisuele media en de videoplatformdiensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:** het BIPT ziet erop toe dat de operatoren de specifieke regelgeving op het vlak van radio- en televisieomroep in acht nemen, voor zover de activiteiten van de omroepinstantie niet specifiek kunnen worden verbonden aan de Franse of Vlaamse Gemeenschap.

Het BIPT is aangewezen als referentieautoriteit voor de tenuitvoerlegging van diverse Europese regelgeving binnen zijn bevoegdheidsdomeinen:

- Het BIPT is aangewezen als **sectorale overheid voor de elektronische-communicatiesector overeenkomstig de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren**. Deze wet vormt de omzetting van de Richtlijn van 8 december 2008 inzake de identificatie en aanmerking van de Europese kritieke infrastructuren evenals de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuren te verbeteren. De rol van het BIPT in deze context zal waarschijnlijk worden uitgebreid in de wet tot omzetting van de nieuwe richtlijn “Weerbaarheid van kritieke entiteiten” die eind 2022 is aangenomen en die de richtlijn van 8 december 2008 vervangt.
- Het BIPT is **de autoriteit die toezicht houdt op de markt voor radioproducten die onder de RED-richtlijn (Radio Equipment Directive) van 16 april 2014 vallen**, waaronder smartphones, mobiele radiozendontvangers, enz. Het BIPT is enerzijds verantwoordelijk voor het controleren van de conformiteit van apparatuur die in België in de handel wordt gebracht of via België in de Europese Unie wordt ingevoerd, en anderzijds voor het waarborgen van de veiligheid van de consument.
- Het BIPT is aangewezen als **sectorale autoriteit en inspectiedienst voor de sector van de digitale infrastructuur** bij de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen

1.2. Onze rol

belang voor de openbare veiligheid, die de omzetting vormt van de [NIS-richtlijn](#) (“[Network & Information Security](#)”). Deze richtlijn van 6 juli 2016 betreft maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen in de Europese Unie. Eind 2022 werd vervolgens de “NIS2”-richtlijn aangenomen, die op 17 oktober 2024 in werking zal treden. Ook in het kader van NIS2 wordt overwogen het BIPT aan te wijzen als sectorale autoriteit en sectorale inspectiedienst voor de digitale-infrastructuursector.

Het BIPT is eveneens nauw betrokken bij de omzetting of tenuitvoerlegging van de nieuwe Europese digitale regelgeving. Het bereidt zich voor om elke nieuwe controle- en adviesopdracht die het op dat gebied zou worden toegekend uit te voeren. In dit stadium is het BIPT reeds [aangevraagd als bevoegde autoriteit voor bepaalde aangelegenheden in verband met de digitale sector](#):

- De wet van 19 juni 2022 tot omzetting van de Europese richtlijn inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt¹ belast het BIPT met de [geschillenbeslechting tussen persuitgevers en dienstverleners van de informatiemaatschappij](#). Het BIPT kan in dat kader verzocht worden om te beslissen over de vergoeding die verschuldigd is aan een uitgever, op voorwaarde dat de partijen op zijn minst op voorhand geprobeerd hebben om te goeder trouw

een akkoord te bereiken en met dat doel voor ogen hebben onderhandeld gedurende een periode van minstens 4 maanden. Er bestaat evenwel onzekerheid over de toekomst van de bevoegdheid van het BIPT op dat gebied, gelet op de hangende beroepen bij het Grondwettelijk Hof, die de gegrondheid en de reikwijdte ervan ter discussie stellen.

- In december 2023 werd het BIPT samen met het federaal parket aangewezen [als de Belgische autoriteit bevoegd voor de tenuitvoerlegging van de Terrorist Content Online Act](#). Deze Verordening (EU) 2021/784 heeft tot doel misbruik van hostingdiensten voor de onlineverspreiding van terroristische inhoud onder het publiek te bestrijden. Ze is sinds 7 juni 2022 rechtstreeks toepasselijk in alle lidstaten. De wet waarbij deze nieuwe opdracht aan het BIPT werd toevertrouwd, is eind december 2023 in werking getreden. Het federaal parket is verantwoordelijk voor het uitvoeren van bevelen tot verwijdering van inhoud en, indien nodig, voor het uitvoeren van een grondig onderzoek van grensoverschrijdende verwijderingsbevelen (afkomstig van overheden die bevelen kunnen opleggen in andere lidstaten). Het BIPT is op zijn beurt verantwoordelijk voor het toezicht op de specifieke maatregelen die door aanbieders van hostingdiensten moeten worden genomen en voor het bestraffen van niet-nakoming van de verplichtingen die hun door de verordening worden opgelegd (met inbegrip van de verplichting om inhoud van terroristische aard

te verwijderen of de toegang tot dergelijke inhoud in alle lidstaten te blokkeren na ontvangst van een verwijderingsbevel).

Het BIPT zal naar verwachting ook worden aangesteld als [Digital Services Coordinator \(DSC\)](#) in het kader van de Europese verordening inzake de digitale diensten (Digital Services Act of DSA). Met deze rol zal het BIPT verantwoordelijk worden voor de coördinatie op nationaal niveau van het toezicht door de bevoegde autoriteiten op de naleving van deze verordening.

Het BIPT maakt eveneens deel uit van de [CRC](#) (Conferentie van telecommunicatie- en mediaregulatoren), dat het BIPT, de CSA (Conseil supérieur de l'audiovisuel), de Medienrat en de VRM (Vlaamse regulator voor de media) verenigt. Elk ontwerpbesluit van het BIPT inzake elektronische-communicatienetwerken wordt aan de andere drie instanties voorgelegd.²

Actiemiddelen. In de uitvoering van zijn taken kan het BIPT:

- administratieve beslissingen nemen en administratieve sancties opleggen;
- adviezen formuleren, op eigen initiatief of op verzoek van de minister of van de Kamer van volksvertegenwoordigers;
- studies uitvoeren, alle nuttige informatie verzamelen of een openbare raadpleging organiseren;
- optreden als bemiddelaar in geval van geschillen.

1. Wet van 19 juni 2022 tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG.

2. Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie.

1.3. Onze organisatie

1.3.1. Ons statuut

Het BIPT, dat onafhankelijk is sinds de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, geniet een autonoom financieel beheer en wordt gefinancierd met bijdragen van de spelers uit de gereguleerde sectoren.

De democratische controle op de werking van het BIPT is evenwel verzekerd en wordt aan de hand van volgende instrumenten uitgeoefend:

- elke drie jaar wordt een strategisch plan opgesteld en voorgesteld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. Het vormt de ruggengraat van de jaarlijkse werkplannen;
- het BIPT publiceert een jaarverslag over zijn activiteiten en de evolutie van de markt van de postdiensten en de telecommunicatie voor de stakeholders;
- het begrotingsontwerp alsook de rekeningen van het BIPT worden goedgekeurd door de

ministers van Begroting en van Financiën. Het begrotingsontwerp wordt openbaar gemaakt, de begroting wordt tevens aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers meegedeeld. De jaarrekening wordt gecontroleerd door het Rekenhof;

- tegen de besluiten van het BIPT kan beroep met volle rechtsmacht worden ingesteld bij het Marktenhof, dat rechtspreekt zoals in kortgeding. Het hof kan de besluiten van het BIPT opschorten alsook ze vernietigen met terugwerkende kracht.

1.3.2. Onze structuur

Het BIPT wordt geleid door de Raad, die samengesteld is uit een voorzitter en drie leden die alle vier door de Koning benoemd worden voor een hernieuwbaar mandaat van zes jaar. In 2023 bestond de Raad uit Michel Van Bellinghen (F.), voorzitter van de Raad, en Axel Desmedt (N.), Luc Vanfleteren (N.) en Bernardo Herman (F.), leden van de Raad. Er heeft een selectieprocedure plaatsgevonden voor de voorzitter en 3 raadsleden, die resulteerde in de benoeming van 2 nieuwe Nederlandstalige leden.

Het organigram van het BIPT bevat negen horizontale diensten (de dienst Griffie, de dienst Communicatie, de dienst Budget en Financiën, de Vertaaldienst, de dienst Internationale Betrekkingen, de dienst Informatica, de Juridische dienst, de dienst Personeelsmanagement en de dienst Aankoop en Logistiek) en zes verticale diensten (de dienst Telecommarkt & Media, de dienst

1.4. Onze interventies

Controles, de dienst Netsec, de dienst Toewijzingen, de dienst Consumenten en de dienst Postale Markt).

1.4.1. Onze expertise

Vanuit zijn ervaring en zijn contacten met de markten voor telecommunicatie en postdiensten, wordt regelmatig een beroep gedaan op het BIPT om te helpen bij het voorbereiden van strategische documenten of besluiten in die sectoren. Voorbeelden van interventies in 2023 worden hieronder in detail besproken.

[Vorbereiding van de reglementering in de elektronische-communicatiesector](#)³. Er werd een voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake elektronische communicatie voorbereid en van 27 november tot 27 december 2023 voorgelegd voor openbare raadpleging. De bedoeling is om de volgende wetten te wijzigen:

- de wet van 21 maart 1991 om de Ombudsdienst voor telecommunicatie te helpen bij de vervulling van zijn opdracht om slachtoffers van kwaadwillige oproepen bij te staan, door de dienst in staat te stellen gegevens van de operatoren op te vragen;
- de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector (vormelijke aanpassing);

- de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, ter verduidelijking van de bevoegdheden van het BIPT en zijn interne organisatie. De wet wil de medewerking garanderen van de registers voor topleveldomeinnamen of entiteiten die domeinnaamregistratiediensten verlenen en versterkt de strafrechtelijke bepalingen. Dit heeft tot doel de personeelsleden te beschermen in de uitoefening van hun functie en de steekproeven aan de hand van een fictieve identiteit ("mystery shopping") door de officieren van gerechtelijke politie te omkaderen;
- de wet van 13 juni 2005 betreffende elektronische communicatie, teneinde de toepassing ervan op ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden of daartoe gemachtigd zijn, te waarborgen, teneinde de internationale coördinatie van ruimtevaartdiensten te regelen, de formulering opnieuw vast te stellen van de wettelijke basis voor de oprichting van een databank voor de doorgifte van de abonneegegevens aan de nooddiensten en aan de aanbieders van telefoongidsen en inlichtingendiensten en vervolgens om de invoering van een opt-outsysteem voor rechtspersonen met betrekking tot de opname in de telefoongidsen en telefonische inlichtingendiensten mogelijk te maken, en ten slotte om in een strafrechtelijke sanctie te voorzien in geval van registratie van een frauduleuze domeinnaam en voor frauduleuze elektronische communicatie.

Het BIPT heeft ook bijgedragen aan de hervorming van de sociale telecomtarieven. Dit project, onder leiding van de minister van Telecommunicatie, bestaat uit de aanpassing van bijlage 1 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en de goedkeuring van twee koninklijke besluiten tot uitvoering van het nieuwe wetgevingskader. De hervorming van de sociale tarieven voorziet in de inwerkingtreding van een nieuw stelsel op 1 maart 2024. Dat laatste definieert nieuwe categorieën van begunstigen (grotendeels vergelijkbaar met die van het sociaal energietarief), evenals een nieuwe opzet voor sociaal tarief: het sociale voordeel zal bestaan uit een abonnement voor vast internet en een pack dat ten minste vast internet omvat, met minimale basiskosten en een maximumprijs.

Het BIPT nam ook deel aan de redactie van het koninklijk besluit van 10 september 2023 betreffende de overdraagbaarheid van de e-mailadressen⁴.

Het BIPT heeft ook diverse (ontwerpen van) koninklijke besluiten opgesteld over de verstrekking van elektronisch bewijsmateriaal aan de autoriteiten⁵.

[Vorbereiding van de reglementering in de digitale sector](#). Het BIPT heeft nieuwe bevoegdheden toegewezen gekregen in het kader van de tenuitvoerlegging van verschillende rechtsinstrumenten van de Europese Unie op het gebied van digitale diensten. In samenwerking met de FOD Economie heeft het BIPT de ontwerp teksten opgesteld die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging

3. De lezer vindt een volledig overzicht van het huidige en toekomstige wetgevend werk in de elektronische-communicatiesector in het werkplan 2024.

4. Koninklijk besluit van 10 september 2023 tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (BS van 2 oktober 2023).

5. Een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 november 2016 betreffende de identificatie van de eindgebruiker van mobiele openbare elektronische-communicatiediensten die worden geleverd op basis van een voorafbetaalde kaart. Een koninklijk besluit van 16 november 2023 legt artikel 126/3, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie ten uitvoer, teneinde het dreigingsniveau op het ganse grondgebied te bevestigen. Ten slotte neemt het BIPT deel aan de opstelling van een koninklijk besluit ter vervanging van de koninklijke besluiten van 12 oktober 2010 houdende de nadere regels voor de wettelijke medewerkingsplicht bij vorderingen door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten met betrekking tot elektronische communicatie en van 9 januari 2003 houdende modaliteiten voor de wettelijke medewerkingsplicht bij gerechtelijke vorderingen met betrekking tot elektronische communicatie.

1.4. Onze interventies

ervan in België. In dit verband kan worden verwezen naar de [wet](#) van 5 november 2023 houdende diverse bepalingen inzake economie (art. 89-90)⁶, waarbij het BIPT samen met het federaal parket wordt aangewezen als een van de bevoegde Belgische autoriteiten in de zin van Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud. In 2023 moest België tevens uitvoering geven aan de Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (verordening betreffende de digitale diensten), beter bekend bij het grote publiek onder het Engelse acroniem DSA (Digital Services Act). Ook hier hebben het BIPT en de FOD Economie samengewerkt aan de voorbereiding van [het voorontwerp van wet](#) tot uitvoering van de Europese verordening inzake de digitale diensten, houdende wijzigingen van boek XII en boek XV van het Wetboek van economisch recht en houdende wijzigingen van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Met deze tekst wordt beoogd het BIPT aan te wijzen als bevoegde autoriteit in de zin van de DSA voor de aangelegenheden die onder federale bevoegdheid vallen. Om de tenuitvoerlegging te voltooien is een samenwerkingsovereenkomst tussen de federale staat en de gemeenschappen noodzakelijk. Tijdens de onderhandelingen hierover eind 2023 werd overeengekomen dat het BIPT

zou worden aangewezen als Belgische DSC (Digital Services Coordinator).

[Voorbereiding van de regelgeving inzake cybersecurity](#)⁷. Het BIPT heeft deelgenomen aan alle werkgroepen betreffende de omzetting van de [NIS2](#)-richtlijn, die tot gevolg heeft dat de bepalingen inzake beveiliging van het Europees wetboek voor elektronische communicatie worden overgedragen naar het NIS2-kader. De besprekingen hebben uiteindelijk geleid tot het wetsontwerp tot vaststelling van een kader voor

de cyberveiligheid van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid. In dat wetsontwerp werd het BIPT aangeduid als bevoegde sectorale overheid en sectorale inspectiedienst voor de sectoren 'digitale infrastructuur' en 'post- en koeriersdiensten' en zal het dus, naast het CCB, erop toezien dat de betrokken entiteiten in deze sectoren een voldoende hoog niveau van cyberbeveiliging behalen.

[Voorbereiding van de reglementering betreffende het gebruik van radiospectrum](#)⁸. Het BIPT heeft de wetgeving inzake storingsystemen mee helpen wijzigen, en meer in het bijzonder wat betreft de systemen die bedoeld zijn om kwaadwillige droneaanvallen tegen te gaan. Een nieuw artikel 15/1 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, hierna de "WEC", bevat nu het juridisch kader voor het gebruik van alle storingsystemen.

Het BIPT heeft ook bijgedragen aan de ontwikkeling van een nieuw regelgevingskader waarin de nadere bepalingen voor de controle op omroepstations worden vastgesteld. Het kader werd uitgebreid om rekening te houden met andere soorten uitzendingen dan frequentiemodulatie (FM): digitale televisie (DVB-T, ...) of digitale radio-uitzendingen (DAB, DAB+, ...) bijvoorbeeld. Deze werkzaamheden hebben geleid tot het koninklijk besluit van 23 mei 2023 tot vaststelling van de nadere bepalingen voor controle op de omroepstations door het BIPT.

6. Gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 11 december 2023.

7. De lezer vindt een volledig overzicht van het huidige en toekomstige wetgevend werk inzake cyberveiligheid in het werkplan 2024.

8. De lezer vindt een volledig overzicht van het huidige en toekomstige wetgevend werk inzake het gebruik van het radiospectrum in het werkplan 2024.

1.4. Onze interventies

Vorbereiding van de reglementering in de postsector⁹. Het BIPT werkte ook mee aan de ontwerpen tot wijziging van het postale regelgevingskader. In 2023 hadden deze discussies hoofdzakelijk betrekking op de kwesties van de “duurzaamheid” op milieu- en maatschappelijk vlak.

Er werd rekening gehouden met de sociale dimensie in een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 26 januari 2018 voorgelegd aan het federale parlement op 11 juli 2023 teneinde de arbeidsvoorwaarden van de bezorgers van postpakketten in België te verbeteren.

Het BIPT heeft meerdere malen zijn expertise inzake de markt voor de bezorging van postpakketten gedeeld. Het heeft op 13 september 2023, op eigen initiatief, [een advies](#) verstrekt over de economische aspecten van dit project, waarin het wees op het mogelijk negatief economisch effect ervan.

Dit ontwerp tot wijziging van de postwet is uitgemond in de [wet](#) van 17 december 2023 houdende diverse bepalingen met het oog op het verbeteren van de werkomstandigheden van de postpakketbezorgers, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 28 december 2023.

Deze wet en de daarbij horende koninklijke besluiten zijn opgesteld in samenwerking met de verschillende bevoegde administraties. Net als de andere bevoegde instanties heeft het BIPT frequently asked questions opgesteld voor de website [BELparcel.be](https://belparcel.be).

Het milieuaspect van de pakketbezorging gaf aanleiding tot een ontwerpbesluit dat de invoering van nieuwe essentiële eisen op het vlak van milieu-informatie vaststelt en dat in 2023 werd aangenomen als [het koninklijk besluit](#) van 14 december 2023 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 maart 2022 betreffende de postdiensten¹⁰.

Na de organisatie van een openbaar onderzoek door het BIPT in 2022, werd de samenwerking in 2023 voortgezet met denkoefeningen over de tenuitvoerlegging van deze nieuwe milieuverplichtingen en de rol die het BIPT daarbij zou spelen.

Uit het koninklijk besluit volgt dat het BIPT volgend jaar de methodologie voor het meten van CO₂-emissiegegevens moet vaststellen en een bevoegde en onafhankelijke auditinstantie moet aanwijzen om de juistheid van deze gegevens te verifiëren. Het tijdschema voor de volgende stappen is in 2023 opgesteld.

Een [wetsontwerp](#) dat eind 2023 in eerste lezing aangenomen werd, heeft tot doel de milieu-impact van vruchteloze pakketbezorgingen te beperken door enerzijds de verplichting voor postdienstverleners om pakketten in pakketbussen te bezorgen te

9. De lezer vindt een volledig overzicht van het huidige en toekomstige wetgevend werk in de postsector in het werkplan 2024.

10. Gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 29 december 2023.

1.4. Onze interventies

veralgemenen, en anderzijds door de ontwikkeling van pakketautomaten aan te moedigen. Het BIPT was ten volle betrokken bij de voorbereiding van dat ontwerp en bij de follow-up van de opmerkingen van de ad-hocentiteiten.

Dat wetsvoorstel vormt ook de rechtsgrondslag voor de reglementering van de pakketbussen die in samenwerking met het BIPT wordt opgesteld, in het kader van de continuïteit van de raadpleging van de sector inzake de particuliere pakjesbussen door het BIPT.

Overeenkomstig artikel 14, § 2, tweede lid, van de postwet kan bpost op basis van een beheerscontract voor vijf jaar worden aangewezen als universeledienstverlener. Op 7 juli 2023 heeft de minister van Post het BIPT per brief verzocht advies uit te brengen over het ontwerp van een “tweede beheerscontract betreffende de verplichtingen van de universele postdienst (periode 2024-2028)”. Dat advies werd verstrekt op 12 september 2023.

[Het koninklijk besluit](#) tot goedkeuring van het beheerscontract werd afgekondigd op 9 november 2023 en bekendgemaakt in het Belgisch staatsblad op 20 december 2023.

Op verzoek van de minister van Post heeft het BIPT van 5 januari tot 31 januari 2023 een openbare raadpleging georganiseerd over een ontwerp tot wijziging van artikel 8 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten.

Deze raadpleging had tot doel de sector te peilen over een eventuele uitbreiding van de reguleringsbijdrage naar alle aanbieders van postdiensten met een omzet van meer dan 500.000 euro, terwijl artikel 8, zoals thans geformuleerd, enkel de houders van een postvergunning beoogt die een dienst van brievenpostzendingen onder de universele dienst aanbieden. Na deze raadpleging heeft het BIPT een samenvatting gemaakt van de opmerkingen van de sector en deze aan de minister toegezonden.

Met het oog op het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in de eerste helft van 2024 heeft het BIPT ook deelgenomen aan de gesprekken die werden gehouden op nationaal en Europees niveau in het licht van de noodzaak om Postrichtlijn 97/67/EG te herzien. In dat kader heeft het BIPT reeds tal van uitwisselingen georganiseerd met de Europese

Commissie, het voorzitterschap van de Raad van de EU en de lidstaten.

[Expertise voor de Kamer van volksvertegenwoordigers.](#)

Op verzoek van de voorzitter van de Commissie voor economie, consumentenbescherming en digitale agenda van de Kamer van volksvertegenwoordigers, heeft het BIPT op 14 maart 2023 een [advies](#) verleend over een in deze Kamer ingediend [voorstel van resolutie](#) betreffende het beschermen van jonge kinderen tegen ongepaste online-inhoud. In dat advies ondersteunde het BIPT het oogmerk om jonge kinderen te beschermen tegen ongepaste online-inhoud. Wat betreft het opleggen van verplichtingen roept het BIPT op om eerst de aangenomen en aan de gang zijnde Europese initiatieven aangaande de bescherming van minderjarigen tegen ongepaste online-inhoud te onderzoeken alvorens een (andere en/of verdere) bescherming in te bouwen op het niveau van eindapparatuur (verplichtingen voor fabrikanten) en/of op het niveau van de internettoegangsdienst (verplichting voor internetproviders (ISP's)). Verder beveelt het BIPT aan te onderzoeken of de uitvoering van de wetgeving in Frankrijk (waarop het voorstel van resolutie in belangrijke mate geïnspireerd was) succesvol was, alvorens (nationale) initiatieven te nemen die verplichtingen opleggen aan andere spelers die zijn betrokken bij het aanbieden van online-inhoud dan bepaald in de aangenomen en lopende Europese initiatieven. Op het stuk van de bijkomende (nationale) eisen die aan eindapparatuur zouden worden opgelegd was het BIPT eerder

1.4. Onze interventies

voorstander om dit op Europees niveau te harmoniseren, aangezien dit geen uitsluitend Belgische kwestie is. Mocht men ook op ISP-niveau een beschermingssysteem invoeren, dan zou volgens het BIPT een accuraat systeem van ouderlijk toezicht moeten uitgewerkt worden dat gegevensbescherming en individuele privacy en veiligheid integreert. Het BIPT stipte daaromtrent aan dat de standaardisering van zo een systeem, in het bijzonder het deel in verband met een adequate onlineleeftijdverificatie, nog volop in ontwikkeling is.

[Analyse van de telecommunicatietarieven](#). Het BIPT beschikt over 9 jaar ervaring met het verwezenlijken van nationale tariefvergelijkingen. Jaarlijks worden er honderden tariefplannen geanalyseerd op basis van consumentenprofielen die regelmatig worden bijgewerkt om de marktevolutie, en zodoende ook de realiteit voor de consument, zo goed mogelijk te weerspiegelen.

Voor het eerst in 2023 heeft het BIPT twee jaarlijkse momentopnames gemaakt van de geldende prijzen op de Belgische particuliere markt voor telecommunicatie: een opname met betrekking tot de [mobiele](#) diensten en een tweede opname met betrekking tot de [vaste en convergente diensten](#).

Deze oefening is pragmatisch bedoeld en gaat uit van de werkelijke behoeften van de consumenten die worden geïllustreerd aan de hand van een tiental voldoende gedifferentieerde profielen (dertiger, student, alleenstaande ouder, cordcutter¹¹, gezin met jongvolwassenen,

koppel bejaarden ...) om een breed en gevarieerd beeld te schetsen van de telecommunicatiemarkt (standalone mobiel, standalone internet, 2P-bundel met mobiel en internet, multiplaybundels ...).

De nationale vergelijkingsstudie betreffende de mobiele diensten was gebaseerd op vijf consumentenprofielen, elk gekenmerkt door behoeften aan mobiele data en belminuten die variëren van laag naar erg intensief. Uit de meest recente BIPT-statistieken blijkt dat 66% van de particuliere klanten kiest voor mobiel standalone, terwijl 34% opteert voor mobiele diensten in een pack. Voor elk profiel werd rekening gehouden met de aanbiedingen die ten minste aan hun behoeften voldoen. Ondanks de inflatie blijkt uit de resultaten dat, vergeleken met het derde kwartaal van 2022, de aanbiedingen in het derde kwartaal van 2023 aantrekkelijker zijn wat betreft keuze en prijs voor de consument.

Wat vaste en convergente diensten betreft, is aandacht besteed aan de profielen die vaste en mobiele elementen combineren, momenteel goed voor 64% van de packs die Belgische consumenten kopen. De idee bestaat erin de consumenten te begeleiden en de nodige tools te bieden om te bepalen hoeveel ze minimaal zullen moeten uitgeven om te kunnen voorzien in hun telecombehoeften. Om dit te bereiken worden verschillende oplossingen geanalyseerd door de resultaten van de “kant-en-klare” commerciële aanbiedingen te vergelijken met die van een “mix¹²” van plannen.

Ondanks een grote inflatie die een weerslag heeft gehad op de telecommunicatieprijzen in 2022 en in 2023, is uit deze twee studies gebleken dat wanneer men zich flexibel opstelt en regelmatig de plannen vergelijkt, het nog steeds mogelijk is om aanzienlijke besparingen te verwezenlijken, met name door te kiezen voor oplossingen aangeboden door secundaire of alternatieve operatoren, door te spelen met de verhoging van de mobiele data vervat in de forfaits (mobiele en convergente profielen) of door mobiel uit het pack te halen. De telecommarkt evolueert immers volgens het ritme van de technologie. Regelmatig vergelijken is dus cruciaal. De samenvatting van de kenmerken van de 12 in deze studies beschouwde profielen en de goedkoopste resultaten voor elke operator kunnen rechtstreeks geraadpleegd worden met enkele muisklikken vanaf de website van het BIPT.

[De expertise van het BIPT op het gebied van de analyse van telecommunicatietarieven strekt zich ook internationaal uit](#). Net als in de afgelopen jaren heeft het BIPT een vergelijkende internationale prijzenstudie uitgevoerd waarin het prijsniveau van de Belgische telecommunicatietarieven wordt vergeleken met dat in de buurlanden. Deze studie wordt door het BIPT in eigen beheer uitgevoerd en kan worden gezien als complementair met de internationale benchmark die ieder jaar wordt uitgevoerd door de Europese Commissie. De BIPT-studie maakte het voorwerp uit van de [mededeling van 18 december 2023](#) betreffende de vergelijkende studie van de

11. Cordcutters zijn consumenten die nieuwe manieren hebben om televisie te consumeren, waarbij de programmering van de zenders steeds minder belangrijk is. Deze consumenten betalen niet langer voor een abonnement op conventionele digitale televisie, ten gunste van streamingdiensten (Netflix, Amazon Prime Video, Apple TV+, Disney+, ...) of illegale IPTV.

12. Een gemengde oplossing is het resultaat van de combinatie van 2 plannen om aan een gegeven profiel te beantwoorden.

1.4. Onze interventies

prijzen voor telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden.

De tarieven die werden gekozen om de vergelijkingen uit te voeren zijn de prijzen van de goedkoopste aanbiedingen die ten minste beantwoorden aan de telecommunicatiebehoeften waaraan minimaal moet worden voldaan voor een aantal gezinsprofielen. Dit leverde resultaten op voor zowel de mobiele markt als voor de markt van vast internet en bundels.

[Analyse van een eventuele verplichting tot bijdragen in de netwerkkosten vanwege de onlineplatformen.](#) In 2023 onderzocht het BIPT of de uitrol van glasvezel en 5G een bijdrage vereist van de onlinebedrijven die een groot aandeel van het netwerkverkeer vertegenwoordigen. In mei publiceerde het BIPT ter raadpleging een ontwerpmededeling met zijn standpunt in het "fair share"-debat, waarop meer dan 20 partijen reageerden. In zijn [mededeling](#) van 8 november 2023 verklaart het BIPT dat de noodzaak voor verplichte bijdragen onvoldoende is aangetoond en waarschuwt het voor neveneffecten op het vlak van netneutraliteit en de concurrentiële dynamieken op de aanverwante markten.

[Nationale, Europese en internationale samenwerking.](#) Op nationaal niveau werkt het BIPT samen met tal van verschillende institutionele partners (zoals de federale overheidsdiensten Economie, alsook Beleid en Ondersteuning, maar eveneens met politie, justitie en andere regulatoren) teneinde een grote verscheidenheid

1.4. Onze interventies

aan Europese wetgevende initiatieven te analyseren, te volgen en, zo nodig, om te zetten naar nationale wetgeving. In die zin kan er verwezen worden naar de werkzaamheden aangaande de wet betreffende de gigabitinfrastructuren (Gigabit Infrastructure Act), de wet betreffende data (Data Act), de wet betreffende artificiële intelligentie (Artificial Intelligence Act), en de Cyber Resilience Act. Het BIPT ondersteunt verder eveneens de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU wanneer er vragen rijzen bij deze onderwerpen of soortgelijke initiatieven aangaande de regulering van de markten voor telecommunicatie en postdiensten, maar ook van de nieuwe digitale economieën.

Op Europees niveau heeft het BIPT zich in 2023 als technisch expert voorbereid op de dossiers inzake elektronische communicatie en postdiensten in het kader van het Belgische EU-voorzitterschap aangezien België tijdens het eerste semester van 2024 het roulerende voorzitterschap opgenomen heeft bij de Raad van de EU. In zijn bijdrage tot de voorbereiding en uitvoering van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (EU2024BE) heeft het BIPT steeds aandacht getoond voor een goede balans tussen een gunstig investeringsklimaat en consumentenbelangen, voor duurzame regelgeving en netwerken, voor goed bestuur en administratieve vereenvoudiging. Dat blijkt met name uit de bijdragen aan de conclusies van de Raad over de digitale toekomst van Europa, de EU-Telecomraad van juni, oktober en december 2023

en het EU2024BE-programma voor de samenstelling van de Raad "Transport-Telecom-Energie". Daarnaast heeft het BIPT op nationaal niveau een voortrekkersrol op zich genomen bij de redactie van het Europese wetsvoorstel betreffende de gigabitinfrastructuren ("Gigabit Infrastructure Act" of GIA). In dat kader heeft het BIPT ook proactieve steun geboden aan de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU bij haar Raadswerkzaamheden en in de triloogonderhandelingen met het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Raad van de Europese Unie (deze activiteit zal ook nog worden voortgezet in de eerste helft van 2024).

In de Wereldpostvereniging (UPU) heeft het BIPT zijn vierjarige mandaat als lid van de Administratieve Raad (CA) namens België voortgezet in 2023, alsook zijn functie van vicevoorzitter van de Administratieve Raad voor de West-Europese regio.

In september 2023 nam het BIPT deel aan het Buitengewoon Congres van de gevolmachtigden van de Wereldpostvereniging (UPU) in Riyad (Saoedi-Arabië). Tijdens het Buitengewoon Congres van de UPU werden verdere stappen genomen inzake "Opening up the UPU to wider postal stakeholders". Op het stuk van de openstelling speelde België een actieve rol in de voorbereidingen en is het ook tussengekomen op het UPU-congres. De gerelateerde voorstellen zijn nagenoeg met consensus aangenomen. Er zal nu een concreet kader worden uitgewerkt om

te bepalen in welke mate andere postoperatoren naast de aangeduide leverancier (in casu bpost in België) kunnen of mogen deelnemen aan de UPU-werkzaamheden, in het bijzonder wat betreft de nieuwe domeinen van e-commerce.

Tijdens dit congres werd op verzoek van de EU-landen een resolutie aangenomen om klimaatacties in de postsector op te nemen in het werkdomein van de UPU en te werken aan individuele doelstellingen en stappenplannen voor de aangewezen leverancier met als doel de uitstoot van broeikasgassen in de postsector te verminderen.

Ten slotte nam het BIPT deel als Belgisch delegatieleider aan de Wereldradiocommunicatieconferentie (WRC-23) van de "Internationale Telecommunicatie Unie ("ITU)" in Dubai in 2023. Op deze conferentie werden verschillende onderwerpen op internationaal niveau besproken, zoals luchtvaart- en maritieme diensten, mobiele diensten, wetenschappelijke diensten en satellietdiensten.

1.4. Onze interventies

1.4.2. Onze acties voor het grote publiek

Controleren

Een bijzondere opdracht van het BIPT bestaat in het controleren van de wettelijke bepalingen waarvan het de naleving verzekert, wat rechtstreeks ten dienste komt van de consument.

Op het gebied van [de elektronische communicatie](#) waren de in 2023 door het BIPT uitgevoerde controles specifiek gericht op het volgen door de mobiele operatoren van hun verplichtingen in verband met de identificatie van de voorafbetaalde kaarten en de kennisgeving ervan aan het BIPT. Voorts had het BIPT, nadat het in 2022 in een aantal verkooppunten van een operator had vastgesteld dat er onjuiste informatie werd verstrekt over de Easy Switch-procedure, die het makkelijker maakt om van provider van vast internet en/of televisie te veranderen, aangekondigd dat de verkooppunten van deze operator in 2023 opnieuw zouden worden gecontroleerd. Deze nieuwe controle mondde in 2023 uit in het [opleggen van een boete](#) van 1 miljoen euro aan Telenet, omdat Telenet in zijn verkooppunten Easy Switch niet aanbiedt als standaardprocedure. De controlediensten van het BIPT hadden inderdaad in juni 2023 bijna 90 verkooppunten van Telenet aangedaan en daarbij vastgesteld dat in een duidelijke meerderheid van de verkooppunten van Telenet (61%) Easy Switch niet als standaardprocedure wordt aangeboden door de verkopers.

Ten slotte voert het BIPT ook jaarlijks de [controle](#) uit van de Europese Verordening 2015/2120 betreffende de [netneutraliteit](#). Het doel hiervan is zich ervan te vergewissen dat de operatoren de regels inzake neutraliteit van het internet in acht nemen.

Het BIPT [controleert ook de conformiteit van de apparatuur die in de handel wordt gebracht](#). In 2023 heeft het BIPT meegewerkt aan een Europese campagne om ervoor te zorgen dat bepaalde producten, zoals tablets, gsm's en geconnecteerde hoofdtelefoons, voldoen aan de normen voor radioapparatuur. Deze worden vastgelegd op Europees niveau voor een efficiënt gebruik van spectrum en ter bescherming van de gezondheid van de consument tegen de thermische effecten van radiogolven. Na deze campagne werden verschillende apparaten onderworpen aan conformiteitsanalyses in laboratoria.

In het kader van zijn controleactiviteiten onderzoekt het BIPT ook gerefurbishte smartphones die op de Belgische markt worden aangeboden. Het refurbishen van smartphones die aanvankelijk conform de RED-richtlijn op de Europese markt zijn gebracht, vormt over het algemeen geen probleem zolang het refurbishen geen invloed heeft op de productconformiteit. Voor het refurbishen van smartphones afkomstig van markten buiten de Europese Unie, zoals de Amerikaanse markt, gelden daarentegen beperkingen. Aangezien die toestellen niet zijn onderworpen aan de controleprocedures waarin de RED-richtlijn voorziet, mogen ze niet op de Europese markt worden aangeboden,

gerefurbisht of niet. Het merendeel van die toestellen is overigens niet voorzien van het vereiste CE-merkteken. In 2023 trof het BIPT opnieuw niet-conforme geïmporteerde of gerefurbishte producten aan op de markt, wat heeft geleid tot de inbeslagname van enkele tientallen exemplaren.

Op het vlak van de [postsector](#) is het BIPT met name belast met de controle op de naleving van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten. Daaronder valt, overeenkomstig artikel 18, ook de belangrijke taak van jaarlijkse controle van de verhogingen van de kleingebruikerstarieven (voor postale producten gericht op particuliere en kleine professionele gebruikers zonder verminderd tarief voor bulkproducten) van bpost. Zoals reeds vermeld in zijn advies van 19 oktober 2017, is het BIPT echter van oordeel dat de sinds 2018 vernieuwde price-capformule zoals opgenomen in de postwet niet geschikt is om een effectieve controle van het principe van de kostenoriëntering te garanderen. Volumewijzigingen, de basis van de price-capformule, houden immers slechts indirect verband met de kosten. Er kan ook terecht worden getwijfeld aan de capaciteit van deze formule om op gepaste wijze de betaalbaarheid van de tarieven te verifiëren, gelet op de grootte van het verschil tussen enerzijds het inflatiecijfer en anderzijds de verhoging die door bpost sinds 2018 werd toegepast en die ook voor 2024 werd gevraagd. In dit kader zal het BIPT er op blijven aansturen om de wetgeving inzake postale tarifiering in lijn te brengen met de Europese wetgeving.

1.4. Onze interventies

Bovendien is het BIPT belast met het verzamelen van gegevens over de postmarkt conform artikel 14 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator, bijvoorbeeld via zijn postobservatorium, en met de inachtneming van de tenuitvoerbrenging van EU-verordening 2018/644 van 18 april 2018 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten.

Zo heeft het BIPT de resultaten van de bpost-metingen in het kader van het 6e beheerscontract, gepubliceerd. Het BIPT heeft ook de inhoud opgesteld van een audit die in 2024 zal worden uitgevoerd op een steekproef van testzendingen (brieven) en werkelijke zendingen (pakketten en aangetekende zendingen) die bpost gebruikt om de kwaliteit van zijn zendingen te meten.

Daarnaast stond het BIPT in voor de uitvoering van de EU-verordening 2018/644, dat uit meerdere actiepunten bestaat. Ten eerste heeft het de invoering van de tarieven door de betrokken operatoren

begeleid en geverifieerd. Daarnaast werden ook grensoverschrijdende statistieken verzameld. Ten slotte werd er een beoordeling uitgevoerd op de gekozen bpost-tarieven.

Informereren

Sedert enige jaren ontwikkelt het BIPT regelmatig animatievideo's die op sociale media gepromoot worden. Deze behandelen diverse thema's die gebruikers aanbelangen. In de video's legt de BIPT-familie, ouders Iza en Benoît en hun kinderen Pablo en Thalia, op laagdrempelige wijze uit hoe bepaalde informatie kan opgezocht worden of een probleem kan opgelost worden.

Nadat de voorbije jaren al thema's als opzoeken van een postaal punt, behoud van e-mailadres na wijziging operator, bill shock, storingsen aan radioapparatuur, wangirifraude ... belicht werden, werd in 2023 een socialemediacampagne (Facebook, Instagram en YouTube) gevoerd met volgende informatievevideo's :

- hoe de kwaliteit van je vaste internetverbinding, mobiele dekking, aanwezigheid van glasvezel... opzoeken via het [Dataportaal](#) ;
- hoe de kwaliteit van je radioverbinding verzekeren door het aanvragen van een private vergunning ;
- hoe als kmo/zelfstandige het voordeligste telecomtarief voor je zaak vinden met [Bestetarief](#) ;
- hoe de tarieven vergelijken voor het verzenden van een pakje binnen de Europese Unie via [Postaalpunt.be](#).

Alle video's zijn te bekijken op het [YouTube-kanaal van het BIPT](#).

Naast het maken van video's zet het BIPT ook de sociale media in om in te spelen op de actualiteit en gebruikers van post- en telecommunicatiediensten tips te geven of hen te wijzen op bepaalde evoluties in de sector van de post- en telecommunicatiediensten of op de activiteiten van het BIPT. Het BIPT maakt

1.4. Onze interventies

hiervoor gebruik van al dan niet gesponsorde berichten. Zo werd in 2023 van sociale media gebruik gemaakt om de consument in te lichten over de mogelijkheid tot terugbetaling van belkrediet, de functionaliteit in [bestetarief](#) om vergelijkingen te maken met multisim en om tarieven op te zoeken voor kmo's/zelfstandigen, vacatures, roaming/internationale tarieven, de nationale tariefvergelijkingen, het gebruik van netwerken door MVNO's, het postobservatorium, 30 jaar BIPT, de consumentenenquête, enz.

Om in aanloop naar en na afloop van de multibandveiling de correcte berichtgeving over 5G verder te ondersteunen, werd de website "[Over5G](#)" gedurende het jaar gestaag aangevuld met objectieve en onafhankelijke informatie. Zo werd uitleg gegeven bij de gebruikte 5G-frequenties en masten, was er een persbericht over 5G-testprojecten, werd een gezondheidsmythe over het mogelijk verband tussen radiofrequenties en het coronavaccin ontrafeld, werd een blogpost over de impact van radiofrequentie elektromagnetische velden (RF-EMV) op de aanmaak van melatonine gepubliceerd, net als kwartaaloverzichten van de beschikbare literatuur over de potentiële gezondheidseffecten van RF-EMV.

Het BIPT stelt op zijn website ook nuttige informatie ter beschikking van de consumenten over bijvoorbeeld hun rechten, plichten en het bestaan van de operatoren. Uitgaande van de vaststelling dat de consumenten voor het grootste deel klanten zijn van de grote operatoren, zoals blijkt uit het [laatste](#)

[consumentenonderzoek](#), heeft het BIPT op zijn website lijsten gepubliceerd van mobiele¹³, vaste en convergente operatoren¹⁴ die beschikbaar zijn op de particuliere markt. Het doel is de consumenten te informeren over het bestaan van de grote operatoren alsook de alternatieve operatoren met behulp van gemakkelijk toegankelijke tools.

Deze webpagina's bevatten tevens, in de vorm van vragen en antwoorden, informatie over het nut van het meten van de kwaliteit van het mobiele netwerk en het vaste toegangsnetwerk op adresniveau met behulp van de BIPT-dekkingskaarten, de voortgang van de glasvezeluitrol, de kwaliteit van de dienstverlening van de operatoren via de kwaliteitsbarometer en de tariefvergelijker [bestetarief.be](#).

Naast de informatie die bestemd is voor het grote publiek organiseert het BIPT ook doelgerichte informatiecampagnes of neemt het deel aan beurzen of conferenties binnen zijn bevoegdheidsdomeinen. Deze initiatieven omvatten onder andere de verspreiding van informatiebrochures en de organisatie van informatiesessies over de richtlijn inzake radioapparatuur (RED-richtlijn), bestemd voor marktdeelnemers en ondernemersverenigingen. Meer in het algemeen informeert het BIPT handelaren en handelsverenigingen regelmatig over de reglementering inzake radioapparatuur en gerefabriceerde apparatuur en over het belang van bijvoorbeeld de conformiteitsverklaring van de fabrikant en de CE-markering op dergelijke apparatuur. Deze initiatieven hebben tot doel de

spelers op de Belgische en Europese markt bewust te maken van het belang om de reglementering op het vlak van conformiteit voor de verkoop van radiotoestellen in acht te nemen en aldus de veiligheid van de gebruikers te waarborgen.

In 2023 lanceerde het BIPT ook een campagne voor bijstand en informatie aan de politiediensten in Vlaanderen en aan de politie in Charleroi, met als doel meer bekendheid te geven aan het BIPT, zijn bevoegdheden en de Europese regelgeving inzake radioapparatuur.

In het kader van het NISDUC-project hebben de begunstigden, met name het Luxembourg Institute for Sciences and Technologies (LIST), het Institut Luxembourgeois de Régulation (ILR), het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT) en het Luxemburgse Computer Security Incident Response Team (CSIRT), met de steun van het Belgisch Centrum voor Cybersecurity (CCB) de tweede NISDUC-conferentie georganiseerd op 25 en 26 april 2023 in Brussel, België.

De tweedaagse conferentie, "From NIS to NIS 2.0: a path to take", was gratis toegankelijk en stond open voor aanbieders van essentiële diensten (AED's), digitaal dienstverleners (DDV's), de bevoegde autoriteiten, unieke contactpunten, Security Incident Response Teams (CSIRT's), sectororganisaties, cyberbeveiligingsinstanties en andere relevante spelers.

13. [Lijst van de mobiele operatoren | BIPT](#)

14. [Lijst met de vaste en convergente operatoren | BIPT](#)

1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

De belangrijkste doelstellingen van deze conferentie waren:

- Ontwikkelen van een praktijkgemeenschap rond de NIS-richtlijn;
- Kennis delen en praktijken uitwisselen;
- Ervaring opdoen tijdens opleidings sessies.

Het uitgewerkte programma beoogde een breed scala aan onderwerpen rond de NIS-richtlijn aan te bieden met verschillende standpunten (feedback van de operatoren, feedback van regelgevende instanties, toekomstige wijzigingen in het regelgevingskader, academisch werk, enz.).

De conferentie bracht meer dan 240 deelnemers bijeen over twee dagen van 24 verschillende landen, voornamelijk België, Luxemburg, Nederland en Duitsland.

Deze conferentie maakte de weg vrij voor een derde NISDUC-conferentie in Nederland in 2024 en de oprichting van een organisatie om beurten tussen de drie Benelux-lidstaten.

1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

De nationale regulering van elektronische communicatie en postdiensten wordt in grote mate bepaald door de bakens die worden uitgezet op Europees niveau. Het is dan ook van groot belang dat het BIPT als nationale

regulator actief betrokken is bij de betreffende Europese organisaties zodat er rekening wordt gehouden met de specifieke nationale omstandigheden.

Samenwerking op regelingsvlak is een essentieel element om de kwaliteit van de regelgeving te waarborgen, zowel op nationaal als op internationaal niveau. Communicatieregulatoren beroepen zich op informele en formele samenwerkingsmechanismen om de verwezenlijking van hun doelstellingen te ondersteunen. Het is van essentieel belang dat de regulatoren hun ervaringen en inzichten uitwisselen, dat ze hun beleidskeuzes coördineren om rechtszekerheid te waarborgen en samenwerken als zich bepaalde vragen voordoen, zoals over de mechanismen om de concurrentie te bevorderen en de consumenten te beschermen. De internationale samenwerking op vlak van regulering omvat een veelheid aan benaderingen die in de eerste plaats gericht zijn op het verbeteren van de interoperabiliteit van de verschillende regelgevingskaders. Dat omvat de uitwisseling van informatie en deelname aan internationale fora. Internationale samenwerking op regelingsvlak beperkt zich niet tot de fase van ontwerp van regelgeving, maar omvat ook stroomafwaartse aspecten op het gebied van de tenuitvoerlegging, handhaving en beheer ex post. De digitale transformatie brengt nieuwe uitdagingen met zich voor de huidige rollen van de nationale regelgevende instanties (NRI's), waaraan de regulatoren zich moeten aanpassen (technologische en marktontwikkelingen, duurzaamheid, cyberbeveiliging).

1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

Daarnaast treedt het BIPT op Europees en internationaal niveau ook op als vertegenwoordiger van de Belgische staat voor elektronische-communicatie- en postdiensten.

1.5.1. Het BIPT als regulator

Berec. Het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie, of Berec, is opgericht bij een Europese verordening¹⁵. Deze instantie draagt bij tot de ontwikkeling en betere werking van de interne markt voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten door te streven naar een consistente toepassing van het EU-regelgevingskader.

De leden van Berec zijn de elektronische-communicatieregulatoren van de landen van de Europese Unie. Berec bereidt adviezen, richtsnoeren, verslagen, aanbevelingen, gemeenschappelijke standpunten en goede praktijken voor inzake de regulering en ontwikkeling van de elektronische communicatie en ondersteunt de tenuitvoerlegging van het EU-regelgevingskader. Dit draagt bij tot een beter functionerende markt voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten. Daarnaast neemt Berec in verband met de digitale transformatie van telecommunicatienetwerken en -diensten ook enkele ontlukende kwesties op die buiten het traditionele toepassingsgebied van de telecommunicatieregulering vallen. Berec verricht zijn taken in samenwerking met de NRI's en de Europese Commissie. Het moet

niet enkel de samenwerking tussen NRI's onderling bevorderen, maar ook tussen de NRI's en de Europese Commissie.

Berec is bevoegd om de NRI's, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie bij te staan en te adviseren, en om op verzoek of op eigen initiatief met de NRI's en de Commissie samen te werken op het vlak van technische aangelegenheden in verband met elektronische communicatie die onder zijn bevoegdheid vallen. De activiteiten van Berec worden uitgevoerd in het kader van werkgroepen.

In 2023 werkte het BIPT mee aan de implementatie van het Berec-werkprogramma 2023 onder het voorzitterschap van [EETT](#), de Griekse regulator. De prioriteiten zijn in overeenstemming met de strategie 2021-2025, namelijk: het bevorderen van volledige connectiviteit, ondersteunen van duurzame en open digitale markten en empoweren van eindgebruikers. In 2023 is de aandacht van Berec naar onder andere de volgende onderwerpen gegaan: implementatie van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, duurzaamheid, roaming, open internet, digitale markten, nieuwe technologieën, 5G-ecosysteem en AI.

In 2023 leverde Berec een actieve adviserende bijdrage aan de Europese wetgevende instellingen, de Commissie, het Europees Parlement en de Raad. Thema's zoals "duurzaamheid", "tower and access infrastructure companies", "cloudification",

"virtualisation" en "softwarisation", open internet, "fair share", het dichten van de digitale kloof, het "Digital Decade Policy Programme" (DDPP), promoten van VHCN¹⁶, AI, DSA¹⁷ en DMA¹⁸ en 5G kwamen uitvoerig aan bod tijdens 2023. Berec heeft in 2023 een veertigtal rapporten, adviezen of richtlijnen gepubliceerd. De twaalf verschillende Berec-werkgroepen werden nauwgezet gevolgd door de BIPT-deskundigen.

Het werk van Berec was ook gericht op de integratie van derde landen. Tussen 2001 en 2015 heeft de EU associatieovereenkomsten gesloten met zes landen van de westelijke Balkan. In een mededeling van 6 februari 2018 riep de Europese Commissie op tot actie om de digitale samenleving te ontwikkelen en de wetgeving van deze landen in overeenstemming te brengen met de EU-wetgeving. Een van deze acties bestond in de integratie van de westelijke Balkan in Berec. Het arrest van het Hof van Justitie van 17 januari 2023 heeft wegens gebrek aan bevoegdheid een besluit van de Europese Commissie van 18 maart 2019 waarin de werkafspraken tussen Berec en derde landen nader worden omschreven, nietig verklaard. Naar aanleiding van dat arrest en andere verzoeken om samenwerking heeft Berec besloten een standaardprocedure vast te stellen.

15. Verordening (EG) nr. 1211/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (Berec) en het Bureau.

16. VHCN, of "Very High Capacity Networks". Dit zijn elektronische-communicatienetwerken met een zeer hoge capaciteit die ten minste tot aan het distributiepunt volledig uit glasvezelelementen bestaan, of die, in gebruikelijke piekstandigheden, in staat zijn om soortgelijke netwerkprestaties te bieden.

17. De wetgeving over digitale diensten ("Digital Services Act" of DSA) is een verordening van het Europees Parlement en de Raad die erop is gericht de consument online te beschermen, de onlineplatformen te verplichten om zo verantwoordelijk en transparant mogelijk te handelen en om innovatie, groei en concurrentie te stimuleren.

18. De wetgeving betreffende de digitale markten ("Digital Markets Act" of DMA) is een verordening van het Europees Parlement en de Raad met als doel te zorgen voor meer concurrentie op de Europese digitale markten en machtsmisbruik door de erg grote platformen (poortwachters) te voorkomen.

1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

In 2023 werden ook verschillende evenementen georganiseerd door Berec, zoals een Stakeholder Forum in Brussel en diverse workshops.

European Conference of Postal and Telecommunications Administrations
- 46 European countries cooperating to regulate posts, radio spectrum and communications networks

IRG. De “Independent Regulators Group” telt 37 leden (telecomregulators binnen Europa). De IRG fungeert als facilitator voor de leden en biedt flexibele ondersteuning voor het vervullen van hun functie. Er wordt verder gewerkt aan verbetering van de samenwerking, wederzijdse bijstand en informatie-uitwisseling tussen de regulators. Het BIPT nam deel aan verschillende door de IRG georganiseerde workshops en webinars.

ERGP. De “ERGP” of “European Regulators Group for Postal Services” is een overleg- en discussieorgaan tussen de postregulators dat de Europese Commissie adviseert over de postdiensten.

Het ERGP-werkprogramma 2023, dat in 2022 werd opgesteld, kaderde in de “Mid-term Strategie”-strategie 2023-2025 van de ERGP opgebouwd rond drie assen, namelijk:

- 1) De postsector en het regelgevingskader ervan herbekijken in het licht van duurzaamheid van het milieu en digitalisering;
- 2) Promoten van een competitieve Europese interne postmarkt in de context van toenemende e-commerceleveringen;
- 3) Het mondig maken van eindgebruikers en het garanderen van een gebruikersgerichte universele dienst.

In 2023 heeft het BIPT actief deelgenomen aan twee plenaire vergaderingen en aan de vijf volgende

werkgroepen van de ERGP: “Regulatory Framework”, “Sustainability”, “Access and Interoperability”, “Cross-border parcel delivery” en “Consumers and Market Indicators”. Het BIPT heeft twee werkgroepen aangestuurd. De eerste, “Consumers and Market Indicators”, voorgezeten samen met de regulator van Malta, [MCA](#), heeft twee externe ERGP-rapporten gepubliceerd: “ERGP Report on Quality of service, consumer protection and consumer handling” en “ERGP Report on core indicators for monitoring the European postal market”. De tweede werkgroep, “Sustainability”, voorgezeten door het BIPT in samenwerking met de Hongaarse regulator, [NMHH](#), heeft een extern rapport opgesteld in 2023: “ERGP Report on practices for environmental sustainability in the postal sector”. Voorafgaand aan de plenaire vergadering van de ERGP in Boekarest organiseerde deze werkgroep ook een externe ERGP-workshop over “users’ awareness of environmental sustainability” in de context van de groene transitie van de postsector. In 2024 zal het BIPT de ERGP-werkgroep “Consumers and Market Indicators” blijven leiden als co-chair.

CERP. Het “Europees Comité voor postregulering” of “CERP” zorgt voor een goede coördinatie tussen zijn leden en tracht de inachtneming van het “communautaire acquis” te bevorderen. Het BIPT neemt als regulator van de postsector in België hieraan deel. Het Instituut heeft onder meer deelgenomen aan de plenaire vergadering in Denemarken die in het teken stond van de CERP-verkiezingen (waaronder deze voor

1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

CERP-voorzitter), alsook aan de denkoefening inzake de openstelling van de wereldpostvereniging voor andere postale stakeholders.

Verder nam het BIPT actief deel aan de CERP-werkgroep “UPU” waarvan de belangrijkste taak de Europese voorbereiding van het Buitengewoon Congres van degevolmachtigden van de Wereldpostvereniging (UPU) in Riyad (Saoedi-Arabië) was. Verder bereidt deze CERP-werkgroep “UPU” ook de halfjaarlijkse raden van de UPU voor waarin het BIPT zetelt namens België.

Fratel. Het BIPT is lid van het netwerk van Franstalige telecommunicatieregulatoren, [Fratel](#). Dat netwerk organiseert jaarlijks een seminarie en een bijeenkomst. Het 20e seminarie van Fratel, in mei 2023 (Lausanne), draaide volledig rond de gebruiker/consument. Het voornaamste doel van dat seminarie bestond erin de Fratel-leden de kans te bieden ideeën uit te wisselen over het waarom en hoe de gebruiker te betrekken bij de regelgeving. Er werden twee rondetafelgesprekken en een workshop georganiseerd over dit onderwerp.

1.5.2. Het BIPT als vertegenwoordiger van de Belgische staat

Gespecialiseerde organisaties van de Verenigde Naties

ITU. De “Internationale Telecommunicatie Unie” of “ITU” is mondiaal bevoegd voor de informatie- en

communicatietechnologie. De ITU is voornamelijk actief op drie gebieden: radiofrequentiebeheer en satellietbeheer (ITU-R), de ontwikkeling van technische normen voor telecommunicatie (ITU-T) en de wereldwijde ICT-ontwikkelingsinspanningen (ITU-D).

De ITU heeft haar nieuwe ICT Develop Index 2023 (IDI) gepubliceerd op basis van een nieuwe werkwijze. Het BIPT neemt deel aan de werkzaamheden van de werkgroep “COM-ITU”, die in het kader van de Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie (CEPT) is opgericht om de ITU-

activiteiten op Europees niveau te coördineren.

De belangrijkste conferentie van de ITU in 2023 was de Wereldradioconferentie (WRC-23). Deze neemt op mondiaal niveau besluiten over de toewijzing van radiofrequentiebanden. Het BIPT nam deel als Belgisch delegatieleider aan de Wereldradiocommunicatieconferentie in Dubai in 2023. De vele agenda-punten van de WRC-23 hadden betrekking op diverse onderwerpen, zoals luchtvaart- en maritieme diensten, mobiele diensten, wetenschappelijke diensten en satellietdiensten.

1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

De EC is geen lid van de ITU en heeft de status van waarnemer. Sommige punten op de agenda van de WRC-23 konden echter invloed hebben op de gemeenschappelijke EU-regels of de reikwijdte ervan wijzigen. De Raad van de Europese Unie had een besluit aangenomen tot vaststelling van de standpunten die namens de Unie moeten worden ingenomen bij onderhandelingen over de agendapunten die een impact kunnen hebben op de gemeenschappelijke regels van de Unie of de reikwijdte ervan kunnen wijzigen. De Europese coördinatie wordt uitgevoerd door de CEPT (Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie). De CEPT is verantwoordelijk voor de gecoördineerde Europese voorbereiding van de Conferentie door gemeenschappelijke Europese voorstellen in te dienen en een intern CEPT-achtergronddocument voor de Conferentie uit te werken. België heeft alle gemeenschappelijke Europese voorstellen voor de WRC-23 medeondertekend. Twee agendapunten waren van bijzonder belang voor de toekomst van de mobiele diensten, namelijk de identificatie van banden voor 6G tussen 3 en 11,5 GHz en de 470-694MHz-band (mogelijk derde digitale dividend). Voor de twee bovengenoemde punten zijn de doelstellingen bereikt.

Meer specifiek werd op de WRC-23 de band 6425-7125 geïdentificeerd voor International Mobile Telecommunications (IMT). Het concept van de IMT-familie omvat verschillende mobiele technologieën (bijv. 4G, 5G en 6G). In Europa kan de 6425-7125MHz-

band beantwoorden aan de extra vraag naar spectrum in de middenband voor 5G/6G, aangezien deze vergelijkbare propagatievoorwaarden kent als de 3400-3800MHz-band. Dit is zowat de enige realistische kandidaat band voor “mid band spectrum” voor IMT in Europa.

UPU. De Wereldpostvereniging (UPU) omkadert de internationale postuitwisseling. Het Wereldpostcongres is het hoogste orgaan van de UPU en wordt elke vier jaar georganiseerd. Het brengt de gevolmachtigden van de 192 lidstaten bijeen, die vergaderen om de UPU te hervormen, een nieuwe wereldpoststrategie

aan te nemen en de toekomstige regels vast te leggen voor het internationale postverkeer. Tussen twee congressen in zetten de Administratieve Raad (CA), die samengesteld is uit 41 lidstaten, en de Raad voor postexploitatie (POC), die 48 lidstaten telt, het werk van de Vereniging voort.

In de Wereldpostvereniging (UPU) heeft het BIPT zijn vierjarige mandaat als lid van de Administratieve Raad (CA) namens België voortgezet in 2023, alsook zijn functie van vicevoorzitter van de Administratieve Raad voor de West-Europese regio. Als vicevoorzitter is het BIPT namens België lid van het managementcomité van de Administratieve Raad van de UPU, waarbinnen het BIPT de werkzaamheden van de Administratieve Raad voorbereidt.

In september 2023 nam het BIPT deel aan het Buitengewoon Congres van de gevolmachtigden van de Wereldpostvereniging (UPU) in Riyad (Saoedi-Arabië). Tijdens dit UPU-congres werden verdere stappen ondernomen inzake de “Opening up the UPU to wider postal stakeholders”. Op het stuk van de “Opening up the UPU to wider postal stakeholders” speelde België een actieve rol in de voorbereidingen en is het ook tussengekomen op het UPU-congres. De voorstellen dienaangaande zijn nagenoeg met consensus aangenomen. Er zal nu een concreet kader worden uitgewerkt om te bepalen in welke mate andere postoperatoren naast de aangewezen leverancier (in casu bpost in België) kunnen of mogen deelnemen

1.5. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

aan de specifieke UPU-werkzaamheden en in het bijzonder in de nieuwe domeinen van e-commerce.

Tijdens dit congres werd op verzoek van de EU-landen een resolutie aangenomen om klimaatacties in de postsector op te nemen in het werkdomein van de UPU en te werken aan individuele doelstellingen en stappenplannen voor de aangewezen leverancier met als doel de uitstoot van broeikasgassen in de postsector te verminderen.

Ten slotte werden er ook vijf concrete voorstellen aangenomen bij consensus om de productportfolio zoals gedefinieerd in de UPU-akten te moderniseren, rationaliseren, verduidelijken en vereenvoudigen. Deze aanpassingen moeten ertoe bijdragen dat de universele internationale postdienst op een levensvatbare basis wordt aangeboden, waardoor ook de duurzaamheid ervan wordt gewaarborgd.

De Europese Commissie

COCOM. Het “Communications Committee” assisteert de Europese Commissie bij haar uitvoerende taken over elektronische communicatie en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de EU-lidstaten. Het BIPT heeft als deskundige deelgenomen en bijgedragen aan de werkzaamheden van het COCOM en meer specifiek aan twee vergaderingen hiervan.

PDC. Het “Postal Directive Committee” is de postale variant van het COCOM. Het BIPT volgt de werkzaamheden van dit comité op de voet en heeft twee vergaderingen bijgewoond die vorig jaar georganiseerd werden. Het BIPT gaf zowel in juni als in december een presentatie over de UPU-werkzaamheden en in het bijzonder inzake de “Opening up the UPU to wider postal stakeholders”. In december werd bijkomend een BIPT-presentatie gegeven over het thema “ERGP Report on practices for environmental sustainability in the postal sector”.

RSPG/RSC. De “Radio Spectrum Policy Group” of “RSPG” is een “high level”-adviesgroep die de Europese Commissie bijstaat in de ontwikkeling van het radiospectrum. Het “Radio Spectrum Committee” of “RSC” is verantwoordelijk voor specifieke technische maatregelen die nodig zijn om het spectrumbeleid uit te voeren. Het bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt voorgezeten door de Europese Commissie.

Aangezien het radiospectrum en de bijbehorende aangelegenheden van nature de nationale grenzen overschrijden en rekening houdende met het streven naar een geharmoniseerd gebruik van het spectrum binnen Europa, worden de werkzaamheden van de RSPG en het RSC binnen het directoraat-generaal “Connect” van de Europese Commissie van nabij door het BIPT gevolgd. Voor de RSC- en RSPG-activiteiten

in België wordt indien nodig een overleg georganiseerd met de gemeenschappen (die bevoegd zijn voor omroep). Het RSC vergadert vier keer per jaar, terwijl de RSPG drie keer per jaar bijeenkomt.

In 2023 lag de focus op het voorbereiden van de Wereldradiocommunicatieconferentie (WRC-23) van de Internationale Telecommunicatie Unie (ITU) in Dubai in 2023.

RE EG. De “Radioapparatuur Expert Groep” is een groep die eveneens voorgezeten wordt door de Europese Commissie. Naast de vertegenwoordigers van de lidstaten zijn er ook andere stakeholders vertegenwoordigd zoals de industrie, Europese standaardisatieorganisaties, consumentenorganisaties, markttoezichthouders en aangemelde instanties.

In 2023 heeft het BIPT twee onlinevergaderingen en één fysieke vergadering bijgewoond over diverse technische & juridische onderwerpen zoals de verlenging van de datum van toepassing van de gedelegeerde handeling (EU) 2022/30 inzake cybersecurity waarvoor een ad-hocvergadering werd georganiseerd online. Andere onderwerpen waren de follow-up van wetgevingsinitiatieven, zoals de “Cyber Resilience Act” (CRA), “Single Market Emergency Instrument” (SMEI), “General Product Safety Regulation” (GPSR), opvolging van geharmoniseerde normen, gereviseerde producten, storingen op weerradars, enz.

2

HOOFDSTUK 2

DE UITVOERING VAN ONZE STRATEGISCHE
DOELSTELLINGEN IN 2023

2.1. Concurrentie

De strategische doelstellingen van het BIPT vloeien rechtstreeks voort uit de strategische assen, zijnde concurrentie, gebruikers, schaarse middelen en efficiënte werking. Ze dienen als leidraad voor het werk van het BIPT.

De strategische doelstellingen worden verder gedetailleerd in het driejaarlijkse strategisch plan. Zoals eerder aangegeven, volgde het BIPT in 2023 het pad uitgezet in het [strategisch plan 2020 – 2022](#). Meer in het bijzonder nog werd het [werkplan 2023](#) toegepast, waarvan de fiches de concrete verwezenlijking van het strategisch plan voor het jaar uitvoerig beschrijven.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke concrete acties het BIPT, los van zijn dagelijkse werk, ondernomen heeft om aan zijn strategische doelstellingen te voldoen. Het geeft zo een overzicht van de uitvoering van het werkplan 2023.

2.1. Concurrentie

Een gezonde concurrentie op het vlak van de levering van de elektronische-communicatienetwerken en -diensten en de postdiensten is ontegensprekelijk gunstig voor de economische ontwikkeling. Maar, ruimer beschouwd, is deze ook van essentieel belang om het doel van sociaal welzijn te bereiken: het is cruciaal dat burgers gebruik kunnen maken van een gevarieerd, kwalitatief en gunstig geprijsd aanbod van

elektronische-communicatie-, media- en postdiensten.

Het BIPT ziet toe op de ontwikkeling van de concurrentie op basis van de kwaliteit, prijzen of innovatie, in de sector van de elektronische communicatie, post of media. De elektronische-communicatienetwerken worden vanzelfsprekend in nauwe samenwerking met de mediaregulatoren van de gemeenschappen gereguleerd.

2.1.1. Marktanalyses

De marktanalyse in de elektronische-communicatiesector bestaat in het definiëren van de relevante markten en vaststellen of bepaalde operatoren aanmerkelijke macht bezitten op deze markten. Bij het bepalen van de “relevante markt” worden de producten of diensten van deze markt beschreven en wordt de geografische omvang ervan vastgesteld.

Operatoren met aanmerkelijke marktmacht hebben een economische kracht die hen in staat stelt zich in belangrijke mate onafhankelijk te gedragen van de concurrenten, klanten en consumenten op de betrokken markt. Aan operatoren met aanmerkelijke marktmacht kunnen specifieke verplichtingen worden opgelegd. De basisverplichting is meestal de openstelling van hun netwerken voor concurrerende operatoren. Deze verplichting wordt vaak aangevuld met andere verplichtingen (transparantie, non-discriminatie, controle van de groothandelsprijzen).

Het BIPT analyseert in principe “groothandels- of wholesalemarkten”, namelijk markten die diensten betreffen die de telecommunicatieoperatoren onderling van elkaar afnemen. De wholesalemarkten worden gereguleerd om zo voor meer concurrentie te zorgen op de “kleinhandels- of retailmarkten” (de diensten bestemd voor de consumenten en de ondernemingen).

Herziening van de breedband- en omroepwholesalemarkten. Het jaar 2023 werd gewijd aan de verdere voorbereidingen van het komende nieuwe onderzoek van de wholesalemarkten voor breedband en omroep. De via deze markten uitgewisselde diensten zijn nodig om nieuwkomers in staat te stellen concurrentie te bieden aan de historische operatoren, zowel in het segment breedbandinternet als het segment van de bundels, met tegelijk internettoegang en omroepdiensten (“multipleplaybundels”). In 2023 werd het nieuws over deze markten overheerst door de goedkeuring van twee concentraties door de Europese Commissie: de overname van VOO door Orange en de oprichting van een joint venture (Wyre) door Telenet en Fluvius. Deze ontwikkelingen en de gevolgen daarvan zullen zorgvuldig worden onderzocht in het kader van de nieuwe marktanalyse. Zij zal ook rekening moeten houden met de overeenkomsten die de operatoren zouden sluiten voor de uitrol van FTTH (cf. hieronder).

(Vaste of mobiele) gespreksafgifte. De eind-tot-eindconnectiviteit (dat wil zeggen de mogelijkheid voor elke gebruiker om andere gebruikers te bereiken

2.1. Concurrentie

en door hen bereikt te worden) is een essentieel principe van het reglementaire kader van de elektronische communicatie. Het verstrekken van diensten voor (vaste of mobiele) gespreksafgifte vormt een onontbeerlijk onderdeel om die eind-tot-eindconnectiviteit te waarborgen. In november 2023 heeft het BIPT een openbare raadpleging georganiseerd over een ontwerpbesluit betreffende de analyse van de markten voor vaste en mobiele gespreksafgifte. Het BIPT stelt voor deze markten te dereguleren, waarbij enerzijds rekening wordt gehouden met het kader voor afgiftetarieven dat op Europees niveau is ingevoerd en anderzijds met bepaalde toezeggingen die door de belangrijkste operatoren zijn voorgesteld.

De glasvezeluitrol werd bevorderd door het opzetten van joint ventures tussen operatoren.

2.1.2. Controle en validering van de referentieaanbiedingen

De transparantieplichting betekent dat operatoren met een aanmerkelijke marktmacht bepaalde informatie inzake boekhouding, technieken of tarieven openbaar

moet maken. Indien de regulator deze verplichting¹⁹ oplegt, dan zijn operatoren met een aanmerkelijke marktmacht verplicht een referentieaanbod uit te werken op basis waarvan aan andere operatoren toegang verleend wordt tot hun infrastructuur. Dat is met name het geval voor de wholesaletoeegangsmarkten. Het referentieaanbod beschrijft het geheel van opties voor toegang en bijbehorende diensten, de voorwaarden voor verstrekking van de diensten, de rechten en plichten van de aanbieder en de gebruiker, het geheel van ingevoerde processen en tools, en de tarieven voor de huur van lijnen en de diensten die de operator in kwestie moet aanbieden.

In de hiervoor vermelde marktanalyses, zie punt 2.1.1, werden meerdere nieuwe verplichtingen aan operatoren met aanmerkelijke marktmacht opgelegd. Het BIPT controleert de correcte en tijdige toepassing van deze verplichtingen, inclusief de noodzakelijke aanpassing van de referentieaanbiedingen.

Het BIPT heeft in 2023 een aantal wijzigingen aan de **referentieaanbiedingen van Proximus** onderzocht in het kader van de addenda die Proximus heeft voorgesteld.

Nieuwe FTTH-referentieaanbiedingen (Fiber To The Home²⁰). In 2021 heeft Proximus twee joint ventures opgericht, namelijk Fiberklaar en Unifiber, met als doel een punt-tot-puntnetwerk voor FTTH uit te rollen²¹. Fiberklaar schat 1,5 miljoen huishoudens en ondernemingen in het noorden van het land aan te sluiten. Unifiber beoogt dan weer 600.000 huishoudens

en ondernemingen in het zuiden van het land aan te sluiten. Als dochtermaatschappijen van Proximus zijn beide joint ventures onderhevig aan de verplichtingen inzake toegang, transparantie en niet-discriminatie die aan Proximus werden opgelegd in het kader van het besluit van de CRC van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en omroep.

De transparantieplichting voorziet in het opstellen van een referentieaanbod. Fiberklaar en Unifiber hebben in het voorjaar van 2022 hun voorstellen voor hun referentieaanbiedingen aan het BIPT bezorgd. Het BIPT heeft deze geanalyseerd en heeft op 8 december 2022 twee ontwerpbesluiten ter raadpleging voorgelegd. Op basis van de ontvangen reacties en zijn eigen verdere analyse heeft het BIPT op 13 juni 2023 twee besluiten goedgekeurd betreffende de analyse van het referentieaanbod van [Unifiber](#) en [Fiberklaar](#). Hierbij werd onder meer aan de betrokken operatoren opgelegd om bepaalde aspecten in verband met SLA of forecasting toe te voegen.

Referentieaanbieding van Wyre. In juli 2023 hebben Fluvius en Telenet hun kabelnetwerk ondergebracht in het door hen opgerichte infrastructuurbedrijf Wyre. De markt voor centrale toegang via het kabelnetwerk valt onder een sectorale ex-anteregulering, overeenkomstig het besluit van de CRC van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep. Op deze markt werd Telenet aangeduid als een onderneming met aanmerkelijke marktmacht. Nu Wyre het kabelnetwerk

19. Toepassing van artikel 59 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

20. FTTH of "Fiber-to-the-home": een netwerk opgebouwd uit glasvezel tot bij de eindgebruiker.

21. Bij een punt-tot-punt-FTTH-netwerk beschikt iedere eindgebruiker over zijn eigen glasvezel, in tegenstelling tot een punt-tot-multipunt-FTTH-netwerk, waar meerdere eindgebruikers de capaciteit van eenzelfde glasvezel delen.

2.1. Concurrentie

heeft overgenomen, zijn de verplichtingen inzake toegang, transparantie, niet-discriminatie en prijscontrole waaraan Telenet was onderworpen, ook van toepassing op Wyre.

De transparantieplichting voorziet in het opstellen van een referentieaanbod. In juli 2023 heeft Wyre zijn voorstel van referentieaanbod bezorgd aan het BIPT. Het BIPT heeft deze geanalyseerd, vergeleken met de bestaande referentieaanbod van Telenet en in een voorafgaande raadpleging aan de markt voorgelegd. Op basis hiervan heeft het BIPT het voorstel van Wyre aanvaard.

2.1.3. Tarieven conform de kosten van een efficiënte operator

De tariefvoorwaarden van de referentieaanbiedingen bevatten twee grote categorieën van tarieven:

- de enige heffingen (of “one-time fees”) vergoeden de specifieke technische diensten zoals de activering van de dienst of de installatie door een technicus;
- de maandelijkse huurprijzen (of “rental fees”) vergoeden de historische operator voor het gebruik van bijvoorbeeld de lokale lus.

De berekeningswijze van deze tarieven ziet erop toe dat deze conform de operationele en financiële werkelijkheid van een efficiënte operator zijn.

Maandelijkse huurprijzen voor toegang tot het punt-tot-punt-FTTH-netwerk van de joint ventures van Proximus (Fiberklaar en Unifiber).

Als dochtermaatschappijen van Proximus zijn beide joint ventures onderhevig aan de verplichting inzake prijscontrole die in het kader van het besluit van de CRC van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en omroep opgelegd zijn aan Proximus. De prijscontrole voor de wholesalediensten via glasvezel bestaat in een verplichting om billijke toegangstarieven te hanteren: dit zijn tarieven die hoger mogen zijn dan de kosten maar die er nog altijd verband mee houden. Om de “billijke” aard van de wholesaleprijzen te controleren, heeft het BIPT

nieuwe “bottom up”-kostenmodellen laten opstellen die een FTTH-netwerk van het type “punt-tot-punt” van een efficiënte operator kunnen weerspiegelen. Daarnaast werd ook het bestaande “punt-tot-multipunt”-FTTH-model voor het eigen netwerk van Proximus bijgewerkt, op basis van de meer recente uitrolgegevens van Proximus. Over deze modellen werd in 2023 een raadpleging gehouden.

Maandelijkse vergoeding voor het Ethernet-transport in het kader van de wholesaleaanbiedingen van Proximus.

De diensten van actieve toegang van het bitstreamtype bestaan enerzijds uit de toegangsdienst en anderzijds uit de diensten van Ethernet-transport. De werkzaamheden van het BIPT voorzien in een herziening van de tarifiering van het Ethernet-transport (eerder vastgelegd in het besluit van 13 januari 2015). In het kader van deze herziening wordt de volledige tarifiering van het Ethernet-transport onderzocht (zowel voor de diensten op het kopernetwerk als op het glasvezelnetwerk van Proximus). Er werd een kostenmodel ontwikkeld, dat van eind juni tot september 2022 ter [raadpleging](#) werd voorgelegd, alsmede een prijsmodule die de berekende kosten omzet in een tariefstructuur. In 2024 zal het werk, dat in 2023 vertraging opliep, worden voortgezet, met het oog op een raadpleging over een voorstel van tariefbesluit.

Het BIPT ziet erop toe dat de operatoren met **aanmerkelijke marktmacht geen margin-squeeze-praktijken hanteren**. Wurgprijzen (of “margin squeeze”)

2.1. Concurrentie

treden op wanneer de inkomsten op de retailmarkten niet volstaan om bepaalde kosten (wholesalekosten, netwerkkosten en retailkosten) te dekken. Margin-squeezetests worden in eerste instantie uitgevoerd op het niveau van een omvangrijke portfolio van producten, zodat de gereguleerde operator een zekere flexibiliteit kan bewaren voor zijn tariefbeleid. In het kader van een portfoliotest kunnen ook individuele producten in beschouwing genomen worden. Op dat analyseniveau worden enkel de kosten in rekening gebracht die als incrementeel kunnen worden beschouwd. Naast testen op portfolio- en productniveau op de particuliere en kleinzakelijke markten, heeft het BIPT in 2023 ook een margin-squeezetest uitgevoerd op een selectie van individuele contracten van Proximus op de grootzakelijke markt. Het BIPT zal in 2024 de algemene bevindingen van deze test publiceren alsook de resultaten van de bovenvermelde mass market-test, in de vorm van een mededeling.

2.1.4. Andere maatregelen om de concurrentie te bevorderen

De bevordering van de concurrentie berust niet enkel op de maatregelen die voortvloeien uit de marktanalyses en dus opgelegd zijn aan de operatoren met aanmerkelijke marktmacht. Ook andere maatregelen die worden opgelegd aan alle operatoren beogen de concurrentie te stimuleren.

Vrije keuze van eindapparatuur van het netwerk voor de breedbanddiensten en de televisiediensten.

Het BIPT is onder meer belast met het toezicht op en de handhaving van de regelgeving met betrekking tot eindapparatuur, zoals die is vastgelegd in de artikelen 32, 36 en 38 van de WEC. Op 3 oktober 2022 heeft het BIPT een [ontwerpbesluit](#) betreffende de identificatie van het netwerkaansluitpunt voor de breedbanddiensten en televisiediensten gepubliceerd. Het BIPT wil met dit ontwerpbesluit duidelijkheid geven over hoe het de regelgeving met betrekking tot eindapparatuur interpreteert in overeenstemming met de Berec-richtsnoeren. Het BIPT behandelt daarbij ook de publicatie van de nodige technische specificaties, zodat de vrije modemkeuze zo goed mogelijk ingevoerd wordt. Op 26 september 2023 publiceerde het BIPT het [definitieve besluit](#) waarbij de vrije modemkeuze werd bevestigd, met uitsluiting van settopboxen en businessdiensten.

De gebruikers zullen binnenkort vrij zijn om de modem van hun keuze te gebruiken.

Toegang tot de kabel voor aansluiting op de vaste netwerken. Het BIPT publiceerde op 6 oktober 2022 een eerste [raadpleging](#) aangaande de toegang tot het eerste concentratiepunt op de Belgische vaste netwerken. De kabel die de eindklant verbindt met het netwerk van de operator (ofwel de “dropkabel”) vormt een belangrijk element van de vaste infrastructuur. Een andere operator die een nieuw telecomnetwerk in eigen beheer zou willen uitrollen, kan krachtens artikel 28 van de WEC op basis van een redelijk verzoek toegang vragen tot deze kabel. Het BIPT bestudeert in dit document op welke wijze een operator toegang zou kunnen krijgen tot de dropkabel op de glasvezelnetwerken en op de coaxnetwerken (Telenet en VOO). Op 13 juli 2023 publiceerde het BIPT de finale versie van deze mededeling. Hierin werden enkele bijkomende uitrolscenario's beschreven ten opzichte van de ontwerpmededeling.

2.1.5. Informatie ter ondersteuning van innovatie

In 2021 lanceerde het BIPT de website [Glasvezelinfo](#), die in 2022 werd aangevuld met een [glasvezelkaart](#) waarop de stand van zaken en de evolutie van de FTTH-uitrol in België te zien is. Deze kaart vormt een aanvulling op de [vaste atlaskaart](#) (gepubliceerd op het dataportaal van het BIPT), die meer gedetailleerd de dekking van alle vaste breedbandnetwerken in België toont: met de FTTH-kaart wil het BIPT vooral de nadruk leggen op de evolutie van de glasvezeluitrol

2.1. Concurrentie

in België, door deze per trimester bij te werken. Daarnaast toont deze kaart ook waar op korte termijn glasvezel uitgerold wordt en welke operatoren hun diensten aanbieden via het glasvezelnetwerk. Beide kaarten worden regelmatig bijgewerkt.

De projectoproep voor 5G-pilootprojecten van de FOD Economie had tot doel algemene bewustwording

te creëren over de mogelijkheden en voordelen die 5G-technologie biedt. Daartoe werden 5G-testomgevingen vallend onder federale bevoegdheden ondersteund. Deze oproep past binnen het bredere programma “Telecom to the next level - towards sustainable and innovative solutions”. Het BIPT heeft voor deze projectoproep experts ter beschikking gesteld die zetelden in het selectiecomité, ter ondersteuning van de FOD Economie.

Na een eerste projectoproep in 2022 werden 20 projecten geselecteerd voor een totaal subsidiebedrag van omstreeks 19 miljoen euro. Een tweede oproep in 2023 had tot doel het resterende bedrag van het oorspronkelijke budget (24 miljoen euro) te verdelen, namelijk 5 miljoen euro. Het volledige beschikbare bedrag werd uitgekeerd.

Projecten moesten vallen onder de categorieën “experimentele ontwikkeling” en “onderzoeksinfrastructuur”, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) nr. 651/2014.

2.1.6. Connectiviteit bevorderen

Het bevorderen van de connectiviteit en de toegang tot de netwerken met zeer hoge capaciteit behoort tot de doelstellingen van het BIPT. Elke dag blijkt des te meer dat de connectiviteit met goed presterende vaste en mobiele netwerken het sociale en economische leven draaiende houdt. Het doel van het BIPT inzake connectiviteit, namelijk de veralgemening van de

toegang tot netwerken met zeer hoge capaciteit en van de benutting van dergelijke netwerken voor alle Belgische burgers en bedrijven, kwam tot stand door de uitvoering van het Europees wetboek dat dit doel heeft geïntroduceerd.

Connectivity Toolbox Recommendation. In de context van de EU-Aanbeveling van 18 september 2020 (“Connectivity Toolbox Recommendation”) vroeg de Commissie aan de lidstaten om dringend een “common Union toolbox” te bepalen die best practices bevat om de uitrol van netwerken te versnellen. Hiervoor werden er enerzijds best practices bepaald om de kosten van uitrol te verlagen (“net cost reduction”) en anderzijds best practices voor toegang tot 5G-spectrum (“spectrum access”). De werkzaamheden voor de Connectivity Toolbox kaderen ook in de oefening voor de “2030 Digital Compass”. Op het stuk van 5G coördineert het BIPT de uitrol van best practices in België. De beste praktijken op vlak van 5G zijn grotendeels verwezenlijkt.

2.1.7. Markttoezicht in de elektronische-communicatiesector

Om zijn opdrachten binnen de elektronische-communicatiesector in goede banen te leiden, moet het BIPT een perfect inzicht hebben in de situatie op de markt. Dankzij het markttoezicht kan a posteriori ook de impact van de regulering worden gemeten. Het toezicht is dus een fundamentele activiteit van het BIPT.

2.1. Concurrentie

Telecommunicatieprijzen. Het BIPT heeft in oktober 2023 een [nationale vergelijking van de tarieven](#) van de mobiele diensten gepubliceerd op basis van “vijf gezinsprofielen” die werden geanalyseerd tijdens de laatste vier maanden van 2023. Een tweede [analyse - inzake de vaste en convergente diensten](#) die betrekking heeft op zeven profielen op basis van de tarieven van het vierde kwartaal - werd in november 2023 gepubliceerd.

In beide gevallen is de werkwijze gebaseerd op de behoeften van de consument, die worden geïllustreerd door een twaalfstal huishoudens die van elkaar verschillen om een breed en gevarieerd inzicht in de markt te bieden. De logica erachter kijkt naar de minimale uitgaven die een goed geïnformeerde consument moet dragen om te voorzien in zijn telecombehoeften waarbij de verschillende soorten van oplossingen die de Belgische particuliere markt biedt, worden voorgesteld. De telecomoplossingen waarmee rekening wordt gehouden²² om te beantwoorden aan de behoeften gelinkt aan elk van deze profielen, komen in verschillende vormen: een dienst die als standalone wordt aangeboden (Internet only of mobiele postpaid), een commerciële bundel met verschillende diensten (2P, 3P, 4P) of een “gemengde oplossing” (bijvoorbeeld een mobiele postpaiddienst van een operator gekoppeld aan een bundel van diezelfde operator A of van een operator B). Voor elk van die 12 profielen worden de goedkoopste tariefplannen van operatoren of van dienstverleners die ten minste beantwoorden aan de specifieke behoeften opgesomd.²³

Deze oefening streeft verschillende doelen na: in de eerste plaats zichtbaarheid geven aan de operatoren die actief zijn op de Belgische particuliere markt en ook de consumenten wijzen op de mogelijke alternatieven voor de huidige “kant-en-klare” oplossingen, zowel door eventueel een beroep te doen op gemengde oplossingen als door de vergelijking van de aanbiedingen van de operatoren met een eigen toegangsnetwerk met deze van de secundaire en alternatieve operatoren.

De Belgische elektronische-communicatiemarkt vanuit een internationaal perspectief. Het BIPT heeft in 2023 de prijzen van de particuliere telecommunicatiediensten in ons land opnieuw vergeleken met die van onze buurlanden (Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk). De studie is gebaseerd op prijzen die van toepassing waren in oktober 2023.

Wat de mobiele diensten betreft, blijkt dat voor consumentenprofielen die 1000 belminuten en een klein datapakket tot 5 GB per maand vereisen, de Belgische consument met voorsprong meer betaalt dan zijn burens. Bij de middelgrote behoeften tussen 20 en 70 GB houdt België zijn middenpositie ten overstaan van 2022 aan en behoort het voor bepaalde gebruiksprofielen tot de goedkoopste helft van de zes bestudeerde landen. Consumenten die 100 GB of meer wensen, betalen echter opnieuw het meest in België. Het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk zijn voor alle onderzochte mobiele profielen opmerkelijk goedkoper dan België.

22. Alle plannen in de tariefvergelijker www.bestetarief.be (deel consumenten) werden in beschouwing genomen om te beantwoorden aan deze verschillende profielen. Soms werden er opties en/of verbruik buiten forfait geactiveerd om te beantwoorden aan de bestudeerde profielen. De afschrijvingen worden berekend over een periode van 3 jaar. Met de promoties werd daarentegen geen rekening gehouden.

23. We merken op dat sommige operatoren niet in die lijst zijn opgenomen omdat hun aanbiedingen meer kosten dan de drempel voor uitsluiting waarboven een rationele consument die aanbiedingen voor dat specifieke verbruiksprofiel niet zou kopen.

2.1. Concurrentie

De analyse van de vaste en gebundelde diensten wijst erop dat de prijs van vast internet als een aparte dienst of als onderdeel van een bundel met mobiele diensten in België enigszins in lijn ligt met Luxemburg en Duitsland, maar dat ons land nog steeds tot de duurste helft van de rangschikking behoort. Het enige profiel waar België goed scoort is voor de bundel met vaste telefonie, minstens dertig televisiekanalen en internet aan de bescheiden minimumsnelheid van 50 Mbps, waarvoor een operator een competitief geprijsd product aanbiedt. Zoals ook bleek uit de studie van vorig jaar wordt ons land echter opvallend duurder naarmate de bundels groter worden. Zo is België veruit het duurste land voor de populaire 4P-bundels met internet, digitale televisie, mobiele en vaste telefonie. Ook wat betreft vast internet en bundels zijn het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk goedkoper dan België voor alle onderzochte profielen.

Tot 2022 werd de competitiviteit van België op het vlak van informatietechnologieën gemeten aan de hand van de DESI-index ("Digital Economy and Society Index") die de Europese Commissie ieder jaar bijwerkte. In overeenstemming met het besluit tot vaststelling van het "Digital Decade Policy Programme 2030", integreert de Europese Commissie de DESI-statistieken voortaan in het rapport genaamd "State of the Digital Decade" om de vooruitgang van de lidstaten te volgen wat de verwezenlijking de digitale doelstellingen betreft. Niettegenstaande de landen onderling met elkaar vergeleken kunnen worden en met het Europese gemiddelde, wordt er geen rangschikking

meer voorgesteld in de publicaties en tools.

Wat de twee voornaamste indicatoren van de digitale infrastructuur betreft, zijnde de dekking van vaste netwerken met een snelheid van 1 Gbps en de beschikbaarheid van 5G, scoort België respectievelijk boven en onder het Europees gemiddelde: 78% versus 73% en 30% versus 81%²⁴. In zijn rapport wijst de Europese Commissie erop dat ondanks de verbeteringen die hebben plaatsgevonden in vergelijking met de voorgaande jaren ons land nog steeds aanzienlijk achterligt op het vlak van glasvezeldekking (17% versus een gemiddelde van 56%). Over de 5G-dekking stipt de Europese Commissie aan dat ons land een opmerkelijke vooruitgang geboekt heeft. De dekking van bevolkte gebieden gaat immers van 4% in 2021 naar 30% in 2022. De aanzienlijke achterstand tegenover het Europese gemiddelde is grotendeels te wijten aan de late afronding van de 5G-spectrumveiling (voor de 700MHz- en 3,6GHz-bands), maar de inhaalbeweging is intussen ingezet.

De kwaliteit van vaste en mobiele breedbandnetwerken in België. Op 21 februari 2023 publiceerde het BIPT zijn tweede editie van de kwalitatieve studie over vaste en mobiele breedbandnetwerken in België, waarvan de eerste versie dateerde van 23 december 2021. Dit tweejaarlijkse [rapport](#) vormt een aanvulling op de prijzenstudies die het economische aspect van de telecommarkt belichten. Specifiek wordt er gefocust op de technische kwaliteit van de netwerken, in het bijzonder de dekking.

De nieuwe studie bevestigt de conclusies van de vorige: zowel de vaste als de mobiele netwerkdekking zijn in België goed tot zeer goed. Hierbij dient echter de kanttekening gemaakt te worden dat België wat betreft hogere vaste snelheden (>1 Gbps) en 5G-dekking achterop loopt tegenover zijn buurlanden. Op het ogenblik dat deze studie werd uitgevoerd, was in het zuiden van het land zelden 1 Gbps op het vaste netwerk beschikbaar. Deze situatie is in 2023 echter aanzienlijk veranderd door de voortzetting van investeringen in glasvezel en de meest geavanceerde kabeltechnologieën. De vertraging op het vlak van 5G-dekking zou ook in de toekomst moeten worden ingelopen naarmate de geplande investeringen worden verwezenlijkt.

Daarnaast hecht de nieuwe studie belang aan enkele thema's die in de eerste editie niet of minder behandeld werden, zoals de duurzaamheid, de uitfasering van het kopernetwerk en de geplande afschakeling van 2G en 3G.

Universele telecomdienst. In de [mededeling](#) van 19 december 2023 met betrekking tot de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied is het BIPT tot de conclusie gekomen dat het op dit ogenblik niet nodig is om een universeledienstverlener aan te wijzen om de beschikbaarheid, de kwaliteit en de betaalbaarheid van deze dienst zoals op heden vastgelegd te garanderen (namelijk met een minimale snelheid van 1 Mbps en 10 Mbps vanaf de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 10 september 2023).

24. Bron: DESI 2023 dashboard of the Digital Decade, <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts>.

2.1. Concurrentie

Het regelgevingskader met betrekking tot het geografische element werd gewijzigd bij koninklijk besluit van 10 september tot vaststelling van de bandbreedte voor adequate breedbandinternettoegang in het kader van de verstrekking van het geografische element van de universele dienst inzake elektronische communicatie. Hierdoor moet het mogelijk worden om ten minste de in bijlage V bij het Europees wetboek voor elektronische communicatie ("Wetboek") vermelde diensten te verstrekken en rekening te houden met de werkzaamheden van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie ("Berec"). Volgens dit koninklijk besluit

wordt de minimale downloadsnelheid van de adequate breedbandinternettoegang vastgesteld op 10 Mbps, met een geplande verhoging tot 30 Mbps vanaf 1 januari 2027. De daadwerkelijke toegang met deze minimumsnelheid kan echter alleen worden gewaarborgd door de eventuele universeledienstverlener(s) die overeenkomstig artikel 71 van de WEC is (zijn) aangewezen. Momenteel lopen er projecten ter verbetering van de connectiviteit waardoor de gebieden waar de minimumsnelheid niet beschikbaar is, pas kunnen worden geïdentificeerd nadat deze projecten zijn voltooid.

In deze mededeling wordt ook vermeld dat het BIPT de ontwikkeling van de connectiviteit in België nauwlettend zal blijven volgen, de kwaliteitsparameters opnieuw zal evalueren en toezicht zal houden op de ontwikkeling van het aanbod van vaste diensten en van alternatieve diensten voor vaste netwerken, met inbegrip van de prijzen daarvan.

Voorts is het BIPT in 2023 blijven samenwerken met de instanties die betrokken zijn bij het project voor de hervorming van de sociale tarieven, ter voorbereiding van de inwerkingtreding van een nieuwe regeling op 1 maart 2024. Het BIPT heeft aldus zijn expertise naar voren gebracht in het kader van de procedure voor de aanneming van de wet van 30 augustus 2023 houdende wijziging van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en houdende hervorming van de sociale tarieven. Het BIPT heeft ook samengewerkt met de FOD Economie en

de operatoren om de operationele tenuitvoerbrenging van de hervorming van de sociale tarieven in goede banen te leiden.

Uitfasering van het kopernetwerk van Proximus.

Proximus is volop bezig met de uitrol van glasvezel, hetzij met eigen middelen, hetzij via de joint ventures Fiberklaar en Unifiber. Op de plaatsen waar glasvezel uitgerold is, is het kopernetwerk overbodig en Proximus heeft aangegeven dat het dit dan ook wenst af te schakelen. De eerste afschakelingen zijn eind 2022 reeds uitgevoerd. De afschakeling van het kopernetwerk (ook wel "copper switch-off" of "copper outphasing" genoemd) heeft zijn gevolgen voor de alternatieve operatoren die momenteel van het kopernetwerk gebruik maken. De afschakeling dient dan ook te gebeuren in overeenstemming met artikel 59 van de WEC dat handelt over de migratie van legacy-infrastructuur en ook met de overeenkomstige bepaling in de huidige marktanalyse van breedband en televisieomroep.

In 2023 heeft het BIPT een [mededeling](#) gepubliceerd om het afschakelingsproces te bevorderen door de huidige aanpak van de afschakeling van het kopernetwerk in kaart te brengen. Via een bevraging bij de alternatieve operatoren en Proximus werd gepolst naar de ervaringen en mogelijke problemen. In deze mededeling worden vervolgens de belangrijkste punten meegegeed inzake het afschakelingsproces, de beschikbare alternatieve wholesalediensten, de communicatie naar zowel de alternatieve operatoren

2.1. Concurrentie

als de eindklanten en de verschillende migratiekosten. Op deze manier werd op een consistente manier vastgelegd, voor zowel de alternatieve operatoren als voor hun eindgebruikers, hoe het uitfaseren van het kopernetwerk verloopt en welke impact dit op hen heeft.

Gedeeld gebruik van antennesites. Het systeem voor het delen van sites in België beoogt de eisen van de concurrentie op een geschikte manier te verzoenen met de doelstellingen inzake klimaat, volksgezondheid, openbare veiligheid en stedenbouw of ruimtelijke ordening. Het streven naar een gezonde concurrentie is nog belangrijker wanneer nieuwe operatoren de markt betreden. De regeling voor het delen van sites is bedoeld om de inzet van een nieuwe speler zoals Citymesh te vergemakkelijken, die samen met zijn partner Digi (groepering die hierna “Digi-Citymesh” wordt genoemd) in 2022 het spectrum heeft verkregen dat nodig was om zich in België zowel op de particuliere als op de professionele markt te ontplooiën. Naast het bij wet vastgelegde delen van antennesites heeft Digi-Citymesh met Proximus een overeenkomst gesloten betreffende wholesalediensten en de mobiele infrastructuur. Deze overeenkomst zou Digi-Citymesh in staat kunnen stellen tot 400 mobiele sites te verwerven die buiten dienst zullen worden gesteld in het kader van de consolidatie van de netwerken van Proximus en Orange. Het BIPT houdt toezicht op de betrekkingen tussen de verschillende marktspelers, operatoren en infrastructuurbedrijven (“towercos”) door middel van regelmatige contacten met belanghebbenden.

Fusies en aankopen. Het BIPT volgt de concentraties die plaatsvinden in de sectoren van de postdiensten en telecommunicatie op de voet. Wanneer dergelijke processen plaatsvinden, staat het BIPT paraat om te antwoorden op de eventuele vragen vanwege de mededingingsoverheden. In 2023 heeft het BIPT samengewerkt met de Europese Commissie in het kader van de fusies tussen Orange/VOO en Telenet/Fluvius, alsook met de Belgische mededingingsautoriteit bij de overname door Proximus van de activiteiten van edpnet (die vervolgens aan Citymesh werden verkocht).

Houdbaarheid van een concurrentie tussen FTTH-

infrastructuren in België. In de loop van 2023 liet het BIPT een consultant een model ontwikkelen voor een objectieve afbakening van gebieden waar concurrentie op het gebied van infrastructuur tussen FTTH-operatoren economisch levensvatbaar zou kunnen zijn en gebieden waar een of andere vorm van samenwerking tussen operatoren te verwachten was. De voorlopige resultaten van deze studie (die in 2024 zal worden afgerond) illustreren de grote impact van de bevolkingsdichtheid op de winstgevendheid van FTTH-investeringen. Op 10 oktober 2023 heeft het BIPT [een mededeling](#) gepubliceerd waarin het de voorwaarden verduidelijkt waaraan alle overeenkomsten

2.1. Concurrentie

tussen operatoren moeten voldoen om een daadwerkelijke en duurzame concurrentie in het belang van de eindgebruikers te waarborgen.

Controle op de waardering van de activa die Fluvius aan Wyre heeft overgedragen. In 2023 richtten Telenet en Fluvius het infrastructuurbedrijf Wyre op, dat enerzijds verantwoordelijk zal zijn voor het beheer van de bestaande netwerken van Telenet en Fluvius en anderzijds voor de uitrol van glasvezel in Vlaanderen. In het kader van deze transactie heeft Fluvius diverse activa aan Wyre overgedragen. Artikel 66 van de WEC biedt overigens een kader voor de overdrachten van middelen vanuit activiteiten die uitsluitende of bijzondere rechten genieten naar de activiteiten inzake openbare elektronische-communicatienetwerken of -diensten. Het BIPT is in samenwerking met de VREG begonnen met een evaluatie van de naleving van deze bepaling. Deze analyse zal in 2024 worden voortgezet.

Duurzaamheid van de Belgische telecommunicatienetwerken. De digitale transitie vormt een van de belangrijkste pijlers van de ecologische transitie omdat ze andere sectoren in staat stelt om sneller en grondiger duurzamer te worden. Het groeiende dataverbruik naar aanleiding van deze transitie zou er echter voor kunnen zorgen dat de eigen ecologische impact van digitale infrastructures steeds groter wordt. Het BIPT heeft in 2023 een [update](#) over de duurzaamheid van de telecomnetwerken in België uitgebracht. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de evolutie van het

energieverbruik, de CO₂-uitstoot en de afvalverwerking van de voorbije 5 jaar.

Uit de studie blijkt dat duurzaamheid reeds een belangrijk thema is voor de drie onderzochte telecomoperatoren en dat deze al meerdere initiatieven en doelen vastgelegd hebben. In de periode 2018-2022 is hun energieverbruik afgenomen met 9% en de CO₂-uitstoot met 19%. De operatoren blijven inspanningen leveren om het verbruik en de CO₂-uitstoot nog verder te verminderen. Daarnaast zetten de operatoren ook in op het hergebruik en de recyclage van onder meer settopboxen en modems om het volume van afval te verkleinen. Verder blijkt dat het elektriciteitsverbruik van de modems en settopboxen bij de eindgebruiker zelf ongeveer even groot is als het verbruik van de onderzochte operatoren samen en bijgevolg een belangrijke impact heeft.

Netneutraliteit. Het jaarverslag betreffende het toezicht op netneutraliteit werd voor de zevende keer gepubliceerd. Dit verslag kadert in de controle op de naleving van Verordening (EU) 2015/2120. Het verslag betreft de periode van 1 mei 2022 tot en met 30 april 2023.

Het BIPT heeft onder meer een behoorlijke naleving van zijn [richtsnoeren](#) betreffende het aanbieden van “onbeperkt” internet vastgesteld.²⁵ Verder heeft het BIPT in 2023 erop toegezien dat alle ISP's een einde maakten aan de zero-rating van hun tariefplannen die niet conform de uitspraken van het Hof van Justitie

van 2 september 2021 waren. Dit gebeurde in lijn met de door het BIPT aanvaardbaar bevonden of opgelegde timing. Het BIPT keek ook toe op de goede toepassing van de toelating om verkeer te blokkeren wegens virusaanvallen en ging in overleg met de sector en met Berec om de websites van omroepen van het Russische regime ten aanzien waarvan de EU sancties oplegde op een gecoördineerde manier te blokkeren. Het BIPT lanceerde tot slot ook de controle van de naleving van zijn [besluit van 2 mei 2017](#) betreffende de mededeling van de snelheid van een vaste of mobiele breedbandverbinding, onder meer door de presentatie van de snelheden van nieuwe producten van een ISP, die zijn intrede deed op de markt voor breedbandinternet op een vaste locatie, te (laten) verbeteren.

2.1.8. Marktobservatie in de sector van de postdiensten

Het postobservatorium werd in het leven geroepen om de kennis van de markt te vergroten en de ontwikkelingen in de postsector te volgen aan de hand van [grafieken](#). Het geeft de postsector weer aan de hand van economische gegevens zoals marktaandelen, data inzake tewerkstelling en investeringen, volumes, inkomsten, netwerkontwikkeling enz. De informatie gaat terug tot 2010 en maakt het mogelijk de marktevolutie aan de hand van betrouwbare gegevens te documenteren (zie verder 3.2.1.). [Het observatorium van de markt voor postactiviteiten 2022](#) werd op 21 november 2023 gepubliceerd.

25. Dit gebeurde op basis van marktmonitoring, ontvangen klachten en behandelde specifieke dossiers.

2.1. Concurrentie

2.1.9. Een innoverende postdienst ondersteunen

Verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten. Verordening (EU) 2018/644 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten heeft als doel de intra-Europese e-commerce meer te ondersteunen door meer transparantie te brengen op het vlak van tarieven voor bepaalde grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten en hun evaluatie. Het BIPT speelt een belangrijke rol bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de verordening: het moet vooral de informatie vastgelegd in de verordening bij de leveranciers van pakketbezorgingsdiensten opvragen.

Bovendien analyseert het BIPT, op basis van de verordening, de tarifiering van de aanbieder van de universele dienst, bpost, om eventuele onredelijk hoge tarieven te identificeren. Voor het begrotingsjaar 2023 heeft het BIPT een diepgaander onderzoek verricht inzake de analyse van de kosten van bpost, waardoor het een definitief besluit kon nemen over de postpakketten. Voor de brievenpost kan het BIPT zich nog altijd niet uitspreken gezien bpost de gevraagde informatie niet heeft opgeleverd.

E-commerce vanuit postaal perspectief. Het BIPT heeft een nieuwe studie gepubliceerd over de postale aspecten van e-commerce, met een bijzondere focus op de duurzaamheid van de “last mile delivery” en

een diepgaandere bestudering van de subsegmenten op de pakkettenmarkt.

Productkwalificatie en analytische boekhouding. Of een dienst al dan niet onder de universeledienstverplichtingen van bpost valt, is een vraag die onder meer voor de berekening van de nettokosten van de universele dienst van belang is. De lijst van producten en diensten van de aanbieder van de universele postdienst wordt per categorie (universele dienst, openbare dienst of commercieel product/dienst) jaarlijks ter goedkeuring voorgelegd aan het BIPT. Het BIPT deelt de goedkeuring vervolgens mee aan de revisor van de rekeningen van de universeledienstaanbieder. De analyse uitgevoerd in 2023 betreffende de opsomming en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeledienstaanbieder voor het jaar 2022 werd in het [besluit](#) van 4 juli 2023 gefinaliseerd.

Op 28 maart 2023 werden eveneens de werkzaamheden betreffende de analytische boekhouding van bpost voor het jaar 2021 met een [besluit](#) afgerond.

Nettokosten voor het verstrekken van de universele postdienst. In het geval van een verzoek om compensatie van de nettokosten van de universele dienst, verifieert het BIPT de veronderstellingen die zijn gemaakt in het tegenfeitelijke scenario evenals de berekening van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen van bpost, overeenkomstig artikel 23 van de postwet van 26 januari 2018. Het BIPT werkt een methode uit om de nettokosten van de universele dienst te kunnen

controleren (vergelijking van het feitelijke en het tegenfeitelijke scenario), gesteld dat bpost een verzoek om een bijdrage van de overheid zou indienen om nettokosten te compenseren. In die context heeft het BIPT ook een methode ontwikkeld om de eventuele immateriële voordelen die gepaard gaan met de verlening van de universele dienst te evalueren. Bpost heeft geen enkele aanvraag ter compensatie van eventuele nettokosten van de universele dienst ingediend sinds de postwet van 26 januari 2018 van kracht is geworden.

2.2. Gebruikers

De bescherming van de belangen van de gebruikers vormt een belangrijke opdracht voor het BIPT. De noodzaak om te kunnen beschikken over elektronische-communicatie- en postdiensten van hoge kwaliteit tegen een billijk tarief, moet niet meer bewezen worden. Sociale inclusie garanderen blijft eveneens een even cruciale doelstelling. Maar het BIPT moet er ook voor zorgen dat de gebruikers toegang kunnen hebben tot innoverende technologieën en diensten die beschikbaar zijn op alle netwerken. Het moet dus de bijbehorende uitdagingen, zoals de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of de conformiteit van de apparatuur op de markt, aangaan.

2.2.1. Een geïnformeerde consument kan vergelijken en kiezen

Opdat gebruikers echt een gevarieerd aanbod van post- en elektronische-communicatiediensten kunnen genieten, en om te bepalen wat precies aan hun specifieke behoeften en vereisten van kwaliteit en prijzen beantwoordt, is het noodzakelijk om over betrouwbare informatie te beschikken. Aan de hand van verschillende tools die het BIPT hen ter beschikking stelt, kunnen we garanderen dat de gebruikers transparante informatie krijgen. Het doel is een betrouwbare omgeving te creëren om het vertrouwen van de consumenten te waarborgen.

Door de telecommtarieven te vergelijken op bestetarief.be kunnen gezinnen aanzienlijke besparingen doen.

Transparantie op de elektronische-communicatiemarkt

Bestetarief.be Deze website verzamelt alle tariefplannen van elektronische-communicatieoperatoren die actief zijn op de Belgische particuliere markt. Het vergelijkt

op objectieve wijze de prijzen van aanbiedingen voor mobiele en vaste telefonie, internet en bundels. Zo kunnen consumenten het voordeligste tariefplan vinden dat het best aansluit bij hun verbruik of behoeften. De tariefvergelijker biedt een optie voor manuele berekening en automatische berekening, die de verbruiksgegevens die in de klantzone van de operator beschikbaar zijn, automatisch invoert in de velden van de tariefvergelijker. Het BIPT houdt voortdurend toezicht op de juistheid van de gegevens betreffende de tariefplannen van de operatoren en op de algoritmen die de verschillende functionaliteiten ondersteunen.

De tariefvergelijker, die aanvankelijk was gericht op de particuliere markt, werd in 2022 uitgebreid naar micro-ondernemingen en zelfstandigen (enkel de optie van manueel berekenen) om de kleine ondernemingen en de zelfstandigen de mogelijkheid te bieden om gemakkelijk een betaalbaar telecomabonnement te vinden dat is aangepast aan de individuele behoeften van elke onderneming.

Dataportaal. In 2023 heeft het BIPT zijn dataportaal www.bi-pt-data.be/nl geüpdatet. Dit portaal bevat gegevens over de netwerkdekking en dienstkwaliteit. Deze gegevens kunnen nuttig zijn voor de gebruikers bij hun keuze van operator. Het portaal bevat met name gedetailleerde kaarten met de dekking van de vaste en mobiele netwerken, statistische indicatoren ter beoordeling van de kwaliteit van de ervaring met de mobiele netwerken en een scorebord met een

2.2. Gebruikers

overzicht van de prestaties van de verschillende aanbieders op het vlak van betrouwbaarheid, hun reactievermogen in geval van een probleem en de efficiëntie van hun klantendienst.

In 2023 heeft het BIPT de interface van het portaal veranderd om de bezoekerservaring soepeler te maken. Het portaal bestaat nu uit twee delen (Atlas en Data). Binnen het deel "Atlas" kunnen bezoekers nu navigeren tussen vaste en mobiele kaarten zonder dat ze hun locatie-instellingen opnieuw hoeven in te voeren. Het BIPT heeft ook de kaarten met de vaste dekking geüpdatet. Informatie, zoals via welke technologie de dienst wordt geleverd, en de maximale up- en downloadsnelheden, wordt ook ter beschikking gesteld van de gebruikers om deze te informeren over de connectiviteit die beschikbaar is op hun adres. Het BIPT is ook begonnen met de actualisering van de mobiele kaarten, om op korte termijn een 5G-kaart aan te bieden.

Zoals elk jaar sinds 2018 heeft het BIPT een campagne uitgevoerd om de kwaliteit van de ervaring op de mobiele netwerken te meten. Deze campagne vormt een aanvulling op de analyse van de dekkingsgraden van de atlas. Ze richt zich op wat gebruikers "aanvoelen als kwaliteit" bij het bellen, downloaden van een bestand of het bezoeken van een website. Dit is een objectieve vergelijking van de kwaliteit van de netwerken vanuit het oogpunt van de gebruikers op basis van 21 indicatoren. Deze jaarlijkse "schoonheidswedstrijd" moedigt de operatoren aan

om verbeteringen aan te brengen, waarbij de relatieve sterke en zwakke punten van de verschillende netwerken worden benadrukt.

De studie meet de ervaring van consumenten die hun smartphone gebruiken in hun huis, aan de rand van deze wegenassen, in stedelijke, semi-stedelijke en landelijke gebieden. Sinds 2022 heeft het BIPT ook tests uitgevoerd op de 15 hoofdspoorlijnen in België om de ervaring te meten van consumenten die hun smartphones in treinen gebruiken. In 2023 zorgde het BIPT ervoor dat het de resultaten voor elk van deze 15 lijnen afzonderlijk kon weergeven.

Om meer statistieken over de netwerken te vergaren werkt het BIPT sinds 2022 ook samen met het BEP²⁶ van Namen in het kader van het project van "verklikkervrachtwagens" dat erin bestaat sensoren te installeren op vrachtwagens voor afvalophaling. De metingen in het kader van dit project zijn in 2023 van start gegaan en het BIPT is een parallelle meetcampagne gestart om ze te valideren.

Transparantie op de markt van de postdiensten

Vergelijkingen van de postale-servicepunten/tarieven. De website postaalpunt.be van het BIPT bevat een overzicht van alle bemande punten, brievenbussen en pakketautomaten in België. Dit instrument maakt het ook mogelijk om van dichtbij de evolutie van het netwerk te volgen (zie 3.2.3.). In samenwerking met de postale operatoren die onder de grensoverschrijdende

verordening²⁷ vallen, heeft het BIPT een methode ontwikkeld om de bestaande tariefinformatie van de Europese Commissie betreffende de binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen te verrijken en ze aan de consument voor te stellen. In 2022 en 2023 werd gewerkt aan de verdere digitale integratie van dit instrument, dat voorheen nog gebruikmaakte van een Excel-draaitabel, zodat het nog gebruiksvriendelijker en toegankelijker zal worden. Anno 2023 werd deze tarieftool definitief geïntegreerd in www.postaalpunt.be, waar men nu linksboven kan klikken om ofwel de kaart met de postale punten ofwel de Europese basistarieven voor pakketten (voor een zending van 2 kg) te zien.

2.2.2. Zorgen voor een betrouwbare omgeving

De maatschappij wordt elke dag meer afhankelijk van elektronische communicatie. En hoewel de "digitalisering" en de virtualisering meer mogelijkheden bieden, brengen ze een hoger niveau van complexiteit met zich. Het is bijgevolg belangrijk om erover te waken dat de netwerken beveiligd zijn en dat ze op een betrouwbare manier beheerd worden. Dit geldt in het bijzonder voor de kritieke telecominfrastructuur alsook voor de essentiële diensten die via die infrastructuur aangeboden worden en beschikbaar moeten blijven. Ze vormen immers de ruggengraat van onze digitale maatschappij.

26. Bureau économique de la Province.

27. [Verordening](#) (EU) 2018/644 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten.

2.2. Gebruikers

De betrouwbaarheid van de elektronische communicatiediensten moet voor de gebruikers gegarandeerd worden, inclusief het respect voor de persoonlijke levenssfeer. De betrouwbaarheid contro leren van de informatie die operatoren aan gebruikers verstrekken, maakt ook deel uit van de verwezenlijkingen van het BIPT.

De telecommunicatienetwerken zijn van cruciaal belang voor de openbare veiligheid en vereisen als nationale kritieke infrastructures een hoog beveiligingsniveau. In het kader van de vernieuwing van het proces inzake identificatie van de nationale kritieke infrastructures heeft het BIPT beslissingen genomen om de lijst van de nationale kritieke infrastructures bij te werken. De exploitanten van kritieke infrastructures moeten maatregelen treffen ter beveiliging en bescherming van de kritieke infrastructures om elke gebeurtenis die schade kan berokkenen aan de infrastructuur of aan een deel ervan te voorkomen of te beperken.

Veiligheid van de mobiele netwerken. Gelet op het zeer grote belang om te kunnen rekenen op veilige en betrouwbare infrastructures, zijn er op het niveau van de Europese Unie diverse werkzaamheden verricht wat de 5G-beveiliging betreft. Daarom werd er een "5G-toolbox"²⁸ gepubliceerd begin 2020. Het doel van deze toolbox is het voorstellen van oplossingen voor potentiële risico's gelinkt aan de cyberveiligheid van netwerken van de vijfde generatie. Ter uitvoering daarvan heeft het federale

parlement de wet van 17 februari 2022 tot invoering van bijkomende beveiligingsmaatregelen voor de verstrekking van mobiele 5G-diensten aangenomen. Het BIPT heeft meegewerkt aan de ontwerpen van koninklijk besluit betreffende de aanvraag van een ministeriële machtiging en bepaalde vereisten inzake lokalisatie, dat in april 2023 is aangenomen. Het BIPT heeft op zijn website de modaliteiten om een ministeriële machtiging aan te vragen gepubliceerd en de eerste aanvragen werden in de zomer van 2023 ingediend. De termijnen moesten echter in alle dossiers onmiddellijk worden opgeschort wegens ontbrekende informatie en eind 2023 was er nog steeds geen enkel compleet dossier.

Risicoanalyse. De operatoren zijn verplicht om risicoanalyses voor de veiligheid van het netwerk uit te voeren en, op basis daarvan, aangepaste maatregelen te treffen om de risico's te beperken²⁹. In samenwerking met de Luxemburgse regulator, het ILR (Institut luxembourgeois de régulation), werd een [onlineplatform](#) ter beschikking gesteld van de operatoren waarop zij hun risicoanalyses kunnen uitvoeren. Teneinde de context van de risicoanalyses te definiëren werd samengewerkt met de operatoren en werd er een gemeenschappelijk risicoanalysemodel gecreëerd. Dit jaar konden de operatoren dit platform gebruiken om hun risicoanalyse uit te voeren. Deze informatie stelt het BIPT in staat een overzicht te krijgen van de risico's op de telecommunicatienetwerken en vergroot zijn vermogen om de verschillende spelers in de sector te informeren.

Inspecties van de kritieke infrastructures. In 2023 heeft het BIPT in het kader van de wet betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructures de jaarlijkse inspectie van de exploitanten van kritieke infrastructures uitgevoerd. Het doel was het beveiligingsbeheer van deze operatoren te analyseren op verschillende gebieden (deze verschillen elk jaar): de veiligheid van de menselijke middelen, incidentbeheer, fysieke beveiliging en beveiliging van de installaties. De bevindingen gedaan na deze inspecties worden met de betrokken operatoren gedeeld om een plan te definiëren om deze tekortkomingen te verhelpen en de veiligheid

28. CG Publication 01/2020: Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures.

29. Deze verplichting vloeit voort uit de bepalingen vastgelegd in de artikelen 114, § 1, eerste lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en 20 van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid.

2.2. Gebruikers

van hun infrastructuur te verbeteren. Dit proces van continue verbetering van de veiligheid wordt vervolgens gevolgd door het BIPT.

Veiligheidsincidenten. De telecommunicatieoperatoren melden aan het BIPT de beveiligingsincidenten die een aanzienlijke impact hebben op hun netwerken en diensten. In het begin van het jaar heeft het Instituut het jaarlijkse incidentenverslag aan de Europese Commissie en ENISA (het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging) bezorgd.

Het BIPT behandelt de beveiligingsincidenten via zijn wachtteam, dat 24/7 beschikbaar is. Voor belangrijke incidenten of dreigingen werkt het BIPT actief samen met de operatoren en de veiligheidsdiensten waaronder het Nationaal Crisiscentrum (NCCN) en het CCB (Centrum voor Cybersecurity België).

Voor grote incidenten heeft het BIPT aanvullende informatie gevraagd van de operatoren om ervoor te zorgen dat maatregelen worden genomen om herhaling van het incident te voorkomen.

Fraudebestrijding. Aln de werkgroep fraudebestrijding wisselen operatoren op vrijwillige basis informatie en ervaringen uit. De werkgroep komt sinds 2016 regelmatig samen onder leiding van het BIPT met als doel samen te werken, zowel op operationeel vlak

(uitwisseling van informatie over fraudefenomenen, melding van fraudegevallen...) als op structureel vlak (wetgevende en regelgevende maatregelen).

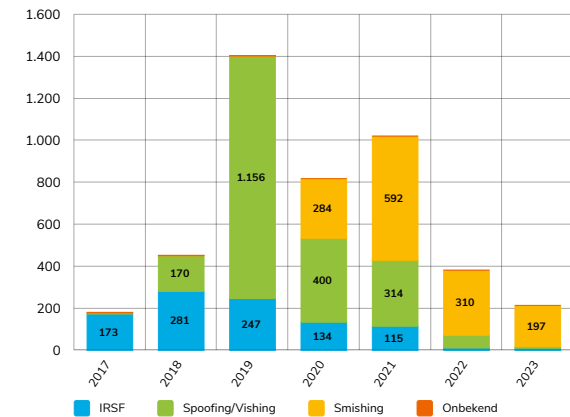
In het kader van de subsidies die ter beschikking worden gesteld via het nationaal herstel- en veerkrachtplan werden 3 lastenboeken opgesteld met telkens een oproep naar kandidaten om respectievelijk smishing³⁰, e-mail-phishing en voice/signalling-fraude te bestrijden. Een aantal projecten werden geselecteerd en de uitrol van systemen om via AI-gebaseerde algoritmes smishing-fraude te detecteren en te blokkeren werd gemonitord³¹.

Een KB met een reeks van technische maatregelen die operatoren van elektronische-communicatiediensten moeten invoeren teneinde de kwalijke praktijk van gespoofde³² telefoonnummers gelinkt aan telefoonoproepen die vertrekken uit het buitenland in sterke mate te verminderen, werd opgesteld en voorgelegd in een openbare raadpleging.

De grafiek hieronder geeft het aantal door de operatoren geblokkeerde nummers weer die werden gebruikt om te frauderen, zodat verdere schade kon worden vermeden. Er werd een indeling gemaakt afhankelijk van het type van fraude, namelijk smishing, spoofing/vishing³³, IRSF (International Revenue Share Fraud³⁴) en een restcategorie. Het totale aantal

gemelde nummers is sinds 2021 aanzienlijk gedaald, voornamelijk als gevolg van de daling van de IRSF-fraude en smishing-fraude. Deze dalingen zijn te verklaren doordat de “notice and takedown”-procedure, waarbij een operator aan het BIPT een specifiek fraudegeval meldt en na validatie door het BIPT alle operatoren worden verwittigd die dan de gemelde nummers blokkeren of uit dienst nemen, steeds vaker wordt gebruikt.

Aantal gemelde nummers volgens het type van fraude van 2017 tot 2023

30. Smishing is phishing via sms, een vorm van fraude waarbij de fraudeur probeert om informatie los te krijgen van het slachtoffer via een sms met misleidende informatie.

31. Het project werd beheerd door het Centrum voor Cybersecurity.

32. Spoofing is een fenomeen waarbij burgers worden opgebeld met een valse “CLI” (Calling Line Identification of Identificatie van de oproepende lijn): bijv. een niet-toegekend telefoonnummer of zelfs een telefoonnummer dat is toegekend aan een andere burger of onderneming, met als doel vertrouwen te creëren bij de opgeroepene. “Spoofing” faciliteert dikwijls phishing omdat door het gebruik van de vervalste CLI de oproepende partij zich geloofwaardig kan voordoen als bijv. een bediende van een bank of de belastingdienst om op basis van het opgebouwde vertrouwen informatie te ontfutselen. In de laatste stap wordt de verkregen informatie misbruikt, bijvoorbeeld voor bancaire fraude. Dit soort fraude, waar de CLI spoofing een faciliterende rol in speelt, doet zich vaak voor.

33. Vishing is phishing via VoIP (voice over IP), waarbij de fraudeur zijn slachtoffer via telefoon oplicht, met als doel om persoonlijke en/of financiële informatie los te krijgen.

34. “International Revenue Share Fraud” of fraude bij het delen van internationale inkomsten, is een vorm van fraude waarbij telefoonoproepen kunstmatig worden gegenereerd naar internationale nummerreeksen zonder de bedoeling daarvoor te betalen. De fraudeur ontvangt een deel van de inkomsten afkomstig uit de afgiftekosten die de houder van de nummerreeks ontvangt voor het inkomende verkeer naar de nummerreeksen.

2.2. Gebruikers

Operationeel maken van het proces om bepaalde personeelsleden van operatoren te onderwerpen aan veiligheidsonderzoeken. Sinds mei 2022 zijn de operatoren die beschikken over kritieke infrastructures verplicht om veiligheidsadviezen aan te vragen voor hun personeel dat functies uitoefent in die infrastructures. Het BIPT zorgt voor het administratieve beheer van deze dossiers en werkt samen met de overheden die instaan voor de veiligheidsonderzoeken. Sinds de lancering van de procedure werden reeds meer dan 2.000 dossiers behandeld, waardoor de veiligheid van deze kritieke infrastructures voor de werking van de

elektronische-communicatienetwerken nog kon worden verhoogd. De veiligheidsonderzoeken, die aanvankelijk onder de verantwoordelijkheid van de Nationale Veiligheidsorganisatie (NVO) werden uitgevoerd, worden momenteel overgedragen aan de federale politie. Deze overdracht vereist een herziening van de procedures die gewoonlijk worden gebruikt om zich aan te passen aan de mechanismen van de federale politie.

Het gevaar voor elektriciteitschaarste. Zoals elk jaar heeft het Nationaal Crisiscentrum (NCCN) gevraagd om de risico's in verband met een eventuele

stroomafschakeling te updaten. Er werden analyses uitgevoerd die erop gericht zijn de 101- en 112-centrales bereikbaar te houden. Door het beperkte risico van een afschakeling tijdens de winter 2023-2024 werd geen enkele maatregel opgelegd aan de sector. Daarnaast heeft het BIPT een opdracht uitgeschreven met als doel de lokalisatie van elementen van de Belgische mobiele telecomnetwerken op de Belgische energiedistributienetten te vereenvoudigen. De uitvoering van deze voorstellen zou op termijn voor een hogere nauwkeurigheid zorgen.

2.2. Gebruikers

2.2.3. Follow-up van de behoeften en het gedrag van de consumenten

De opdracht van het BIPT voor de bescherming van de belangen van de gebruikers impliceert een grondige up-to-date kennis van de vraag op de betreffende markten. Het is dus onontbeerlijk dat het BIPT van dichtbij de evolutie van de behoeften en het gedrag van de consumenten volgt door regelmatig verschillende studies, enquêtes en vergelijkingen uit te voeren.

Follow-up op de elektronische-communicatiemarkt

Consumentenstudie. Ook in 2023 onderzocht het BIPT de werking van de elektronische-communicatiemarkt en publiceerde het de resultaten van zijn jaarlijkse enquête over het standpunt van de consumenten over deze markt. Meer dan 5.000 vragenlijsten die peilden naar het gedrag van consumenten leidden tot de publicatie van de [resultaten](#) op 2 oktober 2023.

De jaarlijkse enquête van 2023 heeft gewezen op de passiviteit van de consumenten. Uit die enquête bleek namelijk dat slechts 2% van de respondenten in reactie op een wijziging door hun operator van hun tariefplan, van telecomoperator was veranderd. Van de respondenten van wie het tariefplan gewijzigd is door de operator deed 74% niets, is 24% van tariefplan veranderd zonder van operator te veranderen en koos slechts 2% voor een andere operator, terwijl steeds meer respondenten klaagden dat ze problemen hadden met de tariefverhogingen

van hun operatoren (16% van de respondenten vond dat zij in 2023 verkeerd waren geïnformeerd, tegenover 11 tot 12% in 2018-2022). Die passiviteit kan gedeeltelijk worden verklaard door de moeilijkheid die wordt ervaren bij het vergelijken van de door operatoren aangeboden diensten en prijzen. Het vergelijken van mobiele telefonie wordt als makkelijker beoordeeld (2,8 tot 2,9 op 5) dan van vaste telefonie en packs (2,6 tot 2,7 op 5). Ongeacht de beschouwde dienst (vaste of mobiele diensten) wordt vastgesteld dat slechts 9 tot 10% van de respondenten in de afgelopen 12 maanden van operator is veranderd.

Follow-up op de markt van de postdiensten

Klantentevredenheidsenquête. In zijn [advies](#) van 8 november 2023 betreffende de actieplannen 2021 en 2022 van bpost naar aanleiding van de klantentevredenheidsenquête 2021, stelt het BIPT vast dat de algemene globale tevredenheid in 2021 bij de particulieren met twee procentpunten is afgenomen tot 71% en met één procentpunt is toegenomen bij de kleine ondernemingen tot 66% in 2021. Het BIPT vestigt de aandacht op de slechte scores van de openingsuren van de postkantoren en de tijdige nationale postbedeling van bpost en raadt bpost aan om gepaste initiatieven te ontwikkelen om die diensten te verbeteren. Het BIPT moedigt bpost verder aan om na analyse van de oorzaken van de verslechterde scores op gerichte wijze acties te ontwikkelen om de klantentevredenheid te verbeteren.

2.2.4. Veilige radio- en telecommunicatie-eindapparatuur

De Richtlijn “Radioapparatuur” of “RED”³⁵ is van toepassing op alle apparatuur die radiogolven kan uitzenden of ontvangen. Deze richtlijn garandeert dat de apparatuur voldoet aan essentiële gezondheids- en veiligheidseisen en geen schadelijke storingen veroorzaakt. Om de conformiteit te vergroten van de radioapparatuur die op de Belgische markt aangeboden wordt, voert het BIPT regelmatig controles uit bij de Belgische en buitenlandse economische operatoren. Het controleert aan de grensposten in samenwerking met de douanediensdiensten ook geïmporteerde producten.

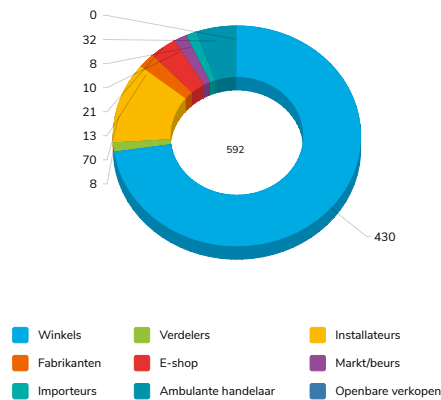

36. Richtlijn 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van Richtlijn 1999/5/EG.

2.2. Gebruikers

In 2023 werden bij verscheidene distributiekanaal 568 controles uitgevoerd zoals te zien is op de volgende grafiek:

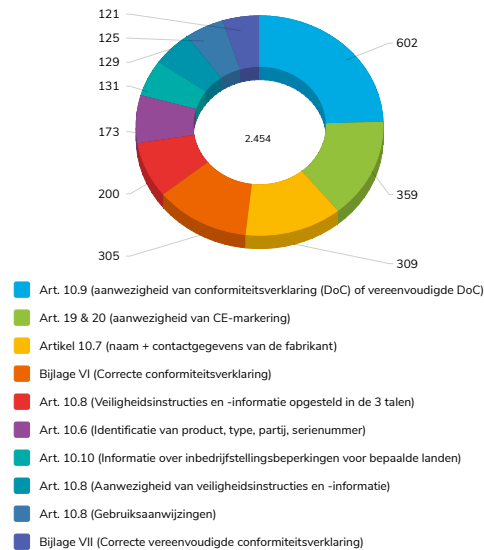
Verdeling van de controles van de dienst CTR-Apparatuur/Telecom in 2023

In de verkooppunten werden 1.208 verschillende toestellen gecontroleerd. Daarvan voldeden er 478 aan de RED-richtlijn en 730 niet.

De volgende grafiek geeft de voornaamste redenen voor de niet-conformiteit van de apparatuur weer.

Redenen voor non-conformiteit van de apparatuur gecontroleerd in 2023

Het BIPT beschikt over ambtenaren met de hoedanigheid van officieren van gerechtelijke politie, die, onder het gezag van de procureur des Konings, verschillende soorten onderzoekshandelingen mogen stellen, zoals huiszoekingen. In dat kader mogen ook goederen in beslag genomen worden. In 2023 hebben deze acties geleid tot 56 processen-verbaal en de inbeslagname van 911 verschillende types van apparatuur³⁶.

In 2023 kreeg het BIPT in het kader van een onderzoek naar btw-fraude opdracht van de onderzoeksrechter om de conformiteit te controleren van apparatuur die op tientallen pallets was opgeslagen in een magazijn op de luchthaven van Bierset. Deze producten waren voornamelijk bedoeld voor onlineverkoopplatforms zoals Amazon. In totaal werden 25.389 apparaten gecontroleerd, waarvan voor 10.347 artikelen werd nagegaan of ze conform de RED-richtlijn waren. Uiteindelijk is gebleken dat 7.927 toestellen niet aan de voorschriften voldeden.

In samenwerking met de douaneautoriteiten controleert het BIPT ook de radioapparatuur bij het binnenkomen aan de grenzen. In 2023 werd het BIPT verzocht 434 containers/pallets en 46 pakketten bestemd voor particulieren te controleren.

Het merendeel van de in de containers/pallets gecontroleerde apparatuur was per vliegtuig vervoerd, met een kleiner aandeel per schip. In totaal werden 145.264 toestellen nagekeken, waarvan:

- 139.969 toestellen werden tegengehouden aan de grens wegens niet-conformiteit;
- 4.758 toestellen werden vrijgegeven omdat ze conform waren.

Van de 46 voor particulieren bestemde pakketten die op de luchthaven van Zaventem werden onderschept, werden 40 pakketten in beslag genomen.

36. Onder de in beslag genomen producten zien we voornamelijk Bluetooth-oortjes (30%); vervolgens Bluetooth-versterkers, smartphones, computers en draadloze hoofdtelefoons.

2.2. Gebruikers

2.2.5. Toezicht op de naleving van de verplichtingen van de operatoren in de elektronische-communicatiesector

Het toezicht op de naleving van het reglementaire kader inzake de bescherming van de gebruikers op de markten van de elektronische communicatie, media en postdiensten maakt vanzelfsprekend deel uit van de opdracht van de regulator. Dit toezicht is van het hoogste belang om aan de gebruikers een betrouwbare communicatieomgeving te kunnen garanderen.

Vaste telefonie, vast internet en/of televisie - veranderen van operator. Met de "Easy Switch"³⁷-procedure wordt de overstap naar een andere aanbieder van vast internet en/of televisie, alsook van aanbieder van bundels vergemakkelijkt: de nieuwe operator regelt de verandering van aanbieder, tenzij de gebruiker uitdrukkelijk aangeeft dit niet te wensen. Op 1 oktober 2023 traden nieuwe en aangepaste verplichtingen betreffende Easy Switch³⁸ in werking.³⁹ Na deze datum heeft het BIPT gecontroleerd of door operatoren meegedeelde webpagina's tegemoetkwamen aan de verwachtingen inzake transparantie, op grond van het nieuwe artikel 18, § 1/1 van het KB Easy Switch, dat de operatoren verplicht om bepaalde informatie op hun website te publiceren.⁴⁰ Dat bleek het geval te zijn voor alle operatoren, behalve voor één, aan wie het BIPT vroeg om aanpassingen door te voeren om ervoor te zorgen dat de gepresenteerde

37. Ingesteld door het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van vastlijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie (hierna ook 'KB Easy Switch' genoemd).

38. Deze verplichtingen werden ingevoerd door het koninklijk besluit van 31 augustus 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van vastlijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie. Eind 2022 - begin 2023 heeft het BIPT ook samengezeten met operatoren om de aankomende nieuwe verplichtingen inzake Easy Switch te overlopen, projecten te identificeren waar (technische) samenwerking tussen de operatoren noodzakelijk was (en deze op gang te trekken) en eventuele onduidelijkheden weg te werken. Naar aanleiding van deze oefening werd er in het kader van de uitbreiding van Easy Switch met de migraties door professionele klanten die een standaardtariefplan hebben bij hun donoroperator, een document ter verduidelijking opgesteld, "BIPT Explanations and expectations on Easy Switch for B2B".

39. Deze nieuwe verplichtingen worden beschreven op de BIPT-website (cf. deel [Consumenten](#), deel [Operatoren](#) en FAQ "[Wat is Easy Switch? Hoe werkt het?](#)")

40. Dat artikel legt operatoren op om op hun website "transparante, geschikte, gemakkelijk toegankelijke en verstaanbare informatie" te publiceren over "alle standaardtariefplannen bestemd voor ondernemingen of organisaties zonder winstoogmerk, waarvoor [Easy Switch] de standaardprocedure van migratie is". In het toelichtend document van het BIPT werd dan ook aangegeven dat van de donoroperatoren werd verwacht dat ze de lijst van hun standaard B2B-tariefplannen, die via de Easy Switch-procedure kunnen worden opgezegd, op een specifieke webpagina zouden publiceren. Verder verwacht het BIPT dat ook recipiëntoperatoren blijf geven van de nodige transparantie over de binnen de scope van Easy Switch vallende B2B-tariefplannen. Om dat doel te bereiken werden een aantal opties geïdentificeerd, waaronder links naar een specifieke webpagina die het BIPT zelf zal opzetten. Die pagina van het BIPT is beschikbaar op het volgende adres: <https://www.bipt.be/consumenten/indicatieve-lijst-van-professionele-tariefplannen-waarop-easy-switch-van-toepassing-is>. De webpagina bestaat in essentie uit links naar de hierboven genoemde webpagina's van donoroperatoren.

2.2. Gebruikers

informatie duidelijker en gemakkelijker toegankelijk werd. Na verificatie van de doorgevoerde aanpassingen werd deze fase van de controle van Easy Switch afgesloten.⁴¹ Daarnaast heeft het BIPT ook (opnieuw) één van de basisverplichtingen uit het initiële KB Easy Switch van 2016 gecontroleerd.⁴²

De basisverplichting in kwestie bepaalt dat de nieuwe operator Easy Switch spontaan aanbiedt als standaardprocedure aan abonnees die naar hem willen overstappen voor vast internet, tv of bundels. De controle spitste zich toe op de praktijken in fysieke verkooppunten van de operatoren. Uit de

controles bleek dat Telenet Easy Switch in een duidelijke meerderheid van zijn verkooppunten (61%) niet aanbod als standaardprocedure. Om die reden legde het BIPT Telenet een boete van 1 miljoen euro op.⁴³

41. Het gaat om Fase I van het deel "transparantie en controle van Easy Switch" van fiche G/2/2023/11 van het BIPT-werkplan 2023. Fase II zal uitgevoerd worden in 2024.

42. Dit was ook aangekondigd in het jaarverslag 2022 van het BIPT (deel 2.2.5).

43. Zie het [besluit van 12 december 2023 tot het opleggen van een administratieve boete aan Telenet BV wegens het niet naleven van artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van de vastelijnendiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie](#).

2.2. Gebruikers

Het toezicht op de naleving van de regelgeving is essentieel om een betrouwbare communicatieomgeving te garanderen.

2.2.6. Toezicht op de naleving van de verplichtingen door de operatoren in de sector van de postdiensten

Naleving van het postale reglementaire kader. Overeenkomstig het postale regelgevingskader voert het BIPT jaarlijks een aantal controleopdrachten uit, voornamelijk inzake de universele dienst.

Verzendingstermijnen. Het BIPT controleert jaarlijks de verzendingstermijnen. Over die controles wordt vervolgens een besluit van de Raad opgesteld. Het ontwerpbesluit van het BIPT betreffende de controle van de naleving van de verzendingstermijnen van het jaar 2022 werd voor raadpleging bezorgd aan bpost. Er werden voorbereidingen getroffen voor een audit van de meetsystemen voor de kwaliteit van de postale universele dienstverlener.

Prijzen van bpost. De prijs van de universele postdienst moet betaalbaar, kostengeoriënteerd, niet-discriminerend en transparant zijn. De tariefverhoging van de diensten die tot het kleingebruikerspakket⁴⁴ behoren, wordt vooraf door het BIPT goedgekeurd. Wat betreft de tariefverhogingen van 2024 voor deze diensten, heeft het [besluit van het BIPT van 26 september 2023](#) geconcludeerd dat de tariefwijzigingen voor 2024 conform de huidige wetgeving waren. Het BIPT merkt echter op dat de nieuwe postale wetgeving het al sinds 2018

onmogelijk maakt om een efficiënte controle te garanderen op het principe van de kostenoriëntering. Het BIPT heeft dan ook slechts akte kunnen nemen van het feit dat de door bpost gevraagde tariefverhoging van gemiddeld maximaal 7,24% (bovenop prijsverhogingen uit het verleden zoals het gemiddelde van +14,96% uit 2023) in overeenstemming was met de wettelijke bepaling in kwestie, die verhogingen tot gemiddeld meer dan 25% toestaat, zonder de kostenoriëntering afzonderlijk te kunnen beoordelen.

44. Het kleingebruikerspakket bevat diensten die frequent door particulieren en kmo's gebruikt worden en waarvoor enkelstuktarieven (de prijzen worden niet beïnvloed door het aantal afgegeven stuks of de postale voorbereiding ervan) gelden, met name: binnenlandse standaardbrievenpost en uitgaande grensoverschrijdende standaardpost met een gewicht lager dan of gelijk aan 2 kg, uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg, aangetekende zendingen, de uitgaande binnenlandse en de grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde.

2.3. Schaarse middelen

Frequenties en nummers zijn slechts in beperkte hoeveelheid beschikbaar. Een efficiënt gebruik van die schaarse middelen is essentieel om een billijke concurrentie te garanderen en om innovatie mogelijk te maken. Dat is ook een domein waarbij internationale coördinatie bepalend is. Het BIPT neemt actief deel aan de internationale groepen van deskundigen die werken aan een rationeel gebruik van frequenties en nummers (ITU, RSPG, RSC, CEPT, ...) in het kader van nieuwe applicaties en nieuwe technologieën.

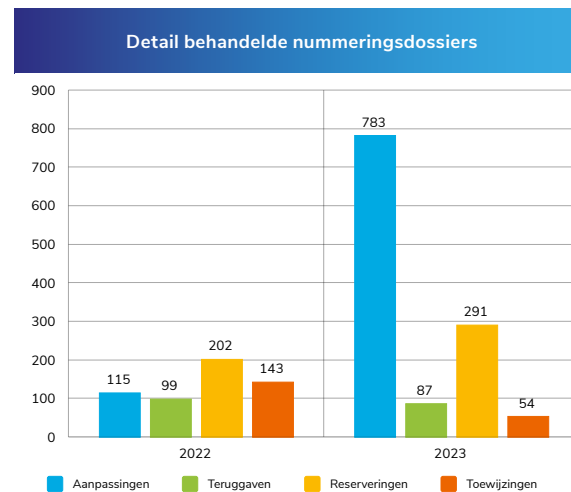
2.3.1. Beheer van het nummeringsplan

Het BIPT is belast met het beheer van het nationale nummeringsplan, alsook met de toekenning en intrekking van de gebruiksrechten voor die nummers. Het BIPT werkt hiervoor actief samen met alle andere Europese regelgevende instanties om zoveel mogelijk het nummeringsbeleid in Europa te convergeren.

Efficiënt beheer. Als beheerder van het nummeringsplan zorgt het BIPT ervoor dat deze schaarse hulpbron zo efficiënt mogelijk wordt aangewend. Het nummeringsplan wordt dan ook geregeld aangepast om nieuwe diensten mogelijk te maken en om de nummervoorraad indien nodig verder te vrijwaren. Een oplossing om eindapparatuur te autoriseren via E.212-identificatiemiddelen voor private lokale breedbandradionetwerken werd uitgewerkt door aanpassing van artikel 75 van het koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende het beheer van de nationale nummeringsruimte en de toekenning en

intrekking van gebruiksrechten voor nummers. De andere uitvoeringsmaatregelen hiervan werden geconcretiseerd via het besluit van 19 december 2023 betreffende de private lokale netwerken in de 3800-4200MHz-band en de toewijzing van E.212-mobiele netwerkcodes.

Operationeel beheer. In 2023 heeft het BIPT 1.215 nummeringsverzoeken behandeld. Zoals uit de onderstaande grafiek blijkt, nemen de verzoeken om wijzigingen en toewijzingen toe, respectievelijk door de overdracht van middelen van Telenet naar een andere groepsentiteit en van Brutélé naar VOO, en door grote reserveringsaanvragen van verschillende operatoren van korte sms-nummers.

2.3.2. Optimaal gebruik van het radiospectrum

Het BIPT wijst frequentiebanden toe aan operatoren om het radiospectrum optimaal te verdelen. Operatoren verwerven daarmee gebruiksrechten om mobiele producten aan te bieden aan de eindgebruiker.

Toewijzing van de gebruiksrechten en multibandveiling. In de multibandveiling in 2022, werd het grootste deel van de beschikbare gebruiksrechten toegewezen voor een periode van ongeveer 20 jaar. De rechten voor de 1400MHz-band werden van kracht op 1 juli 2023, terwijl de aanvangsdatum voor de 900MHz-, 1800MHz- en 2100MHz-band was vastgelegd op 1 januari 2023.

Na deze veiling bouwden de operatoren verder 5G-netwerken uit in België. Er bleef (behalve de 26GHz-band) enkel nog een band van 20 MHz beschikbaar op 3.6 GHz (3410-3430 MHz).

De 3410-3430MHz-band. Het koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de 3400-3800 MHz-band stelt de voorwaarden vast voor de toewijzing van gebruiksrechten in de 3400-3800MHz-band. Op 30 oktober 2023 heeft het BIPT beslist een uitnodiging voor kandidaatstelling voor de 3410-3430MHz-frequentieband te publiceren. Gelet op de spectrum cap van 100 MHz (artikel 4, § 3, eerste lid van het 3600MHz-besluit) konden Orange Belgium, Proximus en Telenet Group niet deelnemen

2.3. Schaarse middelen

aan de toewijzingsprocedure. Het BIPT ontving geen enkele kandidatuur. In het 3600MHz-besluit wordt bepaald (artikel 4, § 3, laatste lid) dat er in dit geval een nieuwe uitnodiging voor kandidaatstelling gepubliceerd wordt in overeenstemming met artikel 14 waarbij een relevante groep ten opzichte van een 3,6GHz-operator tot 120 MHz kan aanhouden in de frequentieband tussen 3410 MHz en 3800 MHz. Ook zowel Orange Belgium, Proximus als de Telenet Group zullen zich derhalve kandidaat kunnen stellen voor deze nieuwe uitnodiging. De gebruiksrechten voor deze band zijn nog tot 6 mei 2025 toegekend aan Digi-Citymesh. Het BIPT zal dan ook overwegen om een nieuwe uitnodiging te publiceren in het begin van 2024.

26 GHz. Voor de 26GHz-band is uit de raadpleging van 2019 geen marktverzoek gebleken. Na de multibandveiling

van 2022, die de operatoren de komende 20 jaar rechtszekerheid biedt in alle grote mobiele banden, heeft het BIPT in het vierde kwartaal van 2023 een nieuwe openbare raadpleging georganiseerd. Uit de raadpleging is gebleken dat het ecosysteem in de 26GHz-band nog niet volledig ontwikkeld is, maar dat de behoefte aan deze band naar verwachting groter zal worden in de periode 2025-2030. Tijdens deze periode verwachten operatoren immers dat er lokale marktvereisten voor FWA, eMMB-overlays en industriële toepassingen met lage latentie zullen ontstaan. Met dit resultaat zal rekening worden gehouden en in de loop van 2024 zal een passend regelgevend antwoord worden uitgewerkt.

De vierde mobiele operator. De vierde mobiele operator (Digi-Citymesh) die in de multibandveiling frequenties verwierf, kondigde aan dat hij pas midden 2024 commercieel actief zou worden. Ondertussen werd de spectrumportefeuille van deze operator in 2023 verder versterkt. In het besluit van 10 januari 2023 ging het BIPT akkoord met het verzoek tot overdracht van de gebruiksrechten voor de frequentieband 2520-2535 MHz/2640-2655 MHz van Citymesh NV aan Citymesh Mobile NV. Anderzijds werd er in het besluit van 29 juni 2023 inzake de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen ook een exclusieve band op 70/80 GHz aangeduid, zowel voor Citymesh Mobile SA als voor NRB. Deze straalverbindingen kunnen ingezet worden als aanvoerverbindingen naar de 5G-basisstations.

Zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee. Het besluit van 16 november 2021 inzake de toekenning van spectrum op 700 MHz en 800 MHz voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee voorzag een limietdatum waartegen de installatie in dienst gesteld moest worden. Zowel Tampnet als Isea informeerden in 2023 het BIPT dat ze diverse pogingen hadden ondernomen om de frequenties daadwerkelijk in dienst te stellen maar dat dat helaas niet gelukt was. Dat zou op korte termijn ook niet tot de mogelijkheden behoren.

De netwerken in de Noordzee van eBo-Enterprises, Citymesh en Telenet blijven wel operationeel

Nood- en veiligheidsdiensten. ASTRID beschikt over een vergunning in de band 380-400 MHz. Met de komst van 5G en de steeds toenemende vraag naar bandbreedte werd een nieuwe aanpak gedefinieerd. Astrid zal hiertoe kunnen beschikken over nationale roaming op de netwerken van de publieke operatoren. Aanvullend hierop zal ASTRID de mogelijkheid hebben om een eigen netwerk op 700 MHz uit te bouwen. Daartoe nam het BIPT het besluit van 13 juni 2023 waarin een vergunning voor de exploitatie van een net met gedeelde middelen voor de frequentiebanden 698-703 MHz, 733-736 MHz, 753-758 MHz en 788-791 MHz, verleend wordt aan ASTRID voor een periode van 20 jaar.

2.3. Schaarse middelen

Private 5G-netwerken in de 3800-4200MHz-band. Het koninklijk besluit van 4 juni 2023 betreffende private lokale breedbandradionetwerken staat het BIPT toe om frequenties in de band 3800-4200 MHz toe te wijzen aan private lokale netwerken die gebruikmaken van de 4G- of 5G-technologie. Deze frequenties zijn in Europa immers niet voorbehouden aan de openbare mobiele operatoren. Het BIPT zal voortaan vergunningen kunnen toekennen voor private lokale 5G-netwerken. Deze vergunningen zijn vergunningen voor private radiocommunicatie en zijn voorbehouden aan personen die een link hebben met de zone waar de vergunning is gevraagd. De spectrum cap werd vastgelegd op 40 MHz per relevante groep.

De technische voorwaarden voor het gebruik van deze frequentieband werden vastgelegd in het besluit van het BIPT van 19 december 2023 betreffende de private lokale netwerken in de 3800-4200MHz-band en de toewijzing van E.212- mobiele netwerkcodes. In deze context heeft de Europese Commissie de CEPT een mandaat toevertrouwd op 16 december 2021 ("Mandate to CEPT on technical conditions regarding the shared use of the 3.8-4.2 GHz frequency band for terrestrial wireless broadband systems providing local-area network connectivity in the Union").

Dit mandaat beoogt om de haalbaarheid te bestuderen van het gebruik van de 3,8-4,2GHz-frequentieband (3800-4200 MHz) door terrestrische breedbandradio-systemen te onderzoeken. De voorwaarden die hieruit voortvloeien moeten passen bij de 5G-technologie en

de historische spectrumgebruikers in de band en de daaraan grenzende banden beschermen.

Het eindverslag van de CEPT wordt echter pas verwacht tegen eind 2024. De technische voorwaarden van het BIPT-besluit van 19 december 2023 zullen hieraan aangepast worden.

5G-pilootprojecten. Het BIPT leverde een belangrijke bijdrage aan de toekenning van de subsidies voor de 5G- en 5G rail-pilootprojecten, zowel inzake de voorbereiding van de oproepen als de evaluatie van de ingediende projecten.

WRC 2023. Het BIPT nam als Belgisch delegatieleider deel aan de Wereldradioconferentie WRC-23 (Dubai, 20 november 2023 - 15 december 2023). Op de WRC werd de 6425-7125MHz-band geïdentificeerd voor de IMT's.

Het BIPT heeft België vertegenwoordigd tijdens de Wereldconferentie voor radiocommunicatie (WRC 2023)

Het concept van de IMT-familie omvat verschillende mobiele technologieën (bijv. 4G, 5G en 6G). In Europa kan de 6425-7125MHz-band beantwoorden aan de extra vraag naar spectrum in de middenband voor 5G/6G, aangezien deze vergelijkbare propagatievoorwaarden heeft als de 3400-3800MHz-band. Dit is zowat de enige realistische kandidaat voor het "mid-band spectrum" voor de IMT's. Nu de 26GHz-band voor de operatoren niet prioritair blijkt te zijn, richt de mobiele industrie haar pijlen op deze band.

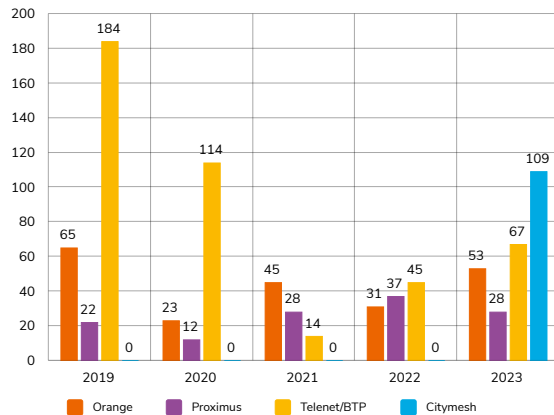
Aan de andere kant is er overeenstemming bereikt over een nieuwe secundaire toewijzing aan de mobiele dienst, met uitzondering van de mobiele dienst voor de luchtvaart, met het oog op implementatie via een voetnoot waarin de landen worden genoemd, in de 470-694MHz-frequentieband.

Gedeeld gebruik van antennesites. De operatoren dienen hun installaties zoveel mogelijk aan te brengen op bestaande steunen en de antennesites in hun bezit open te stellen voor gebruik door de andere operatoren.

Om die reden moet een operator, voordat er een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd wordt, bij andere operatoren navragen of er eventueel belangstelling is in het gedeeld gebruik van een site. Hiervoor stuurt de operator een zogenaamde "Letter of Intent" (of Lol).

2.3. Schaarse middelen

Aantal per operator ingediende "Letters of Intent"

Zoals weergegeven in de bovenstaande grafiek, werd er in 2023 een toename opgetekend van het aantal Letters of Intent, voornamelijk met de komst van Digi-Citymesh. De "vierde mobiele operator", zoals hij in de pers bijgenaamd werd, rolt zijn netwerk actief uit met het oog op de commercialisering ervan. Deze operator heeft dit jaar dus meer dan honderd Lol's gestuurd. De operatoren hebben ook het tempo van hun 5G-uitrol verhoogd.

Merk op dat dit slechts het topje van de ijsberg is. Het is immers niet noodzakelijk zo dat een operator een Lol stuurt indien hij zich wil aansluiten bij een

reeds bestaande antennesite. Indien de actie geen stedenbouwkundige vergunning vereist, dan kan rechtstreeks aan de operator die eigenaar is van de steun een PSR (Pylon Sharing Request - Aanvraag tot het delen van een pyloon) gestuurd worden.

De vzw "RISS" ("Radio Infrastructure Site Sharing") verzekert de coördinatie tussen de betrokken operatoren. Deze vzw staat onder toezicht van het BIPT en ondersteunt de introductie van het delen van sites tussen operatoren.

2.3.3. Schadelijke storingen vermijden en oplossen

Het radiospectrum wordt gebruikt ter ondersteuning van de communicatie: het vertegenwoordigt een schaarse natuurlijke hulpbron, die rationeel en efficiënt moet worden beheerd om nuttig gebruikt te kunnen worden. Het BIPT kent aan elke categorie van apparatuur die gebruikmaakt van het spectrum een deel hiervan toe om het risico op storingen tot een minimum te beperken. Indien er zich, ondanks alles, toch storingen voordoen, dan kan het BIPT als etherpolitie optreden om een einde te stellen aan elke hinderlijke storing.

Technische voorschriften bepalen

Radioapparatuur. Het BIPT is bevoegd voor het uitvaardigen van technische voorschriften betreffende het gebruik van de radioapparatuur.

In deze context werden de volgende besluiten gepubliceerd:

- [Besluit van 14 maart 2023](#) inzake de radio-interfaces betreffende de WAS/RLAN's (wifi). Deze interfaces betreffen wifi in de 5GHz-banden en verduidelijken de gebruiksvoorwaarden;
- [Besluit van 19 december 2023](#) inzake de radio-interfaces betreffende de draadloze microfoons, reportageverbindingen, DECT-apparatuur, satellietgrondstations en professionele drone-afstandsbedieningen.

Deze interfaces betreffen diverse apparatuur:

- Draadloze microfoon en reportageverbindingen: wijziging van de frequentieband die is toegestaan na de verlening van de 5G-licenties;
- DECT-apparatuur: update van de interface;
- Satellietgrondstations: uitbreiding van de ontvangstband, uitbreiding van bepaalde interfaces naar niet-geostationaire satellieten en het gebruik onder licentie van grondstations met hoog vermogen;
- Professionele drones: identificatie van een specifieke frequentieband om de veiligheid van de vluchten van deze drones te verbeteren.

2.3. Schaarse middelen

De technische eigenschappen waaraan de apparatuur moet voldoen worden in die [radio-interfaces](#) vastgelegd. Ze maken een doeltreffend gebruik van de frequentiebanden mogelijk en vermijden schadelijke storingen. Ze bevatten de technische eigenschappen waaraan de apparatuur moet beantwoorden en de frequentiebanden voor verschillende types apparatuur.

In het kader van de [technologieneutraliteit](#) werden tevens een aantal besluiten genomen die het toestaan om verschillende technologieën naast elkaar te gebruiken in bepaalde frequentiebanden:

- [Besluit van 10 januari 2023](#) betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 800MHz-band te vermijden;
- [Besluit van 19 december 2023](#) betreffende de private lokale netwerken in de 3800-4200MHz-band en de toewijzing van E.212- mobiele netwerkcodes.

Deze besluiten maken het ook mogelijk om 5G en private 5G-systemen te introduceren in een aantal specifieke frequentiebanden.

Schadelijke storingen oplossen

Deze controles op het terrein worden uitgevoerd door technische teams van het BIPT verdeeld over de regionale centra van Luik, Anderlecht, Gent en Antwerpen.

2.3. Schaarse middelen

Om dit toezicht uit te oefenen gebruikt het BIPT geavanceerde apparatuur. Afhankelijk van het type van meting zal er gebruik worden gemaakt van een draagbaar toestel, een meetvoertuig of monitoringstations aanwezig in de regionale technische centra van het BIPT.

Het BIPT heeft zowel zijn vaste als mobiele monitoringmiddelen verder gemoderniseerd. Zo zijn er zeven vaste stations uitgerold op het grondgebied. In 2023 werd het station in Ophain volledig gemoderniseerd en werd een nieuwe mast van 60 meter geïnstalleerd ter vervanging van de vorige, die verouderd was. Het monitoringnetwerk is ook aangevuld met een station in Zeebrugge, dat een betere monitoring van het maritieme spectrum mogelijk maakt. Dankzij deze geïnterconnecteerde en van op afstand bedienbare stations kan de spectrale bezetting beter worden gevisualiseerd, kan het spectrum gedurende verscheidene dagen worden geregistreerd, kunnen ongewenste uitzendingen worden opgespoord en kan een eerste lokalisatie van de zendzone worden uitgevoerd.

Preventieve controles. Het BIPT controleert systematisch en preventief de netten voor privateradiocommunicatie als een nieuwe vergunning wordt verleend (permanent of tijdelijk) of als de structuur van een bestaand netwerk wordt gewijzigd. Hierbij wordt gecontroleerd of de eigenschappen van het geïnstalleerde netwerk overeenstemmen met wat is bepaald in de vergunning (zie verder 3.1.4). Het doel

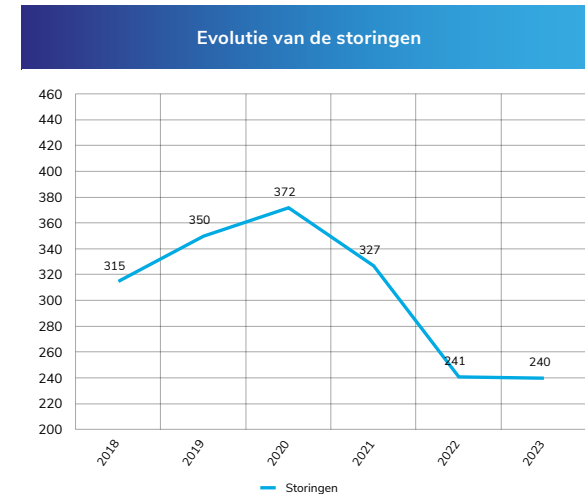
is tweeledig: storingen vermijden en zich ervan vergewissen dat de uitbater van het netwerk een correcte factuur zal ontvangen.

In 2023 werden 985 controles uitgevoerd, tegenover 694 in 2022.

Om onmiddellijk de nodige maatregelen te kunnen treffen in geval van overtreding van de wetgeving inzake radiocommunicatie, hebben de technici van het BIPT een mandaat van officier van gerechtelijke politie. In 2023 werden 107 processen-verbaal in het kader van de controle op het spectrum opgesteld en werden 27 stoorzenders in beslag genomen.

Controles tijdens grote evenementen. Het BIPT vergewist zich er van dat de gebruikte netwerken vergund zijn en dat de vergunningsbepalingen worden nageleefd. Het zorgt voor een onmiddellijke oplossing mochten er zich toch storingen voordoen. In 2023 werden opnieuw evenementen gecontroleerd en deed het BIPT 26 grote evenementen aan⁴⁵.

Storingen oplossen. Aangestuurd vanuit de zetel in Brussel, grijpen de vier regionale centra van het BIPT in om over het gehele nationale grondgebied storingen op te lossen. Het totale aantal verstoringen in 2023 bedroeg 240, tegenover 241 in 2022.

45. Cavalcade van Herve, Lotto Park (voetbalwedstrijd), E3 Saxo Classic (wielervedstrijd), Kronos 8 Hours of Mettet (VW Fun Cup), The Friends Experience – Paleis 4, Toervaren (maritieme bijeenkomst in Nieuwpoort), Artebis (draaien van de film "Bolero"), de Waalse Pijl (wielervedstrijd), Luik-Bastenaken-Luik (wielervedstrijd), Nationaal Congres UBA, 12 uur van Spa, concert van K's Choice, Festival Les Ardentes, Maanrock, concert van Rammstein ...

2.3. Schaarse middelen

De slachtoffers en bronnen van storingen waren als volgt verdeeld:

Bronnen \ Slachtoffers	Bronnen															Totalen
	Nog niet geïdentificeerd	Luchtvaart	Omroep	Defensiesystemen	Vaste verbindingen	Landmobiel	Maritiem	Meteorologie	Kortafstandsapparaatuur	Radioastronomie	Satellietsystemen (civiel)	Non-radio	Andere	Verdwenen	Onbekend	
Nog niet geïdentificeerd																0
Luchtvaart		2	4											1		7
Omroep			3									3	1	2	2	11
Defensiesystemen																0
Vaste verbindingen														1	1	2
Landmobiel	1		5			43					5	2	1	8	10	75
Maritiem	1						20							3	2	26
Meteorologie	1						2				6			1	2	12
Kortafstandsapparatuur			1		1						30	6	8	14	9	69
Radioastronomie																0
Satellietsystemen (civiel)										1						1
Non-radio													1			1
Andere	1		1								2	18	1	6	7	36
Verdwenen																
Totalen	4	2	14	0	1	43	22	0	0	1	43	29	12	36	33	240

Meer dan 30% (75) van de slachtoffers van storingen vallen onder de categorie "Land Mobile"⁴⁶, waarbij een grote meerderheid van de storingen (60%) veroorzaakt wordt door de frequentiebandrepeaters die de mobiele operatoren gebruiken. Ter herinnering, dit type van repeater mag enkel door mobiele operatoren gebruikt worden of met hun toestemming. Vervolgens krijgen we de kortbereikapparatuur (29%), de maritieme diensten (11%), omroep (5%). De storingen in de luchtvaart vertegenwoordigen 2,92% (7) van alle storingen.

46. Waar, onder andere, de netwerken van de mobiele operatoren, trunkingnetwerken, PMR, enz. toe behoren.

2.4. Efficiënte werking

Het BIPT wil een toegankelijke regulator zijn alsook een aantrekkelijke werkgever voor bekwaam personeel. Om die reden zet het zijn inspanningen voort om een moderne en efficiënte werkomgeving te creëren door te werken aan digitalisering, organisatiebeheersing en interne controle. In het kader van zijn werking houdt het BIPT ook rekening met factoren van duurzaamheid en wil het zoveel mogelijk de impact op het milieu beperken.

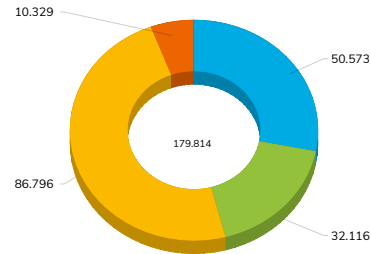
2.4.1. Een toegankelijke regulator

Administratieve vereenvoudiging van dossierbehandeling

Sociale tarieven. Wat betreft de controle van de toekenningsvoorwaarden van het sociaal tarief voor elektronische communicatie, maakt het BIPT gebruik van een databank van "STTS"-begunstigden, die zorgt voor de automatisering van de (gedeeltelijke) verificatie van de toekenningsvoorwaarden. Het BIPT voert deze verificatie niet enkel uit in het kader van de aanvraag bij de operator maar het kan eveneens twee jaar na de toekenning nagaan of de betrokken persoon nog steeds voldoet aan de voorwaarden.

Zo werden in 2023 bijna 83.000 nieuwe aanvragen behandeld en bijna 100.000 tweeejaarlijkse verificaties uitgevoerd. Dat gebeurt in principe automatisch.

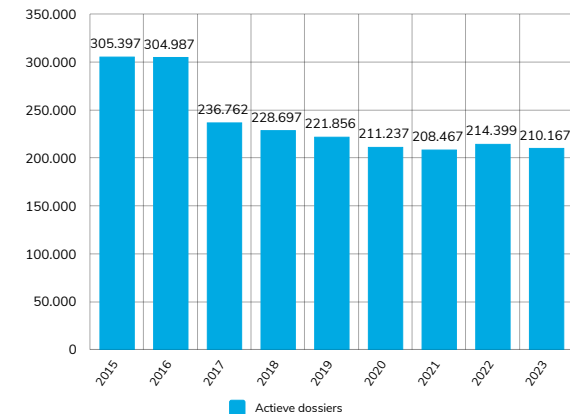
Dossiers van de sociale tarieven behandeld in 2023

- Nieuwe aanvragen - automatisch behandeld
- Nieuwe aanvragen - manueel behandeld
- Tweejaarlijkse verificatie - automatisch behandeld
- Tweejaarlijkse verificatie - manueel behandeld

In 2017 werd het project rond de automatisering van de verificaties voltooid. Dit verklaart de constante daling van het aantal actieve dossiers die sinds enkele jaren waargenomen wordt. Eind 2023 genoten 210.167 personen het sociaal tarief. De automatische verificatie had zijn grenzen bereikt gezien de complexiteit van de huidige toekenningsvoorwaarden. De beveiliging van het STTS-platform is overigens aangepast om te voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Actieve dossiers van de sociale tarieven

2.4. Efficiënte werking

Beheer van klachten in verband met de werking van het BIPT

Het BIPT besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van zijn diensten, in toepassing van zijn waarden (onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, transparantie). De klachtencoördinator kan rekenen op alle operationele diensten om een adequate en tijdige reactie te geven op de berichten die op het daartoe bedoelde e-mailadres worden ontvangen. Door deze contacten te analyseren, kunnen ontevredenheden onderscheiden worden van gekwalificeerde klachten, kan de bron van hiaten, tekorten of fouten in de gebruikte documenten, processen of middelen worden geïdentificeerd en kunnen lessen worden getrokken over de redactionele, procedurele of organisatorische aspecten.

In 2023 heeft de klachtencoördinator 13 gekwalificeerde klachten behandeld op een totaal van 86 ontvangen berichten. Het aantal gekwalificeerde klachten blijft eerder aan de lage kant, zeker in vergelijking met het grote volume aan interacties (e-mails, brieven, telefonische communicatie, bezoeken ...) tussen het BIPT en zijn "klanten". De BIPT-medewerkers beschouwen dit lage cijfer met tevredenheid als een bewijs van hun dagelijkse inzet voor een kwalitatieve aanpak. Elk van de berichten en gekwalificeerde klachten werd uitvoerig beantwoord, afgestemd op de specifieke belangen van de afzenders.

In het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen het BIPT en de federale Ombudsdienst (die

kan worden verzocht om een zaak te onderzoeken als een tweedelijinstantie) heeft de Ombudsdienst in 2023 twee dossiers afgesloten (één was ongegrond, de andere wegens gebrek aan informatie).

2.4.2. Bekwame medewerkers

Personeel. Eind 2023 telde het BIPT 254 werknemers: 240 statutaire en 14 contractuele personeelsleden. Dat kader wordt in detail beschreven in de bijlage. Dat cijfer vertegenwoordigt 247 voltijdse equivalenten. Onder hen werden 13 personeelsleden (13 VTE's) ter beschikking gesteld van de Ombudsdienst voor de postsector en 15 personeelsleden (14,86 VTE's) van de Ombudsdienst voor telecommunicatie. Hun taak bestaat erin de ombudsdiensten bij te staan in de behandeling van consumentklachten in hun respectieve sector.

In 2023 heeft het BIPT 18 nieuwe personeelsleden van diverse niveaus en met gevarieerde profielen aangeworven. Het gaat om 2 ingenieur-adviseurs, 9 adviseurs, 3 administratieve medewerkers (waarvan 1 voor de Ombudsdienst voor telecommunicatie) en 4 technische medewerkers. Intern werden vier administratieve medewerkers bevorderd tot administratief sectiechef.

Op het eind van het jaar werd ook een uitbreiding van het personeelskader bij het BIPT voorbereid om de extra taken te kunnen uitvoeren die het BIPT vanaf 2024 toevertrouwd krijgt in het kader van de wet

houdende diverse bepalingen met het oog op het verbeteren van de werkomstandigheden van de postpakketbezorgers ("de Soplafiwet") enerzijds en het KB tot wijziging van het KB van 14 maart 2022 betreffende de postdiensten (KB duurzaamheidsindicatoren) anderzijds. Dit dossier dient nog een aantal stappen te doorlopen alvorens het koninklijk besluit hierover in 2024 kan worden gepubliceerd.

Opleidingen. De permanente opleiding van het personeel maakt integraal deel uit van het beleid van het BIPT.

In 2023 gingen twee belangrijke veranderingen gepaard met een opleiding voor alle personeelsleden, zodat die vlotter konden verlopen: de "onboarding voor PersoPoint" (overgang naar een nieuw beheersysteem voor alle personeelsgegevens) en de overgang naar een nieuw elektronisch documentbeheersysteem.

De voorbereiding van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in 2024 ging ook gepaard met een opleiding van de betrokken personen, enerzijds tijdens een workshop in het BIPT en anderzijds door opleidingen te volgen bij BOSA.

Ook de technologische ontwikkelingen werden gevolgd: er werden diverse specifieke opleidingen georganiseerd, met name voor de technici van de dienst Controle en de IT-dienst.

2.4. Efficiënte werking

De dienst Opleiding heeft ook zijn - inmiddels bij het BIPT goed ingeburgerde - activiteiten voortgezet: het stimuleren van de beheersing van de tweede landstaal via het talenplan, het organiseren van cursussen die voortvloeien uit onze wettelijke verplichtingen (zoals EHBO), de organisatie van interne workshops, de analyse van de opleidingsbehoeften voor specifieke profielen (zoals nieuwe adviseurs en ingenieur-adviseurs), de analyse van individuele opleidingsbehoeften, de follow-up van de conferenties, enz.

Ongeacht het type opleidingsactie bedroeg in 2023 het gemiddelde aantal dagen opleiding gevolgd per voltijdequivalent 3,8.

Welzijn. Voor de implementatie van ons welzijnsbeleid wordt nauw samengewerkt met onze interne preventieadviseur en externe partner Cohezio, zowel voor individuele als algemene vragen. Zo werd door de preventieadviseurs psychosociale aspecten van Cohezio in het najaar een workshop georganiseerd om het voltallige personeel te sensibiliseren over grensoverschrijdend gedrag.

Persopoint Onboarding. Op 1 mei 2023 heeft de organisationele onboarding plaatsgevonden bij Persopoint, afdeling van de FOD Beleid en Ondersteuning. Sindsdien wordt dus niet enkel een beroep gedaan op hen voor de loonadministratie maar ook meer algemeen voor het beheer van de personeelsdossiers. Dat houdt een nieuwe manier van werken in voor alle personeelsleden. Zij werden

hierover op voorhand geïnformeerd via interne workshops, hetzij in hun rol als personeelslid hetzij in hun rol van leidinggevende.

Integriteit. Zoals de vorige jaren bevatte het interne werkplan 2023 een onderdeel gewijd aan het verhogen van het bewustzijn van de medewerkers van het BIPT inzake integriteit en de integriteitsrisico's die ermee gepaard gaan. De integriteitsrisico's voor de verschillende functies werden op een 10-tal vlakken ingeschat. Er werd een interne mededeling gelanceerd "Contact- of samenwerkingsaanbod: blijf alert" om te waarschuwen voor de risico's van fraude in die context. En aan de Raad werd verslag uitgebracht over de integriteitsdata (aantal klachten, bezoeken aan vertrouwenspersonen, tuchtprocedures) van het vorige jaar. Wat betreft de nieuwe Klokkenluiderswet werd de FIA gekozen als het interne meldkanaal.

Bovendien werd de uitvoering van de 13 actiepunten uit het integriteitsbeleid 2021-2023 voortgezet en gerapporteerd aan de Raad. Deze zijn uitgevoerd. Er werd gestart met het opstellen van het integriteitsbeleid 2024-2026 d.m.v. een rondvraag bij de integriteitsactoren.

3

HOOFDSTUK 3

2023 IN CIJFERS

3.1. Elektronische communicatie

3.1.1. Indicatoren van de elektronische-communicatiemarkt

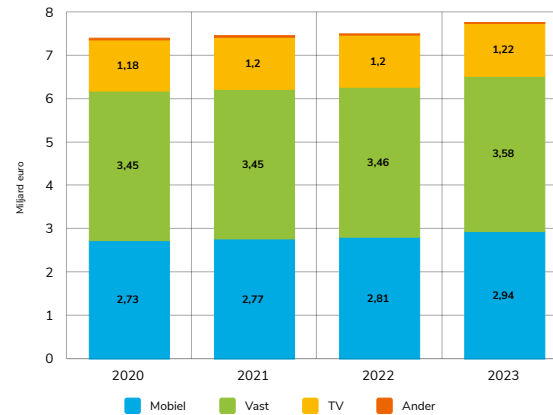
Elk jaar publiceert het BIPT, uiterlijk eind juni, op zijn website het statistisch verslag van de elektronische-communicatie- en televisiesector. Dit deel omvat de voornaamste trends die zich in deze sector hebben afgetekend in 2023.

Omzet en investeringen

De sector van de elektronische communicatie en televisie vertegenwoordigde in 2023 een netto-omzet van 8,61 miljard euro, wat 177 miljoen hoger is dan in 2022 (+2,1%).

In de retailmarkt steeg het omzetcijfer met 3,4% tot 7,77 miljard euro. Het vaste segment registreerde een omzetstijging van 123,12 miljoen euro (4,4% tot 3,58 miljard euro), terwijl het mobiele segment een stijging van 123,79 miljoen euro noteerde (3,6% tot 2,94 miljard euro). Hierdoor leverden beide segmenten een vergelijkbare bijdrage aan de totale omzetgroei. De televisiediensten hadden met een kleinere stijging (+16,14 miljoen euro tot 1,22 miljard euro) een kleiner aandeel in deze toename.

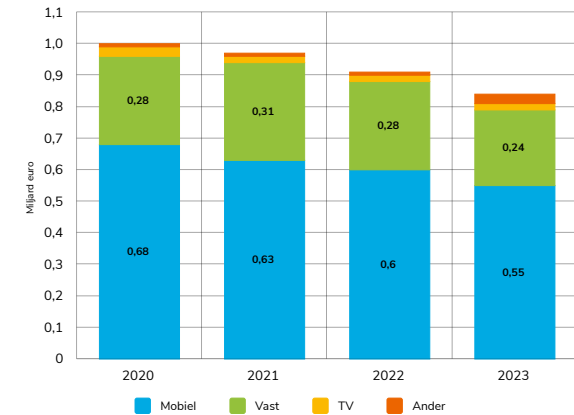
Verdeling van de retailomzet van de elektronische communicatie en van televisie

De omzet op de wholesalemarkt daalde met ruim 8,3% tot 0,84 miljard euro door verlies aan omzet op de mobiele markt (-9,1%) en op de vaste markt (-13,1%).

De uitrol van glasvezel zorgt voor meer investeringen in het vaste segment.

Verdeling van de wholesaleomzet van de elektronische communicatie en van televisie

Op jaarbasis laten de investeringen in de telecom- en televisiesector (zonder rekening te houden met licentievergoedingen en uitzendrechten) een toename zien van 99,4 miljoen euro tot 2,63 miljard euro (+3,9%), wat beduidend lager is dan de stijging van 605,1 miljoen euro het jaar ervoor.

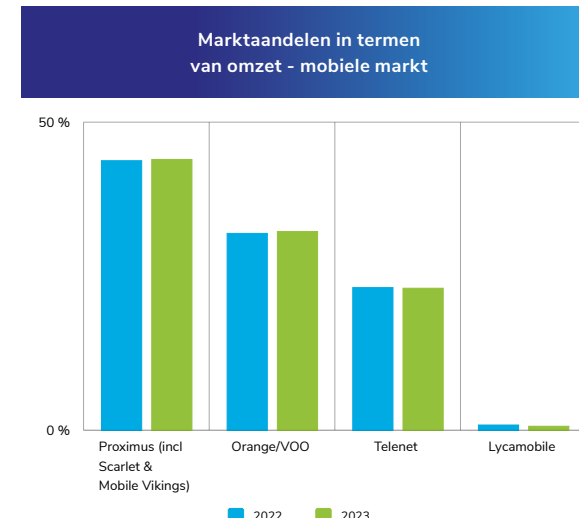
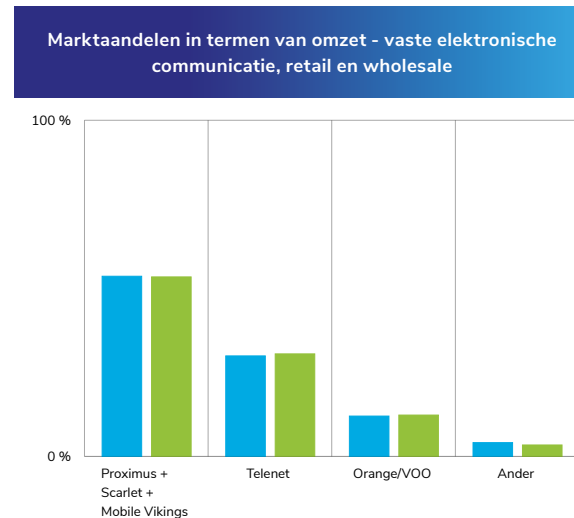
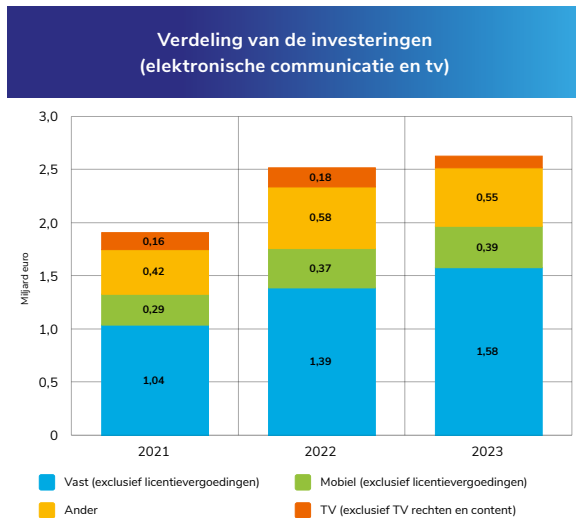
De investeringen in het vaste segment worden sterk beïnvloed door de uitbreiding van glasvezel, wat resulteert in een aanzienlijke toename van 182,6 miljoen euro tot 1,58 miljard euro. Aan de andere kant blijven de investeringen in het mobiele segment vrijwel onveranderd, met een bescheiden stijging van 13,32 miljoen euro tot 0,39 miljard euro.

3.1. Elektronische communicatie

In het tv-segment is voor het eerst een daling van de investeringen merkbaar met 70,71 miljoen euro tot 0,11 miljard euro.

Vikings) behoudt zijn positie als de grootste nationale speler in het vaste segment met een marktaandeel van meer dan 50%. Telenet volgt met een marktaandeel tussen 30 en 40%. Orange/VOO neemt de derde plaats in met een marktaandeel in omzet tussen [10-20]%. neemt Telenet de derde plaats in op de mobiele markt, met een marktaandeel tussen 20% en 30% .

neemt Telenet de derde plaats in op de mobiele markt, met een marktaandeel tussen 20% en 30% .

Spelers

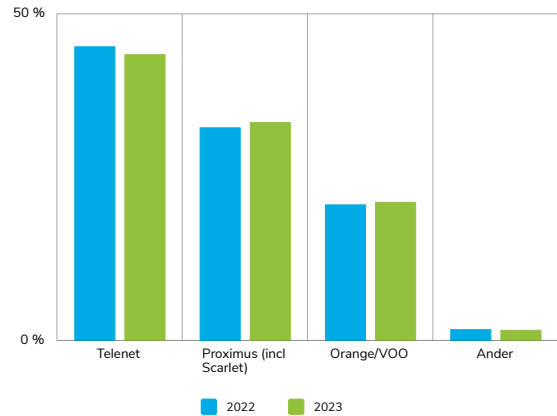
De overname van VOO door Orange in juni 2023 heeft geen invloed op de rangschikking van de telecomoperatoren op basis van hun nationale marktaandeel in omzet uit vaste elektronische communicatie. Proximus (inclusief Scarlet en Mobile

Ook op de mobiele markt blijft de rangschikking volgens marktaandelen in omzet onveranderd. Op vergelijkbare basis versterkt Proximus zijn positie als marktleider met 0,1 procentpunten tot [40-50]%. Als 2^e grootste speler wint Orange/VOO 0,3 procentpunten en behoudt zijn marktaandeel tussen [30-40]%. Met een verlies van 0,3 procentpunt

Op de nationale televisiemarkt zakte het aandeel in omzet van marktleider Telenet op vergelijkbare basis met 1,2 pp, maar blijft boven de 40%. Het verloren marktaandeel verschoof naar Proximus (+0,8 pp naar [30-40]%) en Orange/VOO (+0,4 pp naar [20-10]%).

3.1. Elektronische communicatie

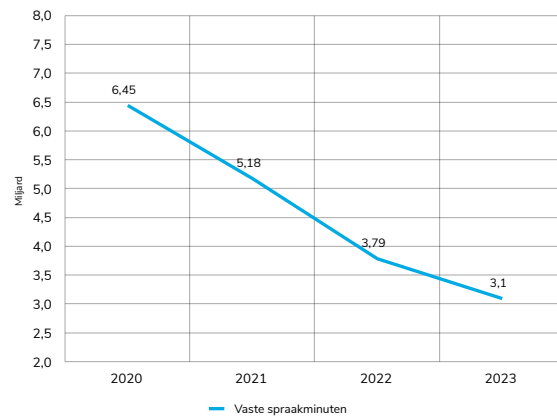
Marktaandeel in termen van omzet - televisie

Vaste diensten (spraak - breedband)

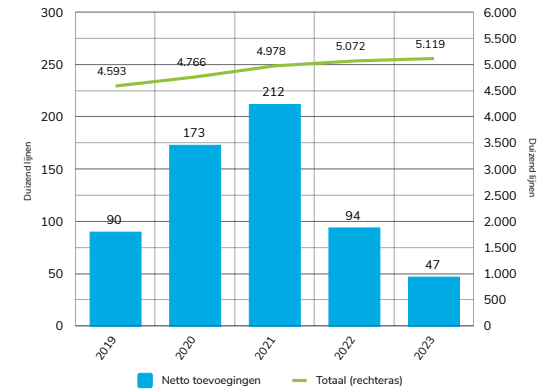
Het gebruik van vaste telefoondiensten gaat verder achteruit. In 2023 daalde het aantal toegangen tot het vaste telefoonnetwerk met 10,1% tot 2,98 miljoen. Tegelijkertijd nam het vast spraaktelefoonverkeer af met 18,2% tot een totaal van 3,10 miljard minuten.

Belminuten op de vaste netwerken

In 2023 bleef het aantal vastebreedbandverbindingen in België groeien, met een toename van +1,9% tot 5,12 miljoen. Echter, in vergelijking met 2022 is de nettogroei gehalveerd tot 47.000 lijnen op jaarbasis.

Jaarlijkse nettotoevoegingen van vastebreedbandlijnen in 2019-2023 en aantal vastebreedbandlijnen in 2023

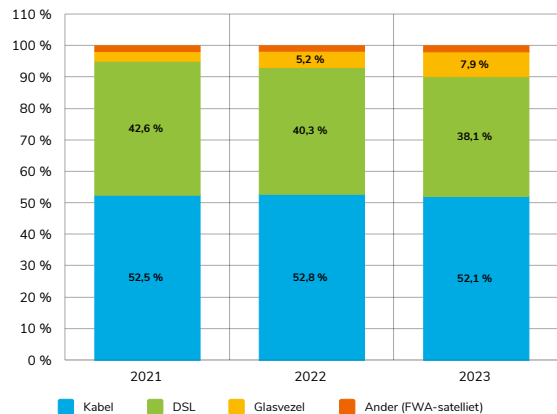

In 2023 werd de groei van vaste breedband voornamelijk gestimuleerd door de toename van het aantal vastebreedbandverbindingen op glasvezelnetwerken waarvan de nationale dekking evolueerde van 14,5% in augustus 2022 naar 20,93% in juni 2023⁴⁷. De uitbreiding van de dekking heeft geleid tot een stijging van het aandeel van vastebreedbandverbindingen op glasvezelnetwerken van 5,2% naar 7,9% van het totale aantal verbindingen. Zowel het aandeel van vastebreedbandverbindingen op het koperen netwerk als op het coaxkabelnetwerk vertoonden een daling. Het aandeel van koper daalde met 2,2 procentpunten tot 38,1%, terwijl kabel 0,7 procentpunten verloor tot 52,1%, maar toch nog steeds de grootste technologie blijft.

47. Bron: Vaste atlas BIPT

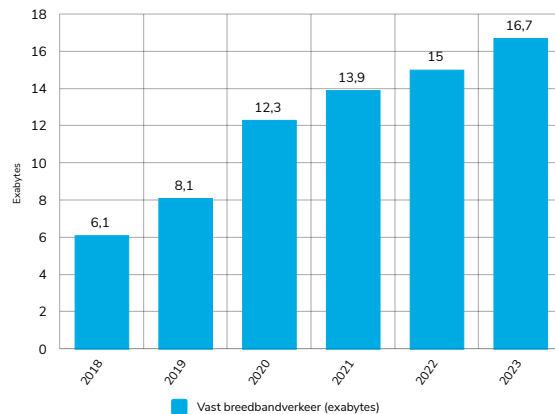
3.1. Elektronische communicatie

Vastebreedbandlijnen per technologie, eind 2023

In 2023 steeg het vastebreedbandverkeer met 11% tot 16,7 exabytes. Gemiddeld werd er per vastebreedbandlijn 278 gigabyte per maand verbruikt, wat 17 gigabyte meer is dan in 2022.

Vastebreedbandverkeer in exabytes⁴⁸

Mobiele diensten

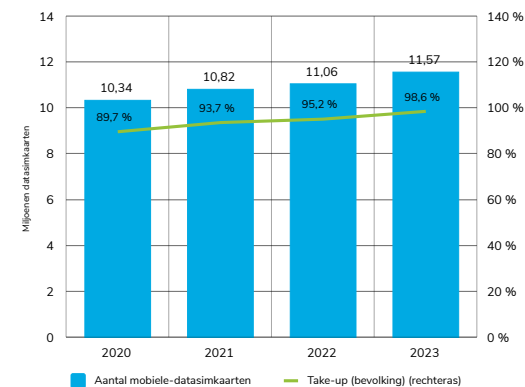
Op de mobiele markt klimt het aantal actieve simkaarten, exclusief m2m-kaarten, naar 12,69 miljoen, een toename van 2,5% vergeleken met eind 2022.

De populariteit van het Internet of Things (IoT) heeft geresulteerd in een groeiend aantal apparaten en sensoren die met het internet zijn verbonden om gegevens uit te wisselen. Dit leidde ertoe dat tegen het einde van 2023 ongeveer 7,76 miljoen IoT-objecten waren aangesloten, wat een stijging met 15% betekent.

In 2023 waren er in België 98,6 actieve datasimkaarten per 100 inwoners, wat een totaal van 11,57 miljoen

(+4,6%) vertegenwoordigt. Door de uitbreiding van de 5G-dekking naar 65% van het grondgebied in januari 2024⁴⁹, maken steeds meer datasimkaarten gebruik van 5G-connectiviteit. Het aandeel van 5G in het totale aantal actieve datasimkaarten steeg in één jaar van 12,8% naar 17,3%.

Aantal mobiele datasimkaarten en take-up door de bevolking

Voor het eerst liet het aantal mobiele belminuten een daling zien, met een afname van -3,7% tot 20,86 miljard. Het aantal verzonden sms-berichten nam ook af in 2023, met een daling van 13,5% tot 9,89 miljard. Daarentegen groeide het mobiele dataverbruik met 30% tot 983 petabyte⁵⁰. Het gemiddelde maandelijkse gebruik per actieve datasimkaart steeg van 6,1 naar 7,5 GB.

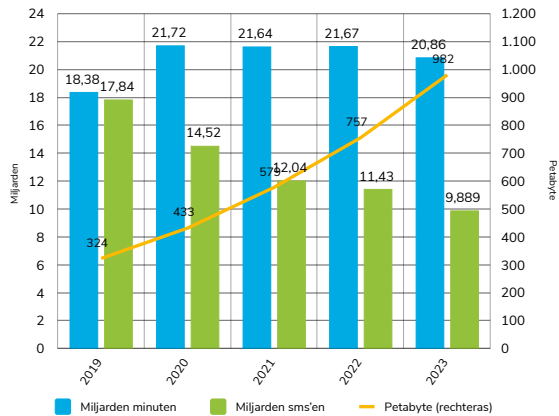
48. Een exabyte is gelijk aan 1 miljard gigabyte (GB)

49. Bron: BIPT

50. Een petabyte (PB) is gelijk aan 1 miljoen gigabyte (GB).

3.1. Elektronische communicatie

Evolutie van het verkeer over de mobiele netwerken

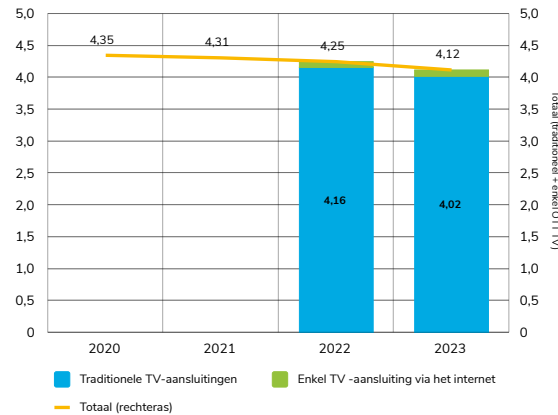

Televisie

De daling van het totaal aantal tv-aansluitingen versnelt: -128.625 naar 4,12 miljoen aansluitingen in 2023 tegenover -61.000 in 2022 en -36.000 in 2021.

Hoewel het aantal tv-aansluitingen van klanten van telecomoperatoren die uitsluitend via internet televisie kijken groeide (van 91.000 naar 104.309), kon dit de daling van de traditionele tv-aansluitingen (-141.373) niet compenseren.

Aantal abonnementen op televisie en verdeling traditionele tv-aansluiting/enkel tv-aansluiting via applicatie

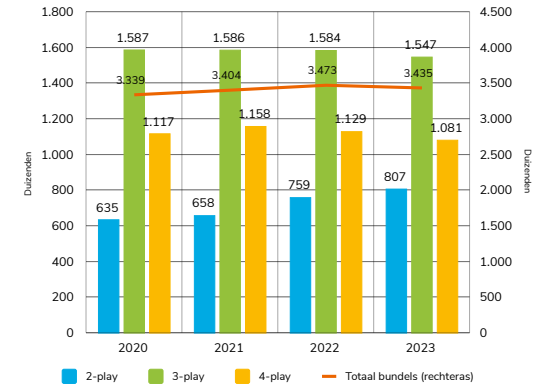

Bundels

Multiple play, ofwel het afnemen van verschillende diensten in één abonnement, neemt in 2023 voor het eerst af op de particuliere markt. Het aantal particuliere klantrelaties met een bundel daalt met 38.000 naar 3,43 miljoen.

Enkel 2-play leverde een positieve bijdrage (+ 19.000) aan de groei van multiple play.

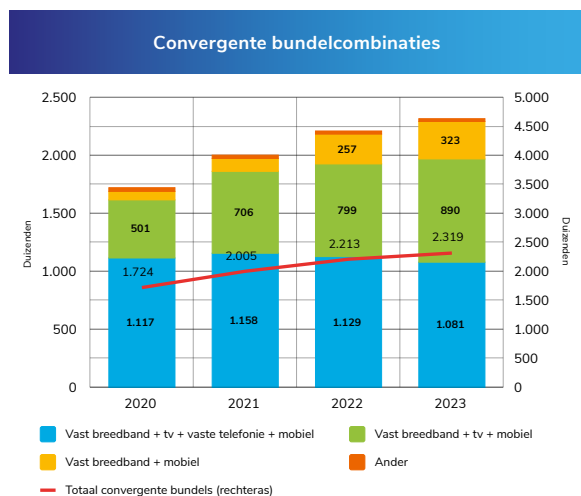
Verdeling van de vaste particuliere aanbiedingen

De groei van convergente bundels die vaste en mobiele diensten combineren zet zich voort, met een stijging van 106.000 naar 2,32 miljoen. Deze bundels behaalden een marktaandeel van 67,5%, wat een toename betekende van 3,8 procentpunten ten opzichte van het voorgaande jaar.

Ondanks het verlies van 48.000 klanten blijft 4-play de grootste convergente bundelcombinatie, goed voor 31% van het totale aantal bundels. Zowel de convergente 3-playbundel, die vaste breedband, televisie en mobiele telefonie combineert, als de convergente 2-playbundel, met een combinatie van vaste breedband en mobiele telefonie, lieten een opmerkelijke groei zien in 2023, met respectievelijk +91.000 en +66.000. Deze trend was ook zichtbaar in 2022.

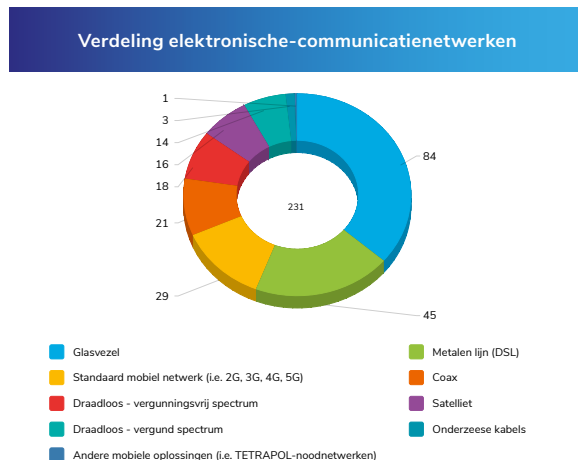
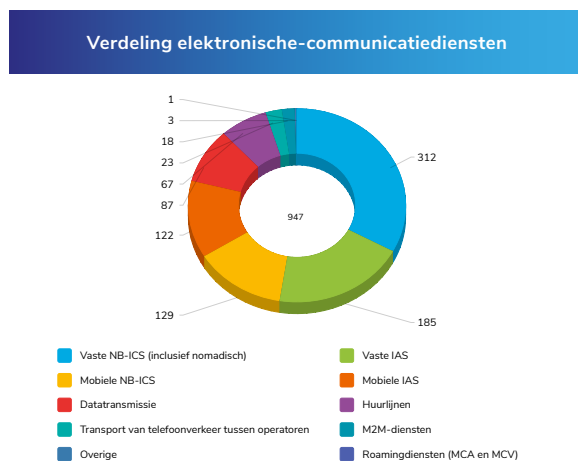
3.1. Elektronische communicatie

3.1.2. Kennisgevingen

De toegang tot de markt van de elektronische communicatie is vrij. Een nieuwkomer op de markt kan zijn activiteiten aanvatten na een eenvoudige kennisgeving hiervan aan het BIPT. Een vademecum gepubliceerd op de website van het BIPT maakt het hen makkelijker om toe te treden tot de markt.

Eind 2023 stond de teller op 499 operatoren en hun kennisgevingen betroffen de volgende diensten en netwerken⁵¹:

3.1.3. Netwerken

Vast. Door de dichtheid van hun infrastructures zijn Proximus, Telenet en Brutélé/VOO (overgenomen door Orange) operatoren die qua vast netwerk, de grootste nationale dekking hebben. Zij bieden hun diensten zowel aan het grote publiek als aan ondernemingen aan. Hun tariefplannen voor de particuliere markt en kleine bedrijven kunnen worden vergeleken in de tariefvergelijker bestetarief.be.

De operatoren van wie de netwerkdekking beperkter is, kunnen gebruikmaken van de infrastructures van de grote operatoren om hun diensten aan te bieden aan hun eigen klanten, zowel particuliere als professionele. Dit wordt wholesaletoegang genoemd. Voorbeelden hiervan zijn Orange, dat gebruikmaakt van de kabel van Telenet om de eigen tariefplannen voor vast internet/digitale televisie te lanceren voor de particuliere markt in Vlaanderen en in Brussel, en Destiny, dat toegang heeft tot het glasvezelnetwerk van Proximus om communicatieoplossingen aan te bieden aan particuliere en zakelijke klanten. Het BIPT speelt een cruciale rol in dergelijke wholesaletoegang.

Mobiel. Wat betreft de mobiele netwerkoperatoren hebben zowel Proximus, Telenet Group als Orange een eigen netwerk uitgebouwd. Dit zijn de "Mobile Network Operators" (MNO). Een nieuwe operator is actief bezig met de ontwikkeling van zijn nieuwe netwerk voor radiotoegang, namelijk Digi-Citymesh.

51. Bundels zijn commerciële aanbiedingen van twee of meer van de volgende diensten: (1) vaste breedband, (2) vaste telefonie, (3) mobiele diensten (spraak en/of breedband) en (4) televisie.

Bundels zijn:

a. zuivere bundels, bestaande uit diensten die individueel niet beschikbaar zijn;

b. combinaties van koppelende en gekoppelde diensten bestaande uit een dienst waarvan de verkoop afhankelijk wordt gesteld van de aankoop van een andere dienst. Het eerste product wordt het "koppelende product" genoemd en het tweede het "gekoppelde product".

c. gemengde bundels die diensten combineren die afzonderlijk beschikbaar zijn maar waarvan de gezamenlijke aankoop wordt aangemoedigd door het verlenen van permanente gunstige voorwaarden die niet verkrijgbaar zijn wanneer de diensten afzonderlijk worden aangekocht. Deze voorwaarden kunnen betrekking hebben op kortingen of op niet-monetaire voordelen (bijvoorbeeld verhoogd datagebruik). Tijdelijke promoties en geschenken dienen buiten beschouwing te worden gelaten.

3.1. Elektronische communicatie

MVNO's ("Mobile Virtual Network Operators") zijn mobiele-dienstenleveranciers die niet beschikken over een eigen mobiel netwerk. De meest geavanceerde MVNO's (zogenaamde "full MVNO's") beschikken wel over eigen vaste netwerkelementen, maar niet over een eigen radiotoegangsnetwerk. De Belgische markt kent enkele "full MVNO's" waaronder Lycamobile en VOO als voornaamste. Daarnaast bestaan er ook "light MVNO"-operatoren, die wel hun eigen klantenbeheer en facturatiesysteem hebben. In deze categorie vinden we Youfone en Neibo.

3.1.4. Vergunningen, examens en certificaten

Het BIPT is belast met het beheer van en de controle op het radiospectrum in België. Het BIPT wijst de frequenties toe en geeft vergunningen af voor de "radiogebruikers", namelijk de "operatoren" die gebruiksrechten verworven hebben voor openbare radiocommunicatie of de nodige vergunningen voor private radiocommunicatie.

Wat betreft het gebruik van private radiocommunicatie bestaan de activiteiten van het BIPT in de toekenning van vergunningen en de organisatie van examens.

Toekenning van vergunningen

Het BIPT geeft vergunningen af voor het gebruik van private radionetwerken en individuele radiostations. Aan de hand van die vergunningen, kan bij controles worden nagegaan of het netwerk naar behoren is vergund.

De vergunde radiostations en -netwerken worden in categorieën onderverdeeld, naargelang van hun bestemming en de wijze waarop zij werken⁵²:

1^e categorie:

private mobiele radionetten behalve deze die onder categorie 3 vallen. Het gaat om private mobiele radionetten die veelal voor professionele doeleinden gebruikt worden, bijvoorbeeld door taxibedrijven, fabrieken, enz. (permanente vergunning) of op bouwerven, tijdens evenementen, enz. (tijdelijke vergunning);

2^e categorie:

private vaste radionetten. Hiermee worden de straalverbindingen⁵³ beoogd;

3^e categorie:

mobiele radionetten aangelegd door overheidsinstanties, maatschappijen actief in het vervoer per spoor en openbaarvervoermaatschappijen, ziekenhuizen en organismen voor medische of sociale hulp met zuiver humanitaire doeleinden en zonder winstoogmerk. Deze categorie beoogt hetzelfde gebruik als de vergunning van categorie 1, enkel de vergunninghouder heeft een andere kwalificatie;

4^e categorie:

vergunningen voor de radiocommunicatiestations voor zeevaart;

5^e categorie:

private radiostations gebruikt door radioamateurs;

6^e categorie:

vergunningen voor de radiocommunicatiestations voor de luchtvaart;

7^e categorie:

algemene houdersvergunningen of individuele houdersvergunningen. Dit zijn de vergunningen die dienen om radioapparatuur bij te houden zonder deze effectief te gebruiken. Zo moeten fabrikanten, importeurs en verdelers beschikken over een algemene houdersvergunning voor de betrokken radioapparatuur;

8^e categorie:

categorie: deze categorie betreft in feite publieke radiocommunicatie van operatoren. Het gaat om netten opgesteld:

- a) door operatoren van punt-tot-puntnetten of van punt-tot-multipuntnetten;
- b) door operatoren van netten met gedeelde middelen. Dit betreft de zogenaamde "trunked networks" waarbij gebruikgemaakt wordt van meerdere, met andere ondernemingen gedeelde radiokanalen;

9^e categorie:

vergunningen met betrekking tot private radionetten of -stations:

- a) gebruikt voor proeven of tests, zoals 5G-testvergunningen;

52. Indeling bepaald in het koninklijk besluit van 14 december 2018 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen.

53. Straalverbindingen of radioverbindingen worden gebruikt in de plaats van een telefoonlijn of glasvezel om twee sites met elkaar te verbinden.

3.1. Elektronische communicatie

- b) die toestellen gebruiken beoogd in artikel 33, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Deze “stoorzenders” zijn in principe verboden, maar er zijn uitzonderingen op de regel, bijvoorbeeld stoorzenders in gevangenissen;
- c) die radars gebruiken die niet tot andere categorieën behoren, bijvoorbeeld weerradars, snelheidsradars ...;
- d) die tot geen enkele andere categorie behoren.

Daarnaast reikt het BIPT tevens de vergunning uit voor het gebruik van satellietstations, bijvoorbeeld voor zendwagens voor tv-reportages via SNG (“Satellite News Gathering”).

De details van de in 2023 afgeleverde vergunningen zijn terug te vinden in bijlage E.

Examens voor het behalen van het bedieningscertificaat om bepaalde stations te gebruiken

In normale omstandigheden organiseert het BIPT maandelijks radiomaritieme examens en examens voor radioamateurs. In vergelijking met de vorige jaren was het aantal kandidaten zeer hoog, waardoor minstens een examensessie per week werd georganiseerd. Bovendien heeft het BIPT verder op verplaatsing examens afgenomen. Zo zijn er voor het examen radioamateur twee examensessies georganiseerd in het Euro Space Centre in Redu naar aanleiding van

een jongerenstage. Ook was er een grote samenwerking met maritieme partners, waaronder de scheepvaartpolitie, De Vlaamse Waterweg en Defensie, om examens ter plaatse te organiseren.

Het examen dat toegang verleent tot het bedieningscertificaat voor scheepsstations is noodzakelijk voor elke gebruiker van een radiostation in de radiomaritieme frequentiebanden. Afhankelijk van de gebruiker zijn er vier types examens (en certificaten), gerangschikt volgens moeilijkheidsgraad:

- beperkt certificaat van radiotelefonist: het (basis) certificaat dat het gebruik van een VHF-marifoon mogelijk maakt voor de binnenvaart en voor de pleziervaart op zee;
- SRC (“Short Range Certificate”): voor pleziervaart op zee;
- ROC (“Restricted Operating certificate”): vooral bestemd voor professioneel gebruik voor kustvaart;
- GOC (“Global Operating Certificate”): vooral bestemd voor professioneel gebruik op zee.

Voor radioamateurs worden drie types examens georganiseerd:

C-examen:

het examen voor de basisvergunning. Dit is een eenvoudig examen dat, na het slagen hiervoor, zorgt voor de toegang tot een beperkt aantal radioamateurbanden met beperkt zendvermogen.

B-examen:

examen op beginnersniveau dat qua moeilijkheidsgraad tussen het C- en het A-examen ligt. Slagen voor dit examen geeft toegang tot het gebruik van de meeste radioamateurbanden met een gemiddeld vermogen;

A-examen:

uitgebreid examen dat, na het slagen hiervoor, zorgt voor toegang tot alle radioamateurbanden met een hoog zendvermogen. Beter bekend als “HAREC-examen”.

De details van de in 2023 georganiseerde examens zijn terug te vinden in bijlage E.

Het Directoraat-Generaal Luchtvaart van de FOD Mobiliteit en Vervoer organiseert het examen voor het certificaat van radiotelefonist van vliegtuigstations. Het certificaat wordt evenwel door het BIPT aan de geslaagden afgegeven.

Het aantal in 2023 uitgereikte bedieningscertificaten na het slagen in een examen is merklijk hoger dan het jaar 2022. Het is echter opvallend dat de slaagkansen in een examen tot het behalen van een maritiem bedieningscertificaat significant hoger ligt dan de slaagkansen in een examen tot het behalen van een bedieningscertificaat voor radioamateurs.

De details van de door het BIPT afgeleverde certificaten zijn terug te vinden in bijlage F.

3.2 Postdiensten

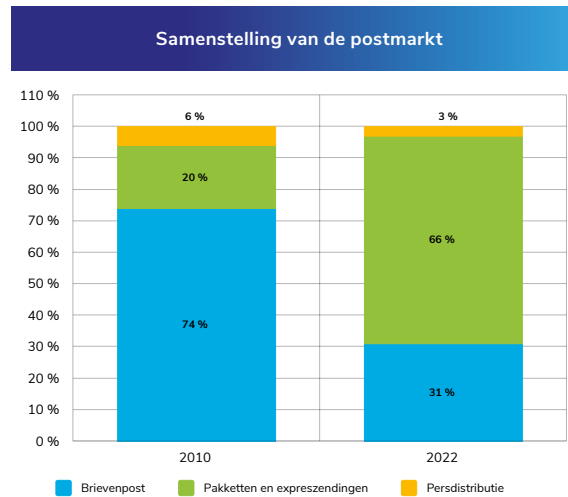
3.2.1. Indicatoren van de postmarkt

Naast bpost en de vier postale-vergunninghouders zijn er nog een 700-tal ondernemingen actief op de Belgische postmarkt. Om de evolutie van de markt te volgen, raadpleegt het BIPT jaarlijks de grootste postoperatoren. In 2023 werden aldus de data van 24 bedrijven voor het jaar 2022 verwerkt. Hun gecumuleerde omzet bedraagt meer dan 90% van de totale omzet in de postsector, wat een accuraat beeld oplevert van de algemene tendensen op de Belgische postmarkt. Alle indicatoren en hun evoluties kunnen geraadpleegd worden op [de website van het BIPT](#). In het tweede semester van 2024 zullen de data aangevuld worden met de cijfers van 2023. Zie hier het [verslag](#) waarin de voornaamste trends worden beschreven die tussen 2010 en 2022 zijn waargenomen.

Diensten

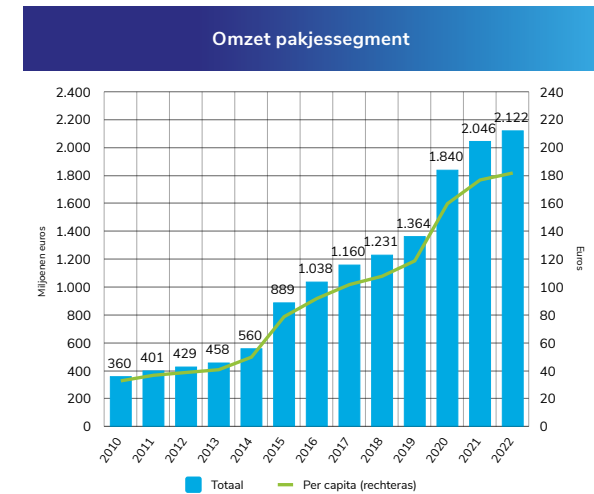
Na twee jaar van uitzonderlijke jaarlijkse omzetgroei met dubbele cijfers (16,2% in 2020 en 10,5% in 2021), komt de postsector tot stilstand (0,6% jaarlijkse groei in 2022). We zijn dus opnieuw op een niveau aanbeland dat dicht bij de groei ligt die we in het midden van het voorgaande decennium hebben meegemaakt. De totale inkomsten van de postsector bedroegen in 2022 dus 3,481 miljard euro. Er zijn echter twee onderliggende tendensen die elkaar tegenwerken:

- 1) Enerzijds nemen pakketten en expreszendingen een steeds grotere plaats in het belang van de postmarkt in (hieronder weergegeven in verhouding tot de omzet).

Het aantal briefzendingen ligt nu onder de 100 zendingen per capita per jaar.

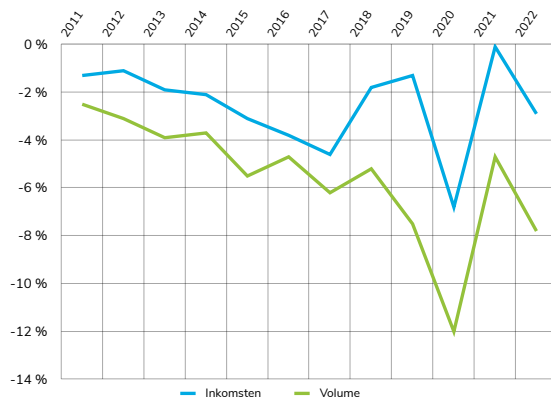
Het pakjessegment kende in 2022 echter een beperktere jaarlijkse omzetstijging (+3,7%) in vergelijking met de twee voorgaande jaren (respectievelijk 11,2% en 35%).

- 2) Aan de andere kant vertoont het brievenpostsegment een jaarlijkse daling van deze volumes en van zijn omzet. De volumes lieten de op een na grootste daling sinds 2011 zien (-7,8%), maar worden gecompenseerd door een kleinere omzetzijging (-2,9%).

3.2 Postdiensten

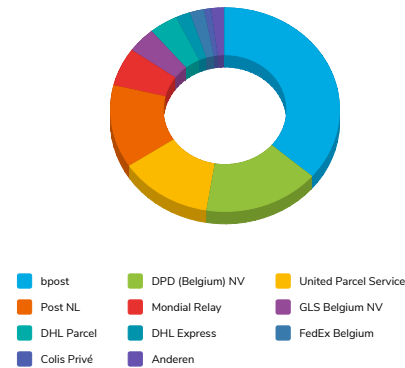
Volumes en inkomsten uit de brievenpost

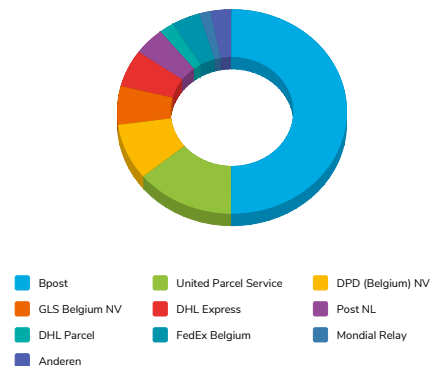
Spelers

Zoals beide grafieken hieronder aantonen, behoudt bpost grotendeels zijn dominante positie op de brievenpostmarkt en is het leider op de pakket- en expresmarkt.

Marktaandeel op basis van volume van pakketten en expresszendingen in 2022

Marktaandeel op basis van de globale omzet in 2022

3.2.2. Aanbieders van universele postdiensten

Wie een dienst wenst te verlenen van al dan niet aangetekende brievenpost die binnen de werkingssfeer van de universele dienst valt (tot 2 kg), moet bij het BIPT een vergunning aanvragen.

Sinds de toekenning van de vergunning aan Dimitri Ornelis⁵⁴ in april 2023 is het aantal universeledienstverleners gestegen naar vijf: Net Express⁵⁵, op het hele grondgebied, SPAN Diffusion in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bpost, dat is aangewezen om de totaliteit van de universele dienst op het hele grondgebied aan te bieden, Glejor BVBA, dat brievenpostdiensten (met aangetekende zendingen) wenst aan te bieden in de zones met postcodes 3650 en 3680 en Dimitri Ornelis die zijn diensten wenst aan te bieden in de gemeenten Deinze, Zulte, Aalter en Waregem.

54. Dimitri Ornelis, die actief is onder de handelsnaam "ViaVelo".
55. SPRL Net Express, dat onder de naam "TBC-Post" handelt.

3.3 Media

Het BIPT is op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad bevoegd voor de regulering van de netwerkoperatoren en van de radio- of televisieomroepen met uitzondering van de operatoren en omroeporganisaties die uitsluitend Nederlandstalige of Franstalige programma's uitzenden/maken.

De aanbieders van audiovisuele mediadiensten en videoplatformdiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad moeten zich bij het BIPT registreren voor elke dienst die ze beogen te verstrekken.

In 2023 werd er geen enkele nieuwe dienstenaanbieder geregistreerd. We tellen drie aanbieders van audiovisuele mediadiensten die door het BIPT erkend zijn in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad⁵⁶.

⁵⁶. Maghreb TV, Canal Maroc 1 en DAZN/Eleven Sports Network.

4

HOOFDSTUK 4

BIJLAGEN

A. Financieel verslag en jaarrekeningen van de fondsen

Artikel 34, derde lid, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector bepaalt dat het jaarverslag onder andere een financieel verslag en de jaarrekeningen van de fondsenvoordeuniverseledienstverlening inzake post-entelecommunicatiediensten dient te bevatten.

Hieronder staan de rekeningen van het BIPT, alsook van de Ombudsdienst voor de postsector en de Ombudsdienst voor telecommunicatie. Dit zijn onafhankelijke instanties opgericht om de klachten van de consumenten ten aanzien van de operatoren uit de betrokken sectoren te behandelen. De rol van het BIPT is beperkt tot het ter beschikking stellen van personeel en tot de logistieke ondersteuning op het vlak van de aankopen, boekhouding en begroting.

Boekhouding van het BIPT - 2023

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
		Personeelsuitgaven	
Terugbetalingen	18.123	Wedden	15.258.338
		Toelagen, premies en vergoedingen	5.727.516
Prestaties voor derden	14.128	Sociale bijdragen en pensioenen	9.858.789
		Sociale voordelen en werkgeversverplichtingen	894.585
Vergunnings- en controlerechten - private radiocommunicatie	20.414.534		
		Werkingsmiddelen	
		Onderhoudswerken	747.676
Publieke licentierechten	53.536.111	Onderhoud voertuigen	97.334
		Verzekeringen	102.050
Post	3.214.350	Klein technisch materiaal	143.872
		Uitgaven informatieverwerking	855.187
Allerlei	36.653	Werken door derden	3.556.678
		Opleiding	129.817
Terugbetaling FOD Economie	4.671.922	Zendingen in het buitenland	182.308
		Telefoon - zendingen - vervoer	376.370
		Huur (gebouwen en parking)	1.833.363
		Taksen	673.919
		Overkoepelende organisaties	1.155.724
		Ristournes en minderwaarden	64.946
		Investeringsuitgaven	
		Voertuigen	281.415
		Kantoorbenodigdheden	52.792
		Computermateriaal	1.093.173
		Technisch materiaal	846.155
		Overige uitgaven	
		Thesaurie	32.656.712
		CF/RT	1.011.469
		RTBF-vergoeding	4.253.758
TOTAAL	81.905.820	TOTAAL	81.853.946

A. Financieel verslag en jaarrekeningen van de fondsen

Boekhouding van de Ombudsdienst voor de postsector - 2023

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
		Personeelsuitgaven	
Terugbetalingen		Wedden	1.091.683
		Toelagen, premies en vergoedingen	335.790
Prestaties voor derden (bijdrage sector)	2.492.774	Sociale bijdragen en pensioenen	715.872
		Sociale voordelen en werkgeversverplichtingen	65.468
		Werkingsmiddelen	
		Onderhoudswerken	0
		Onderhoud voertuigen	9.852
		Verzekeringen	5.219
		Uitgaven informatieverwerking	58.020
		Werken door derden	61.599
		Opleiding	2.602
		Zendingen in het buitenland	0
		Telefoon - zendingen - vervoer	15.445
		Huur (gebouwen en parking)	0
		Taksen	571
		Overkoepelende organisaties	600
		Bijdrage Consumentenombudsdienst	84.543
		Investeringsuitgaven	
		Voertuigen	0
		Kantoorbenodigdheden	0
		Computermateriaal	0
		Technisch materiaal	0
TOTAAL	2.492.774	TOTAAL	2.447.265

Boekhouding van de Ombudsdienst voor telecommunicatie - 2023

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
		Personeelsuitgaven	
Terugbetalingen	194	Wedden	1.119.597
		Toelagen, premies en vergoedingen	360.783
Prestaties voor derden (bijdrage sector)	2.670.267	Sociale bijdragen en pensioenen	711.915
		Sociale voordelen en werkgeversverplichtingen	80.172
		Werkingsmiddelen	
		Onderhoudswerken	0
		Onderhoud voertuigen	9.076
		Verzekeringen	7.262
		Uitgaven informatieverwerking	29.156
		Werken door derden	106.231
		Opleiding	6.565
		Zendingen in het buitenland	0
		Telefoon - zendingen - vervoer	23.318
		Huur (gebouwen en parking)	0
		Taksen	812
		Overkoepelende organisaties	600
		Bijdrage Consumentenombudsdienst	144.931
		Investeringsuitgaven	
		Voertuigen	37.739
		Kantoorbenodigdheden	0
		Computermateriaal	46.712
		Technisch materiaal	0
TOTAAL	2.670.461	TOTAAL	2.684.869

In 2023 werden geen universeledienstfondsen geactiveerd.

B. Personeelsformatie van het BIPT op 31 december 2023

BIPT	
Personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
254	247
Niveau A	
102	100,2
Niveau B	
40	39,3
Niveau C	
110	105,5
Niveau D	
2	2

BIPT regulator	
Personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
226	219,2
Niveau A	
96	94,4
Niveau B	
34	33,3
Niveau C	
94	89,5
Niveau D	
2	2

Ombudsdienst voor de postsector	
Ter beschikking gestelde personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
13	13
Niveau A	
2	2
Niveau B	
6	6
Niveau C	
5	5
Niveau D	
0	0

Ombudsdienst voor telecommunicatie	
Ter beschikking gestelde personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
15	14,8
Niveau A	
4	3,8
Niveau B	
0	0
Niveau C	
11	11
Niveau D	
0	0

C. Verslag over de inbreukprocedures

Artikel 34, derde lid, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector ("statuutwet") eist dat het jaarverslag ook "een verslag over het toezicht bedoeld in artikel 21" bevat.

Artikel 21 van de statuutwet bepaalt de verschillende aspecten van de procedure die door de Raad kan worden opgestart wanneer hij een vermoeden heeft van een overtreding op de wetgeving of de regelgeving waarvan hij de naleving controleert.

Op 4 juli 2023 heeft de Raad van het BIPT een besluit aangenomen tot vaststelling van het bedrag van de boete opgelegd aan Sewan wegens niet-naleving van bepaalde regels inzake het register van betaalnummers. Dit besluit geeft gevolg aan het besluit van de Raad van het BIPT van 24 mei 2022 en het arrest van het Marktenhof van 8 maart 2024, dat de inbreuk bevestigde maar aan het BIPT vroeg om het bedrag van de opgelegde boete te herbekijken. Tegen dit tweede besluit is beroep ingesteld bij het Marktenhof.

Op 5 september 2023 heeft Lycamobile bij het Marktenhof beroep ingesteld tegen het besluit van het BIPT van 4 juli 2023 waarin het een boete werd opgelegd van € 1.385.000 wegens het niet aansluiten op de centrale nummerdatabank die door de nooddiensten wordt gebruikt.

Artikel 106/2 van de WEC verplicht alle operatoren die openbare telefoondiensten aanbieden om een

centrale nummerdatabank op te zetten waarin de abonneegegevens centraal worden bijgehouden, alsmede de naam van de operator die de contractuele relatie met de abonnee heeft. Het KB betreffende de centrale nummerdatabank legt de uitvoeringsbepalingen vast van artikel 106/2 van de WEC en verplicht met name in artikel 3 de operatoren die openbare telefoondiensten aanbieden om in de centrale nummerdatabank abonneegegevens in te voeren die dagelijks worden bijgewerkt.

Het BIPT heeft in hoofde van Lycamobile een tekortkoming ten aanzien van de verplichting tot aansluiting op de centrale nummerdatabank vastgesteld.

Op 12 december 2023 heeft het BIPT een [boete](#) van € 1.000.000 opgelegd aan Telenet wegens het niet naleven van artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van de vastelijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie. Dat artikel bepaalt dat operatoren Easy Switch spontaan aanbieden als standaardprocedure aan abonnees die naar hen willen overstappen voor vast internet, tv of bundels. De boete werd opgelegd omdat het BIPT op basis van 'mystery shopping' had vastgesteld dat Easy Switch in een duidelijke meerderheid van de fysieke verkooppunten van Telenet (61%) door de verkopers niet als standaardprocedure werd aangeboden.

D. Coördinatie van geschillen

Het BIPT coördineert gerechtelijke beroepen die voornamelijk de besluiten beogen die het heeft aangenomen. Geregeld wordt het BIPT ook verzocht de geschillen waarin de Belgische staat betrokken is in verband met telecommunicatie of de postdiensten te volgen. Volgens de procedures kunnen er ook uitwisselingen plaatsvinden tussen het BIPT en andere instanties van de deelstaten of federale of Europese instanties. Het BIPT heeft nieuwe beroepen gevolgd die allemaal in 2023 zijn ingediend; bepaalde beroepen die in 2022 waren ingediend hebben het voorwerp uitgemaakt van besluiten in 2023.

Follow-up van de beroepen ingesteld in 2023

1. Via beroepen ingediend in januari en februari 2023 bij het Grondwettelijk Hof, verzoeken de Ordre des barreaux francophones et germanophones (Orde van Frans- en Duitstalige advocatenbalies) alsook verscheidene vzw's de vernietiging van de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten. De verzoekers zijn van mening dat deze wet een schending vormt van het recht op de persoonlijke levenssfeer en het beroepsgeheim van bepaalde beroepen.
2. Op 5 september 2023 heeft Lycamobile bij het Marktenhof beroep ingesteld tegen het besluit van het BIPT van 4 juli 2023 waarin het een boete

opgelegd kreeg van € 1.385.000 wegens het niet aansluiten op de centrale nummerdatabank die door de nooddiensten wordt gebruikt.

Artikel 106/2 van de WEC verplicht alle operatoren die openbare telefoondiensten aanbieden om een centrale nummerdatabank op te zetten waarin de abonneegegevens centraal worden bijgehouden, alsmede de naam van de operator die de contractuele relatie met de abonnee heeft. Het KB betreffende de centrale nummerdatabank legt de uitvoeringsbepalingen vast van artikel 106/2 van de WEC en verplicht met name in artikel 3 de operatoren die openbare telefoondiensten aanbieden om in de centrale nummerdatabank abonneegegevens in te voeren die dagelijks worden bijgewerkt.

Het BIPT heeft in hoofde van Lycamobile een tekortkoming ten aanzien van de verplichting tot aansluiting op de centrale nummerdatabank vastgesteld.

3. Op 14 september 2023 vraagt Sewan, via een beroep bij het Marktenhof, om de nietigverklaring van het besluit van de Raad van het BIPT van 4 juli 2023 tot vaststelling van het bedrag van de geldboete die het is opgelegd wegens niet-naleving van bepaalde regels betreffende het register van betaalnummers. Dit besluit geeft gevolg aan het besluit van 24 mei 2022 en het arrest van het Marktenhof van 8 maart 2024, dat de inbreuk bevestigde maar aan het BIPT vroeg om het bedrag

van de opgelegde boete te herbekijken (cf. infra).

4. Op 7 december 2023 verzoekt Orange Belgium, via een beroep bij het Marktenhof, het besluit van 26 september 2023 betreffende de identificatie van het netwerkaansluitpunt voor de breedbanddiensten, nietig te verklaren.

Om de keuzevrijheid van eindapparatuur te bevorderen, scheidt het BIPT via dit besluit duidelijkheid over de wijze waarop het de reglementering inzake eindapparatuur interpreteert.

In overeenstemming met de Berec-richtlijnen bepaalt het BIPT in dit besluit de positie van de NTP's en analyseert het de concrete gevolgen daarvan.

Het behandelt daarbij ook de publicatie van de nodige technische specificaties, zodat de vrije modemkeuze zo goed mogelijk ingevoerd wordt.

5. Op 1 maart 2023 is het BIPT tussengekomen in de gerechtelijke reorganisatie van edpnet voor de ondernemingsrechtbank van Gent (afdeling van Dendermonde). In het kader van deze procedure heeft het BIPT zijn bezorgdheid geuit over een mogelijke overname door Proximus. Het BIPT benadrukte met name de negatieve gevolgen van een dergelijke overname voor de mededinging in het algemeen en de mogelijke gevolgen daarvan voor het mededingingsrecht. Op 21 maart 2023 oordeelde de ondernemingsrechtbank dat de

D. Coördinatie van geschillen

bezwaren op het vlak van het mededingingsrecht die onder meer door het BIPT en Citymesh waren aangevoerd, geen beletsel vormden voor de goedkeuring van de overdracht aan Proximus. Vervolgens is het BIPT ook tussengekomen in de beroepsprocedure die Citymesh heeft ingesteld bij het hof van beroep van Gent tegen het arrest van de ondernemingsrechtbank. Het hof is niet tot een besluit gekomen omdat Proximus, dankzij de aanhoudende bezwaren van het BIPT en de BMA, met Citymesh een overeenkomst heeft bereikt over de overdracht van edpnet.

Follow-up van de in 2022 ingestelde beroepen, waarvoor in 2023 een beslissing is gegeven

1. In februari 2022 heeft Telenet Group in een beroep tegen de Belgische staat aan de Raad van State de vernietiging gevraagd van de artikelen 25 tot 37 van het koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 900 MHz, 1800 MHz en 2 GHz, alsook van artikel 24 van het koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentieband 700 MHz. Die artikelen definiëren de voorwaarden voor de toewijzing van frequenties aan nieuwkomers. Bij arrest van 8 juni 2023 heeft de Raad van State dit beroep niet-ontvankelijk verklaard.
2. Op 17 juli 2022 heeft Sewan een vordering tot nietigverklaring ingediend bij het Marktenhof

tegen het besluit van het BIPT van 24 mei 2022 inzake de niet-naleving door Sewan van artikel 116/1, § 1, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en van het ministerieel besluit van 15 januari 2019. Dat besluit legde aan Sewan een boete van € 85.000 op voor de niet-naleving van het voormelde artikel 116/1 van de WEC. Bij een arrest van 8 maart 2023 heeft het Marktenhof de inbreuk bevestigd maar ook het besluit van 24 mei 2022 gedeeltelijk vernietigd omdat het aan SEWAN een boete oplegt waarbij de bepaling van het bedrag onvoldoende gemotiveerd is; het Hof verwees de zaak terug naar het BIPT zodat het opnieuw over dat bedrag kan beslissen.

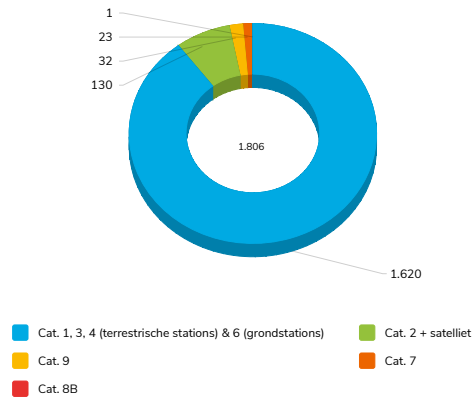
3. Op 24 oktober 2022 heeft Telenet beroep ingesteld tegen het besluit van het BIPT dat hem een boete van € 190.000 oplegt omdat het een site van zijn netwerk niet voldoende beveiligd heeft, wat Telenet weerlegt. In een arrest van 10 mei 2023 heeft het Marktenhof de opdracht van het BIPT bevestigd die erin bestaat om ervoor te zorgen dat de veiligheid van de elektronische-communicatienetwerken en -diensten van de operatoren daadwerkelijk gewaarborgd blijft. In dit verband kan het BIPT van een nalatige operator verlangen dat hij passende maatregelen neemt en kan het ook boetes opleggen.

E. Vergunningen, examens en uitgereikte certificaten in 2023

Toekenning van vergunningen

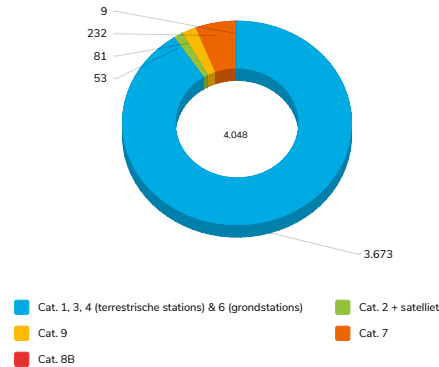
In 2023 zijn 806 nieuwe vergunningen toegekend, werden er 4.048 aangepast en 299 vernietigd. Dat brengt het totale aantal behandelde dossiers in 2023 op 6.153.

In 2023 uitgereikte vergunningen

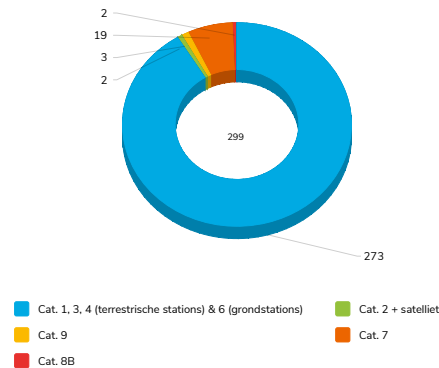

De grafiek getiteld "In 2023 aangepaste vergunningen" geeft een overzicht van de aanpassingen aan eerder toegekende vergunningen. De aanpassingen zijn divers, bijvoorbeeld de toevoeging/schrapping van radiostations of frequenties, een adreswijziging, nieuwe contactgegevens van de contactpersoon, enz.

In 2023 aangepaste vergunningen

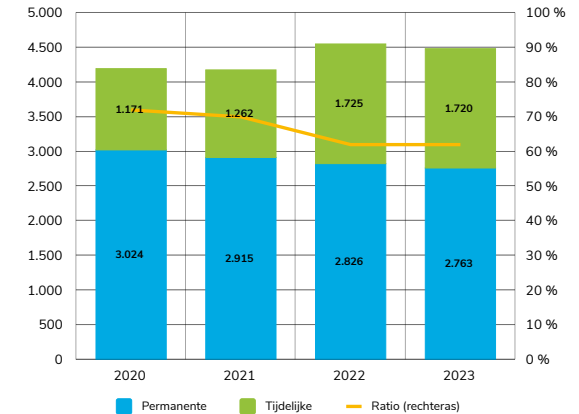
In 2023 geannuleerde vergunningen

De vergunningen van categorieën 1 en 3 kunnen ook in de tijd weergegeven worden.

De onderstaande grafiek geeft een overzicht van de evolutie van de tijdelijke en permanente vergunningen van deze 2 categorieën over de laatste paar jaren.

Evolutie van tijdelijke en permanente vergunningen van de categorieën 1 en 3

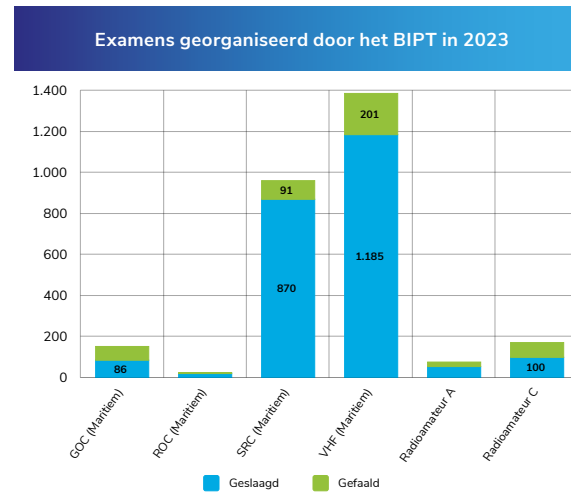
E. Vergunningen, examens en uitgereikte certificaten in 2023

Hierna volgen de details van de actieve vergunningen (of die actief geweest zijn, voor de tijdelijke vergunningen) in 2023:

	Vaste vergunningen	Tijdelijke vergunningen
Categorie 1	2.221	1.692
Categorie 2 + satellieten	132	17
Categorie 3	542	28
Categorie 4	73	0
Categorie 6	76	5
Categorie 7	423	0
Categorie 8 A	5	0
Categorie 8 B	4	3
Categorie 9 A	24	40
Categorie 9 B	0	0
Categorie 9 C	15	4

Examens voor het behalen van het bedieningscertificaat om bepaalde stations te gebruiken

De details van de verschillende types examens die in 2023 door het BIPT georganiseerd zijn, worden beschreven in de volgende grafiek:

Onderstaande grafiek geeft de verdeling per type certificaat weer.

F. Balans van het werkplan 2023

Strategische as “Concurrentie” - Bevorderen van duurzame concurrentie en investering

C/1/2023/01 Status elektronische-communicatie- en tv-markt	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/02 Publicatie van een postobservatorium 2023	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/03 Verslag betreffende het toezicht op netneutraliteit in België	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/04 Opstellen van een ontwerp tariefbesluit voor Ethernet-transport (Fiber en VDSL)	Fiche uitgesteld naar 2024
C/1/2023/05 Joint ventures FTTH: aannemen van een besluit aangaande de referentieaanbiedingen	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/06 Joint ventures FTTH: opstellen van een ontwerp tariefbesluit aangaande punt-tot-punten punt-tot-multipunt-FTTH	Fiche uitgesteld naar 2024
C/1/2023/07 Monitoren van bepaalde aspecten van de joint venture tussen Telenet en Fluvius	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/08 Uitvoeren van een margin-squeezetest voor de residentiële en kleinzakelijke markt	Fiche in uitvoering
C/1/2023/09 Opstellen van een ontwerpbesluit betreffende de breedband- en omroepmarkt	Fiche uitgesteld naar 2024
C/1/2023/10 Uitvoeren van een margin-squeezetest op een selectie van individuele contracten van Proximus in de grootzakelijke markt	Fiche in uitvoering
C/1/2023/11 Aannemen van een besluit betreffende de vast- en mobielgespreksafgiftemarkten (MTR en FTR)	Fiche uitgesteld naar 2024
C/1/2023/12 Verderzetten van de studie over toegang tot de dropkabel	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/13 Identificering van het netwerkaansluitpunt voor de breedbanddiensten en tv-diensten	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/14 Evaluatie van de houdbaarheid van een concurrentie tussen FTTH-infrastructuren in België	Fiche in uitvoering

Strategische as “Concurrentie” - Innovatie stimuleren

C/2/2023/01 Uitbreiden van de glasvezelwebsite met een sectie die focust op de uitrol in gemeenten en steden	Project geannuleerd
C/2/2023/02 Follow-up van de studie naar telecom en duurzaamheid in België en formuleren van aanbevelingen	Fiche uitgevoerd
C/2/2023/03 Faciliteren en monitoren van de copper switch off	Fiche in uitvoering
C/2/2023/04 Uitbreiding van het proces voor identificatie van de platformen die postdiensten verstrekken	Fiche uitgevoerd

Strategische as “Gebruikers” - Bijdragen tot transparante informatie aan de gebruikers en sociale inclusie bevorderen

G/1/2023/01 Nationale tariefvergelijking van de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/02 Uitvoeren van een vergelijkende internationale prijzenstudie betreffende het prijsniveau van de elektronische-communicatiediensten in de particuliere markt	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/03 Realiseren van een kwalitatieve studie breedband en mobiel	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/04 Transparantie met betrekking tot de kwaliteit van de mobiele netwerken	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/05 Updaten van de Atlas-kaarten voor vaste lijnen, met weergave van gedetailleerdere informatie	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/06 In kaart brengen en internetkwaliteit meten van de socio-economische drivers	Fiche uitgesteld naar 2024
G/1/2023/07 Kwaliteitsbarometer van de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/08 Enquête over de perceptie die de consumenten hebben van de werking van de markt	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/09 Vergelijkende studie van posttarieven in Europese context	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/10 Implementatie van Verordening 2018/644 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten	Fiche in uitvoering
G/1/2023/11 Geplande controles met betrekking tot de naleving van de wetten en besluiten waarop het BIPT controle uitoefent	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/12 Inachtneming van de wetgeving betreffende het op de markt aanbieden van radioapparatuur - Controle van de Belgische verdelers-installateurs	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/13 Audit van de interne en externe meetsystemen van bpost	Fiche uitgesteld naar 2014
G/1/2023/14 Controle van de naleving de verzendingstermijnen	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/15 Controle op de gescheiden analytische boekhouding van bpost	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/16 Monitoring van de universele dienst m.b.t. de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2023/17 Controle van de prijzen van de producten die onder de universele postdienst vallen	Fiche uitgevoerd
C/1/2023/18 Verificatie van de door bpost voorgelegde berekening van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen	Fiche niet van toepassing wegens gebrek aan vraag van bpost

F. Balans van het werkplan 2023

Strategische as “Gebruikers” - Zorgen voor een betrouwbare omgeving

G/2/2023/01 Inspectie van de kritieke infrastructuren	Fiche uitgevoerd
G/2/2023/02 NIS-identificatieproces	Fiche uitgevoerd
G/2/2023/03 Risks assessment & reporting	Fiche uitgevoerd
G/2/2023/04 Tenuitvoerbrennging van de procedure van voorafgaande machtiging	Fiche uitgevoerd
G/2/2023/05 Bescherming tegen DDoS-aanvallen	Fiche uitgevoerd
G/2/2023/06 Weerbaarheid van telecom tegen energie-uitval	Fiche uitgevoerd
G/2/2023/07 NISDUC Conference	Fiche uitgevoerd

Srategische as “Schaarse middelen” - Schaarse middelen beheren

S/1/2023/01 De aanpassing van het nummeringsplan aan de langetermijnontwikkelingen op de markt	Fiche uitgevoerd
S/1/2023/02 Het toestaan van private lokale netwerken die gebruikmaken van de 5G-technologie in de frequentieband 3800-4200 MHz	Fiche uitgevoerd
S/1/2023/03 5G Kennis- en leerplatform	Fiche uitgevoerd
S/1/2023/04 Controle stralingsveiligheid van draagbare radioapparatuur	Fiche uitgevoerd
S/1/2023/05 Uitrol van het vaste en mobiele radiomonitoringnetwerk - monitoring van de haven van Antwerpen	Fiche uitgevoerd

Strategische as “Efficiënte werking” - Een toegankelijke werking verzekeren

E/1/2023/01 Sociale-mediacampagne consumentenbescherming	Fiche uitgevoerd
E/1/2023/02 Medewerking in organen voor nationaal en internationaal overleg	Fiche uitgevoerd
E/1/2023/03 Medewerking in organen voor nationaal en internationaal overleg voor postdiensten	Fiche uitgevoerd

Strategische as “Efficiënte werking” - Een aantrekkelijke werkgever zijn

E/2/2023/01 Intern werkplan	Fiche uitgevoerd
-----------------------------	------------------

G. Lijst van de in 2023 gepubliceerde documenten

Besluiten	
11 januari 2023	Besluit van 10 januari 2023 betreffende het verzoek om overdracht van gebruiksrechten voor de frequentieband 2520-2535/2640-2655 MHz van Citymesh NV aan Citymesh Mobile NV.
12 januari 2023	Besluit van 10 januari 2023 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 800MHz-band te vermijden
3 februari 2023	Besluit van 31 januari 2023 betreffende de toekenning aan Citymesh van gebruiksrechten voor de exploitatie van een openbaar netwerk voor radiocommunicatie
15 februari 2023	Besluit van 7 februari 2023 met betrekking tot de samenstelling van het college bedoeld in het koninklijk besluit van 5 mei 2006 van 25 januari 2022 betreffende een verzoeningsprocedure voor het BIPT voor het jaar 2023
16 maart 2023	Besluit inzake de radio-interfaces betreffende de WAS/RLAN's (wifi)
3 april 2023	Besluit van 28 maart 2023 betreffende de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen
5 april 2023	Besluit van 28 maart 2023 betreffende de verklaring van overeenstemming van het kostentoerekeningssysteem voor bpost voor 2021
20 juni 2023	Besluit van 13 juni 2023 betreffende de analyse van het referentieaanbod voor het ontbundelde glasvezelaansluitnetwerk van Unifiber
20 juni 2023	Besluit van 13 juni 2023 betreffende de analyse van het referentieaanbod voor het ontbundelde glasvezelaansluitnetwerk van Fiberklaar
20 juni 2023	Besluit van 13 juni 2023 betreffende de toekenning aan ASTRID van een vergunning voor de exploitatie van een net met gedeelde middelen in de 700MHz-band
20 juni 2023	Besluit van 13 juni 2023 betreffende de technische en operationele voorwaarden voor mobiele-communicatiediensten aan boord van luchtvaartuigen
29 juni 2023	Besluit van 18 april 2023 met betrekking tot de controle van de verzendingstermijnen voor het jaar 2021
30 juni 2023	Besluit van 29 juni 2023 betreffende de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen
12 juli 2023	Besluit van 4 juli 2023 betreffende de oplistings en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeledienstaanbieder voor het jaar 2022
27 juli 2023	Besluit van 4 juli 2023 tot vaststelling van het bedrag van de boete opgelegd aan Sewan wegens niet-naleving van bepaalde regels inzake het register van betaalnummers – Niet-vertrouwelijke versie
11 augustus 2023	Besluit van 8 augustus 2023 inzake de teruggave door Tampnet van spectrum op 700MHz voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee

Besluiten	
31 augustus 2023	Besluit van 29 augustus 2023 inzake de toekenning aan Entropia Investments BV van gebruiksrechten voor de exploitatie van een openbaar netwerk voor radiocommunicatie
1 september 2023	Besluit van 29 augustus 2023 inzake toewijzing van het spectrum 40,660 MHz – 40,690 MHz aan private radiostations voor individuele opleiding, technische berichtenwisseling en studies, gebruikt door radioamateurs
15 september 2023	Besluit van 4 juli 2023 aan Lycamobile bvba inzake het niet-aansluiten op de centrale nummerdatabank
27 september 2023	Besluit van 26 september 2023 inzake de aanvraag voor verhuur van gebruiksrechten voor de 3600MHz-band van NRB aan e-BO
6 oktober 2023	Besluit van 26 september 2023 betreffende de analyse van de tariefverhogingen van bpost voor de enkelstuktarieven voor het jaar 2024
11 oktober 2023	Besluit van 26 september 2023 betreffende de identificering van het netwerkaansluitpunt voor de breedbanddiensten
16 november 2023	Besluit van 14 november 2023 inzake de intrekking van spectrum toegekend aan iSea op 700MHz voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee
20 december 2023	Besluit van 19 december 2023 inzake de radio-interfaces betreffende de draadloze microfoons, reportageverbindingen, DECT-apparatuur, satellietgrondstations en professionele drone-afstandsbedieningen
21 december 2023	Besluit van 12 december 2023 tot het opleggen van een administratieve boete aan Telenet BV wegens het niet naleven van artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van de vastelijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie
22 december 2023	Besluit van 19 december 2023 betreffende de private lokale netwerken in de 3800-4200MHz-band en de toewijzing van E.212- mobiele netwerpcodes

G. Lijst van de in 2023 gepubliceerde documenten

Raadplegingen	
5 januari 2023	Raadpleging over een ontwerp van herziening van artikel 8 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten
12 januari 2023	Raadpleging over het ontwerpbesluit betreffende de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen in de 70/80GHz-band (2023)
26 januari 2023	Raadpleging betreffende het ontwerp van besluit inzake de radio-interfaces betreffende de WAS/RLAN's (wifi) apparatuur
1 februari 2023	Raadpleging over een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, inzake het behoud tot toegang tot een e-mailadres bij het veranderen van operator
22 februari 2023	Raadpleging over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende het toekennen van gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van zendinstallaties gelegen in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee
30 maart 2023	Raadpleging betreffende de technische en operationele voorwaarden voor mobiele-communicatiediensten aan boord van luchtvaartuigen (2023)
6 april 2023	Raadpleging over de toekenning aan ASTRID van een vergunning voor de exploitatie van een net met gedeelde middelen in de 700MHz-band
13 april 2023	Raadpleging inzake de rechten betreffende de exclusieve banden voor de draadverbindingen
27 april 2023	Raadpleging betreffende de lijst van witte zones in het kader van het nationaal breedbandplan
2 mei 2023	Raadpleging over het ontwerpbesluit betreffende de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen
26 mei 2023	Ontwerpmededeling over de vraag voor verplichte bijdragen van internetplatformen aan operatoren voor het gebruik van hun telecomnetwerken in België
31 mei 2023	Raadpleging betreffende de herziening van artikel 113/2 van de WEC inzake de vergoeding bij onderbrekingen van de dienst
7 juni 2023	Raadpleging over de toewijzing van het spectrum 40,660 MHz – 40,690 MHz aan private radiostations voor individuele opleiding, technische berichtenwisseling en studies, gebruikt door radioamateurs
23 juni 2023	Raadpleging over het kostenmodel voor toegang tot de FTTH-netwerken van Proximus, Fiberklaar en Unifiber
17 juli 2023	Raadpleging over het voorontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 2, 11/1 ^a , 28/3 en 28/4 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna "WEC")
19 juli 2023	Voorafgaande raadpleging over het referentieaanbod van Wyre voor de wholesale centrale toegang en wholesale verkoop van en toegang tot de televisiediensten

Raadplegingen	
20 juli 2023	Raadpleging over het voorontwerp van wet houdende wijziging van artikel 19/1, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en van het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de overeenkomsten inzake het delen van spectrum op initiatief van de operatoren.
28 juli 2023	Raadpleging over het ontwerpbesluit betreffende de private lokale netwerken in de 3800-4200MHz-band
18 augustus 2023	Raadpleging betreffende de aan te leveren gegevens voor het geografische onderzoek van breedbanddiensten
1 september 2023	Raadpleging betreffende het gebruik van de 26 GHz-band voor 5G
1 september 2023	Raadpleging over het ontwerp van besluit inzake de radio-interfaces inzake de draadloze microfoons, reportageverbindingen, DECT-apparatuur, satellietgrondstations en professionele drone-afstandsbedieningen
13 oktober 2023	Raadpleging op verzoek van de minister van Telecommunicatie over een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de termijnen voor het beantwoorden van schriftelijke vragen en klachten van eindgebruikers
18 oktober 2023	Raadpleging op verzoek van de minister van Telecommunicatie over een ontwerp van koninklijk besluit tot bepaling van de termijnen voor het beantwoorden van schriftelijke vragen en klachten van eindgebruikers – erratum
19 oktober 2023	Raadpleging over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de verplichting tot redundante afgifte van noodoproepen
8 november 2023	Raadpleging over een koninklijk besluit ter bestrijding van internationale spraakoproepen met gespoofde Belgische telefoonnummers
21 november 2023	Raadpleging over ontwerpbesluit betreffende de analyse van de markt voor vaste en mobiele gespreksafgifte
27 november 2023	Raadpleging betreffende het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake elektronische communicatie
22 december 2023	Raadpleging betreffende het ontwerp van werkplan 2024
22 december 2023	Raadpleging over een voorontwerp van wet betreffende de invoering van een redundantsysteem voor noodoproepen

G. Lijst van de in 2023 gepubliceerde documenten

Mededelingen	
2 januari 2023	Mededeling met betrekking tot de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied 2022
3 maart 2023	Mededeling van 3 maart 2023 betreffende het tijdelijke gebruik van het korte sms-nummer 1212 ter ondersteuning van de humanitaire hulp aan Syrië en Turkije
15 maart 2023	Kwalitatieve studie van het BIPT van 21 februari 2023 betreffende de vaste en mobiele breedbandnetwerken in België
14 april 2023	Mededeling van 12 april 2023 over het platform SERIMA.be
17 mei 2023	Mededeling van 15 mei 2023 over de aanvraag van een ministeriële machtiging om veiligheidsdoeleinden voor een 5G-netwerk
31 mei 2023	Mededeling betreffende de lijst van de aanbieders van postdiensten die houder zijn van een individuele vergunning (2023)
14 juni 2023	De status van de elektronische communicatie- en TV markt (2022)
26 juni 2023	Mededeling van 20 juni 2023 over de ontmanteling van het kopernetwerk door Proximus
3 juli 2023	Mededeling van 27 juni 2023 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningssysteem van Telenet voor 2021
3 juli 2023	Mededeling van 27 juni 2023 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningssysteem van VOO voor 2021
3 juli 2023	Mededeling van 27 juni 2023 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningssysteem van Brutélé voor 2021
4 juli 2023	Mededeling over het verslag over het toezicht op netneutraliteit in België (periode 1 mei 2022 – 30 april 2023)
8 augustus 2023	Mededeling van 13 juli 2023 over de toegang tot het eerste concentratiepunt op de Belgische vaste netwerken

Mededelingen	
4 oktober 2023	Mededeling van 2 oktober 2023 over de resultaten van de enquête met betrekking tot de perceptie door consumenten van de Belgische elektronische-communicatiemarkt
6 oktober 2023	Resultaten van de vergelijking van de tarieven voor mobiele diensten in België [tarieven gehanteerd in Q3 2023]
12 oktober 2023	Mededeling van 10 oktober 2023 over samenwerking bij de uitrol van FTTH-netwerken
13 november 2023	Mededeling van 8 november 2023: Analyse van de vraag voor verplichte bijdragen van internetplatformen aan operatoren voor het gebruik van hun telecomnetwerken ("fair share")
23 november 2023	Mededeling van 21 november 2023 betreffende het observatorium van de markt voor postactiviteiten in België voor 2022
28 november 2023	Mededeling van 27 november 2023 betreffende de vergelijking van de tarieven van de vaste diensten en van de convergente bundels op de Belgische particuliere markt [tarieven toegepast in het 4e kwartaal 2023]
14 december 2023	Mededeling van 5 december 2023 betreffende de rapportering van de bpost-meetsystemen voor het jaar 2022 binnen het kader van het beheerscontract voor diensten van algemeen economisch belang
19 december 2023	Mededeling van 19 december 2023 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningssysteem van Proximus voor 2021
20 december 2023	Mededeling van 18 december 2023 betreffende de vergelijkende prijzenstudie van de telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden [Tarieven van oktober 2023]
29 december 2023	Mededeling van 19 december 2023 over de duurzaamheid van de telecomnetwerken in België

G. Lijst van de in 2023 gepubliceerde documenten

Adviezen	
6 maart 2023	Advies van 20 december 2022 over het verzoek van Telenet om de tool Onfido te gebruiken om zijn klanten te identificeren
23 juni 2023	Advies van 14 maart 2023 betreffende het voorstel van resolutie betreffende het beschermen van jonge kinderen tegen ongepaste online-inhoud, ingediend in de Kamer van Volksvertegenwoordigers
10 augustus 2023	Advies van 16 december 2022 betreffende het ontwerp van koninklijk besluit betreffende private lokale breedbandradionetwerken
19 september 2023	Advies van 12 september 2023 over het ontwerp van 'Tweede beheerscontract betreffende de universele postdienstverplichtingen (periode 2024-2028)'
20 september 2023	Advies van 13 september 2023 met betrekking tot de economische aspecten van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten
13 oktober 2023	Advies van 6 juni 2023 over het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie
22 december 2023	Advies van 8 november 2023 betreffende de actieplannen 2021 en 2022 van bpost naar aanleiding van de klantentevredenheidsenquête 2021

Persberichten	
15 februari 2023	BIPT publiceert nieuwe dekkings- en kwaliteitcijfers van onze mobiele netwerken, inclusief deze in treinen
15 maart 2023	Ondanks slechte Europese score blijven de kwaliteit en de dekking van vast en mobiel breedband internet goed in België
23 mei 2023	Het Marktenhof bevestigt de bevoegdheid van het BIPT op het vlak van beveiligingsmaatregelen voor netwerken
14 juni 2023	De mijlpaal van 5 miljoen vaste breedbandinternetlijnen is bereikt
15 juni 2023	BIPT publiceert een nieuwe studie betreffende de postale aspecten van e-commerce
16 juni 2023	Beroep Telenet Group NV tegen KB's radiospectrumveiling onontvankelijk
23 juni 2023	Het BIPT organiseert een raadpleging over het kostenmodel voor toegang tot de glasvezelnetwerken van Proximus, Fibernaar en Unifiber
27 juli 2023	BIPT verlaagt de aan Sewan opgelegde boete tot € 17.950 na arrest Marktenhof
8 augustus 2023	BIPT verduidelijkt hoe operatoren toegang kunnen vragen tot de eindgebruikerskabel van een andere operator
15 september 2023	BIPT legt Lycamobile een boete op van € 1.385.000
4 oktober 2023	Het BIPT publiceert de resultaten van zijn enquête 2023 over de perceptie van de elektronische-communicatiemarkt door de consument
6 oktober 2023	Prijs non-prior postzegel stijgt naar 1,46 euro op 1 januari
6 oktober 2023	Jaarlijkse besparingen tot € 120 vergeleken met wat men minimaal zou betalen bij een historische operator dankzij de vergelijking van de tarieven voor mobiele diensten
11 oktober 2023	Het BIPT opent de markt voor modems
23 november 2023	Inflatie zette rem op groei postale markt anno 2022
28 november 2023	Jaarlijkse besparing van meer dan € 300 dankzij de vergelijking van telecomtarieven van vaste aanbiedingen
11 december 2023	BIPT lanceert nieuwe tool om tarieven van pakketten te vergelijken
19 december 2023	Geen kandidaturen voor de veiling van de band 3410-3430 MHz
20 december 2023	Het BIPT publiceert zijn vergelijkende internationale prijzenstudie voor 2023
21 december 2023	BIPT legt Telenet een boete op van 1 miljoen euro
29 december 2023	BIPT publiceert een update van de studie over de duurzaamheid van de telecomnetwerken in België

?

Belgisch Instituut voor postdiensten
en telecommunicatie

J A A R V E R S L A G

20
23

BIPT
Ellipsgebouw C
Koning Albert II-laan 35 bus 1
1030 Brussel
Telefoon 02 226 88 88
info@bipt.be

